

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus

Képesítőfordítás

Püspökné Szabados Kinga

Szakfordító. A felvétel alapjául szolgáló diplomához kötődő
szakfordító szakirányú továbbképzés, nappali tagozata

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Idegen Nyelvi Tanszék

Gödöllő

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus

A ghostwriter in the machine? Attitudes of academic staff towards
machine translation use in internationalised Higher Education

Szellemíró a gépezetben? Hogyan viszonyulnak az egyetemi
dolgozók a gépi fordítás használatához a nemzetközivé vált
felsőoktatásban?

Képesítőfordítás

Belső konzulens: dr. Veresné dr. habil. Valentinyi Klára
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet,
Idegen Nyelvi Tanszék

Külső konzulens: Janik Henrietta, PhD hallgató

Hallgató: Püspökné Szabados Kinga

NEPTUN-kód: PSU0BW

Képzés: Szakfordító. A felvétel alapjául szolgáló diplomához
kötődő szakfordító szakirányú továbbképzés, nappali tagozata

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Idegen Nyelvi Tanszék

Gödöllő

2023

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönöm azt a pillanatot, amikor sok év vacillálás után úgy éreztem, készen állok, hogy belekezdjek a szakfordító képzésbe. Ehhez kellett egy folyósói hirdetés a képzésről, valamint egy jól időzített beszélgetés Prokaj Enikő kolléganőmmel, aki – mint akkor kiderült – hasonlóan érzett. Így együtt eldöntöttük, belevágunk! Ez számomra nagyon komoly támaszt jelentett a képzés három szemesztere során.

Köszönöm a képzés szakvezetőjének Dr. Veresné Dr. Valentinyi Klárának és a többi oktatónak hozzáállásukat, szakmai hozzáértésüket, emberségüket, humorukat, türelmüket!

Köszönöm a szaktársaknak, hogy ilyen jó csapatot alkottunk!

Nem utolsó sorban, köszönöm a CSALÁDOMNAK, hogy teret engedtek az új “pálya” felé!

Gödöllő, 2023. október 25.

Nyilatkozat

Alulírott Püspökné Szabados Kinga nyilatkozom arról, hogy a képesítőfordítás oktatási és kutatási célokra felhasználható.

Gödöllő, 2023.október 25.

Püspökné Szabados Kinga

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: PÜSPÖKNÉ SZABADOS KINGA

A Hallgató Neptun kódja: PSU0BW

A dolgozat címe: A GHOSTWRITER IN THE MACHINE? ATTITUDES OF ACADEMIC STAFF TOWARDS MACHINE TRANSLATION USE IN INTERNATIONALISED HIGHER EDUCATION

A megjelenés éve: 2021

A konzulens intézetének neve: VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS FENNTARTHATÓ GAZDASÁG INTÉZET

A konzulens tanszékének a neve: IDEGEN NYELVI TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítotam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsgabizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Gödöllő, 2023 év november hó 2. nap

Hallgató aláírása

Nyilatkozat a szerzői engedélyről a szöveg oktatási és a kutatási célú felhasználásához

Kinga Szabados <kinkipanda4@gmail.com>

FW: Asking for permission

1 message

Püspökné Szabados Kinga <Puspokne.Szabados.Kinga@uni-mate.hu>
To: Kinga Szabados <kinkipanda4@gmail.com>

Thu, Aug 3, 2023 at 10:23 AM

From: Klaus Mundi <Klaus.Mundi@nottingham.ac.uk>
Sent: Wednesday, August 2, 2023 4:43 PM
To: Püspökné Szabados Kinga <Puspokne.Szabados.Kinga@uni-mate.hu>
Subject: Re: Asking for permission

Dear Kinga (if I may),

Thank you very much for your mail.

I am very happy that you find the text engaging enough to make it the object of your dissertation work. Both Mike and I are perfectly happy for you to use it for that purpose.

Should you have any questions about the source text at some point, please feel free to let me know.

Best wishes,

Klaus

From: Püspökné Szabados Kinga <Puspokne.Szabados.Kinga@uni-mate.hu>
Sent: Wednesday, August 2, 2023 12:58
To: michael.groves@surrey.ac.uk <michael.groves@surrey.ac.uk>; Klaus Mundi (staff) <alzkm2@exmail.nottingham.ac.uk>
Subject: Asking for permission

You don't often get email from puspokne.szabados.kinga@uni-mate.hu. Learn why this is important

Dear Professor Michael Groves,

Dear Professor Klaus Mundi,

I am a staff member and a postgraduate student at the Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Gödöllő/Hungary, studying technical translation. I would like to ask for your permission to translate your article into Hungarian: **A ghostwriter in the machine? Attitudes of academic staff towards machine translation use in internationalised Higher Education** for the purpose of my thesis. It would be not considered as an official translation.

I

As a former international coordinator, I found your article very interesting and particularly current.

Looking forward to your positive reply.

Yours faithfully,

Kinga Puspok-Szabados

Hungarian University of Agriculture and Life Sciences (MATE)

E-mail: puspokne.szabados.kinga@uni-mate.hu

Tartalomjegyzék

1.	Fordítói elemzés.....	8
1.1	A szöveg fontosabb adatai.....	8
1.2	A fordítási utasítás.....	8
1.2.1	Kommunikációs szint jellemzői.....	8
1.2.2	A szerzők.....	9
1.2.3	A célközönség.....	10
1.2.4	A szöveg szakterülete.....	10
1.2.5	A szöveg műfaja:.....	12
1.2.6	Főbb részek, fejezetek címei:.....	14
1.3	Grammatikai szint.....	14
1.4	Lexikai szint.....	19
1.6	A gépi fordítás minimális és teljes utószerkesztésének tanulságai.....	20
2.	Terminológiagyűjtemény.....	22
3.	Terminológia kezelésének és fordításának dokumentálása.....	23
4.	A forrásnyelvi szöveg.....	28
5.	A célnyelvi szöveg.....	40
6.	A forrásnyelvi szöveg és célnyelvi szöveg szegmensenként.....	53
7.	Gépi fordítómotorral fordított, 2000 betűhelynyi szöveg célnyelvi fordítása.....	89
8.	Források.....	96

1. Fordítói elemzés

1.1 A szöveg fontosabb adatai

Eredeti cím:

A ghostwriter in the machine? Attitudes of academic staff towards machine translation use in internationalised Higher Education

Célnyelvi cím:

Szellemíró a gépezetben? Hogyan viszonyulnak az egyetemi dolgozók a gépi fordítás használatához a nemzetközivé vált felsőoktatásban?

Szerzők:

Mike Groves, Klaus Mundt

Az eredeti megjelenés helye és ideje:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1475158521000011?via%3Dihub>

Journal of English for Academic Purposes

Volume 50, March 2021, 100957

<https://doi.org/10.1016/j.jeap.2021.100957>

A megadott kapcsolattartó hozzájárult a cikk képesítőfordításban való felhasználásához.

1.2 A fordítási utasítás

1.2.1 Kommunikációs szint jellemzői

- **Fordítási utasítás** nem készült a fordításhoz. A formai megjelenést az „Útmutató a képesítőfordítás elkészítéséhez és a záróvizsgához” című dokumentum előírásai alapján készült, memoQ fordítástámogató eszközzel.
- **A fordítás célja** a Szakfordítói képzés lezárásához szükséges képesítőfordítás elkészítése.
- **A fordítás határideje:** 2023. november 6.
- **A fordítás megjelentetése** nem tervezett.
- A fordítással párhuzamosan **terminológiai adatbázis** készült, amelyek elérhetősége a „Terminológiagyűjtemény” című fejezetben megtalálható.

- A képezőfordítás **formai követelményeit** szintén a hivatkozott útmutató ismerteti.

1.2.2 A szerzők

Mike Groves

Surrey International Institute, University of Surrey, Egyesült Királyság

Mike Groves több mint 20 éve foglalkozik angol nyelvtanítással, ebből közel 10 éve egyetemi angol nyelvtanítással. Ő a Surrey Nemzetközi Intézet, a Surrey Egyetem Akadémiai Angol Tanulmányok Központjának vezetője;

Klaus Mundt

University of Nottingham, Centre for English Language Education, School of Education, Egyesült Királyság

Klaus Mundt angol nyelvű tudományos írást, olvasást és fordítást tanít. Kutatási területei a következők: fordításpedagógia, kulturális fordítás, gépi fordítás, regiszter, diskurzus és korpuszelemzés. A Nottinghami Egyetem Angol Nyelvoktatási Központjának helyettes vezetője.

- **Írói szándék, retorikai célja:** ismeretterjesztés, információátadás. Ezen belül, felhívni a figyelmet egy napjainkban minden (felső)oktatási intézményben jelen levő jelenségre, diskurzust kezdeményezni és megoldási javaslatok kidolgozására motiválni az intézményeket.

Írói attitűd: A szerzők a szakirodalom alapos tanulmányozását követően, valamint személyes tapasztalataikra és az elkészített interjúkra alapozva, objektíven, mutatják be a témával kapcsolatos ismereteket. Mivel a terület kutatása gyerekcipőben jár, fontosnak tartják a témával kapcsolatos információk megosztását, valamint további kutatások, megvalósítását, a szabályozási környezet szinten tartását.

1.2.3 A célközönség

- **Háttérismerete, szakmai tudása**
 - felsőoktatásban dolgozó szakemberek,
 - oktatásszervezéssel foglalkozó szakemberek,
 - toborzócégek,
 - nyelvtanárok, angol nyelvű oktatásban résztvevő oktatók
 - gépi fordítás fejlődésével foglalkozó szakemberek
- **Elvárásai, célja, szándéka, a fordítás funkciója**
 - általános információ biztosítása
 - a kutatás során, a megkérdezettek válaszai alapján leszűrt következtetések megosztása
 - a felsőoktatásban szabályalkotással foglalkozók, döntéshozók, hallgatói képviselők figyelmének felkeltése, egységes álláspont kidolgozására törekvés

1.2.4 A szöveg szakterülete

- **Szakterület**

A szöveg szakmai jellegű, amely a felsőoktatásban dolgozó szakemberek tapasztalataira fókuszálva tárja fel az utóbbi évek tendenciát a gépi fordítás felsőoktatásban betöltött szerepével kapcsolatosan. A tanulmány a gépi fordítás alkalmazásának lehetséges hatásait mutatja be a felsőoktatásban tanulók szempontjából. A szakmai tartalom megértéséhez, a mesterséges intelligencia, a fordításelmélet és gyakorlat, a nemzetközi felsőoktatás angol nyelvű képzéseire vonatkozó háttérismeret előnyt jelent.
- **Tartalom (a cikk absztraktja alapján)**

„Bár az online fordítóeszközök az 1990-es évek óta szabadon hozzáférhetők, használatuk csak az utóbbi évek minőségi javulásának köszönhetően vált igazán elterjedtté. Az angol nyelvű képzések (nem angol anyanyelvű) nemzetközi hallgatói például használhatják arra, hogy megkönnyítsék az

esszéírást vagy a szakirodalom, a tananyag feldolgozását. Az online fordítóeszközök ilyen jellegű hallgatói használata azonban számos fontos kérdést vet fel a felsőoktatásban való elfogadhatóságukkal kapcsolatban. Mivel ezekkel a kérdésekkel a jelenlegi szakirodalom még nem foglalkozik, jelen tanulmány két brit egyetem tudományos munkatársaival készített interjúk újszerű megállapításait mutatja be, és a felmerülő témákat vizsgálja. Ezek közé tartozik a **szabályozás fontossága, a tudományos integritás, az egyetemi brand jelentése és a nyelvi fejlesztés szükségessége**. A szerzők úgy látják, időszerű, hogy a felsőoktatási intézmények – a szakmai tapasztalatok elemzésével és figyelembevételével - egységes álláspontot alakítsanak ki a gépi fordítás felsőoktatásban elfoglalt helyéről.”
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1475158521000011?via%253Dih>

- **Téma jelentősége, újszerűsége**

A fordítandó publikáció témája aktuális és újszerű. A gépi fordítóprogramok rohamtempóban fejlődnek, a mesterséges intelligencia sokrétű alkalmazási területei közül ez az egyik. Az szerzők is megjegyzik, hogy a nyelvoktatók, és nyelvtanulók körében már készültek kutatások a gépi fordítással kapcsolatosan, azonban eddig nem látott napvilágot olyan kutatás, amely a felsőoktatási intézmények álláspontját vizsgálná gyakorlati tapasztalatok alapján.

- **Formai és szakmai megállapítások**

- A szövegben tartalmi tévedések véleményem szerint nem találhatóak, alapos szakirodalmi hivatkozással dolgoztak a szerzők.
- A szövegszerkesztés leginkább a forrásszöveg- célszöveg pdf/word szerkesztése során okozott nehézséget. Könnyebbéget jelentett azonban, hogy főként folyószöveget kellett szerkeszteni.
- Csak egyetlen táblázat szerepelt a szövegben.

- Átlagos mennyiségű hivatkozás volt a szövegben.
- A memoQ szoftvert használtam fordítást támogató elektronikus eszközként. Használata mind a saját fordításom átláthatóságához, mind a 2000 betűhelynyi szöveg szegmensekre bontott, többszörös gépi fordításához jó alapot adott.
- **Egyéb megállapítás**
 - A cikk az érdeklődő laikus számára is érthető, de mindenképpen előnyt jelentett a feldolgozáshoz a nemzetköziesítés, az angol nyelvű képzések terén szerzett egyévtizedes tapasztalatom. A téma aktualitását jól mutatja, hogy hazánkban is számos konferenciát (ELTE, SZIE <http://gtk.szie.hu/szakfordito-szakmai-konferencia-mesterseges-intelligencia-gepi-forditas-szolgalataban-szakforditas>, BME <http://tfk.bme.hu/bme-inyk-oszi-konferencia-2022>) szerveznek a témában, az Európai Bizottság Fordítási Főigazgatósága (Directorate-General for Translation (DGT)) is kiemelten kezeli a kérdést.

1.2.5 A szöveg műfaja:

A forrásnyelvi szöveg műfaja tudományos publikáció, amely online folyóiratban jelent meg. Szakkifejezések szerepelnek benne, de csak egy helyen használnak lábjegyzetet magyarázatképpen (*contract cheating*). Szemléltető ábrák, diagrammok nem szerepelnek a szövegben, csak egyetlen táblázat (a kutatásban résztvevők beosztásáról). A forrásnyelvi szöveg hat fejezetet tartalmaz. A szerzők átlagos mennyiségű szakirodalmat dolgoztak fel, a tizenegy oldalas publikáció negyvenöt szakirodalmi hivatkozást tartalmaz. Ez a kutatási terület újszerűségével is magyarázható. A hivatkozások többsége a cikk első felében szerepel. Ennek oka,

hogy a cikk második részében a szerzők megállapításai, a kutatás eredményei, a felmerült kérdések elemzése kapott helyet.

A szöveg jellemzői:

- **a szöveg típusa:**

A szöveg tartalomközpontú tudományos publikáció. Nyelvezete alapvetően szaknyelv, de köznyelvi elemek is elfordulnak az interjúrészletek idézésekor. Elemző és informatív elemeket tartalmaz. Tehát vegyes stílusú regiszterről beszélhetünk, vagyis formális és informális grammatikai, lexikai regisztert kellett használni, ami olykor stílustörést okozott a szövegben (ld. 171. szegmens).

- **a fordítás jellege:** Bár az általam választott publikáció terjedelme majdnem duplája a képesítőfordítás előírt minimum szövegterjedelmének, az érthetőség miatt fontosnak éreztem egészként kezelni a cikket, nem kivonatoltam a fordításhoz sem.

A fordítás dokumentum jellegű, így alapvetően a tükörfordítás dominál, de előfordult, hogy helyenként honosító fordítást, lexikai cserét alkalmaztam, a szöveggörnyezet ismeretében. (pl.: “what the external recipients of students actually need”, (*külső címzettek* tükörfordítás helyett) “diákjaink jövőbeli munkaadóinak mire is van szükségük” (199. szegmens). A fordítás során törekedtem arra, hogy a célnyelvi szöveg könnyen értelmezhető, kellően tagolt legyen. Bizonyos esetekben a forrásnyelvi többszörösen összetett mondatokat, több tagmonddal fordítottam le.

- **a szöveg expresszív-stilisztikai jegyei, retorikai célja, kifejezőmódja:**

Stilisztikailag enyhén (főleg interjú idézetteknel) színezett, tárgyilagos, leíró jellegű szöveg, melynek retorikai célja az információátadás, valamint a figyelemfelhívás.

1.2.6 Főbb részek, fejezetek címei:

Abstract – Absztrakt

1. Introduction - Bevezetés
2. Technology and translation in academia - Technológia és fordítás a tudományos életben
3. Methodology - Módszertan
4. Results - Eredmények
5. Discussion – Diskusszió
6. Conclusion – Konklúzió

1.3 Grammatikai szint

- A szövegre formális, tudományos stílus a jellemző

FNY: Research on language instructors' and language learners' views of MT (e.g. Clifford et al., 2013; Jolley & Maimone, 2015) has shown that students **tend to embrace the technology**, **albeit selectively**, and that teachers tend to view it with caution, in particular **in terms of** acceptability of its use, while acknowledging that it can be a useful tool in language acquisition. However, there is, as of yet, no research that has investigated the important question of the position of HEIs more generally on this practice.

CNY: A nyelvoktatók, és nyelvtanulók gépi fordításról alkotott nézeteinek vizsgálata során (pl.: Clifford et al., 2013 Jolles & Maimone, 2015) kiderült, hogy a diákok - **helyzettől függően ugyan** - **de szívesen élnek a technológia adta lehetőséggel**. A tanárok azonban fenntartásokkal viszonyulnak hozzá, főleg használatának elfogadását **illetően**, miközben elismerik, hogy hasznos lehet a nyelvtanulás során. Ugyanakkor, egyelőre nem látott napvilágot olyan kutatás, amely a felsőoktatási intézmények álláspontját vizsgálná a gyakorlati

tapasztalatok alapján. (20-21.szegmens)

- Jellemzők az összetett, több soros mondatok. A célnyelvre történő fordítás során igyekeztem tagolni, több mondatra bontani ezeket a szegmenseket. Ez sok esetben az értelmezést is segíti.

FYN: While the technology could be seen as a levelling mechanism during a student's degree, which could potentially go some way to remove the extra burden on those who are studying challenging degrees in an additional language, it also would mean that these students will not have gained the skills to reflect universities' lofty rhetoric promoting their students' communication skills, at least not as traditionally measured.

CNY: A technológia használata az egyetemi képzés elvégzése során kiegyenlítő mechanizmusnak tekinthető, ami potenciálisan csökkentheti az idegennyelven tanulók extra terheit. Ez ugyanakkor azt is jelentené, hogy ezek a hallgatók nem szereznek olyan készségeket, amelyek az egyetemek hangzatos retorikáját diplomásaik kommunikációs készségeiről, felülmúlhatnák - legalábbis a hagyományosan mértek szerint. (257. szegmens)

- A szövegnek vannak könnyebben érthető részei (kutatásikérdések, válaszok), és akadnak nehezebben értelmezhető szakaszai. Összességében jól felépített szöveg, logikusan, és lényegre törően szerkesztve.
- Jellemző igeidők

- Simple present:

FNY: While a purely qualitative approach **brings** with it clear limitations in terms of generalisability of the findings and sample size... CNY: Látható, hogy egy tisztán minőségi megközelítés egyértelmű korlátokkal **jár** a megállapítások általánosíthatósága, és a minta nagyságának szempontjából...(85.szegmens)

FNY: **We see** two ways to move beyond this issue.

CNY: Két lehetőséget **látunk** arra, hogy túllépjünk ezen a problémán. (258. szegmens)

- Present Perfect:

FNY: ...**has shown** that students tend to embrace the technology ...CNY: ...**kiderült**, hogy a diákok - helyzettől függően ugyan - de szívesen élnek a technológia adta lehetőséggel. (20. szegmens)

FNY: ...research that **has investigated** the important question of the position of HEIs ...CNY: ...olyan kutatás, amely a felsőoktatási intézmények álláspontját **vizsgál** (nyelvtani csere) (21. szegmens)

FNY: MT **has existed** in some form since the Second World War. CNY: A gépi fordítás bizonyos formája már a II. Világháború óta **létezik** (31. szegmens)

- Simple Past:

FNY: Early voices such as Sheppard (2011) **stressed** the low quality of the service at that time... CNY: A Sheppardéhoz hasonló (2011) korai kritikák a szolgáltatás akkori alacsony színvonalát **hangsúlyozták**... (39. szegmens)

FNY: Precup-Stiegelbauer (2013) **examined** some literary texts (...), and found the quality distinctly lacking. CNY: Precup-Stiegelbauer 2013-as tanulmányában (...) irodalmi szövegeket **vizsgált**, melyek kifejezetten hiányosnak bizonyultak. (40. szegmens)

FNY: Later papers (...) **explored**... CNY: Későbbi (...) tanulmánya **arra világított rá** (45. szegmens)

– Szenvedő szerkezet:

FNY: ... This **was done** by interviewing academic staff at various levels of two UK universities, and asking questions informed by the following overarching research questions. CNY: Vizsgálatunk során két brit egyetem, különböző munkakörökben dolgozó munkatársaival **végeztünk** interjúkat, és tettünk fel átfogó kutatási kérdéseket. (24. szegmens)

- Leggyakrabban használt kötőszavak, töltelékszavak, melyek a formális és informális stílusra jellemzők:

but, however, although, after all, in addition, albeit

- Prepozíciós határozói szerkezetek:

FNY: ... Without extensive **post-editing**... - CNY: maximális utószerkesztés nélkül

- Módbeli segédigék:

FNY: This responsibility **should** be shared between the institution and the student. CNY: Ez az intézmény és a hallgató közös felelőssége **kell** legyen. (59. szegmens)

FNY: ... there **might** be a concern regarding the implications of such practice... CNY: felmerülhetnek bizonyos aggodalmak, milyen következményei lehetnek egy ilyen gyakorlatnak... (55. szegmens)

FNY: Their opinions **would** warrant a separate study ... CNY: Az ő véleményük külön tanulmány tárgya lehetne... (94. szegmens)

- Grammatikai csere, pl.: szófajcsere, de sok a lexikai csere is:

FNY: ...patch writing can, for many students, be an essential part of the process of becoming **effective academic writers** (52. szegmens)

CNY: ...a parafrázis használata mekkora jelentősége bír a **hallgató tudományos íráskészségének fejlődésében.**

FNY: Well, I think this is a **minefield.** (166. szegmens)

CNY: Úgy gondolom, nagyon **ingoványos területről** van szó.

- Kihagyás:

FNY: awareness that the **degree that the students earn** at UK universities carries a good deal of weight in the employment marketplace.

CNY: az Egyesült Királyság egyetemén **megszerzett diploma** jelentős előnyt jelent a munkaerőpiacon. (185. szegmens)

FNY: Participant 2, on the other hand, had a very clear opinion on whether the use of GT for writing constitutes **academic misconduct**: It doesn't fall under **academic misconduct.** (167-168. szegmens)

CNY: 2. sz. résztvevőnek viszont nagyon is egyértelmű véleménye volt arról, hogy a Google fordító használata az

íráshoz **tudományos visszaélésnek** minősül-e: Nem jelent **visszaélést**.

1.4 Lexikai szint

- Gyakori az angol betűszavak használata, az angol betűszók megtartása:

FNY: MT (machine translate) – CNY: gépi fordítás (nem használtam rövidítést, mert az alábbival összekeverhető lett volna a célnyelven)

FNY: GT (Google Translate) – CNY: Google Fordító (GT)

FNY: HE (Higher Education) - CNY: felsőoktatás

FNY: HEI (Higher Education Institution) - CNY: felsőoktatási intézmény (FI)

FNY: TAM (Technology Acceptance Model) – CNY: technológiai elfogadottság modellje

- Lexikai csere:

FNY: **human** translator – CNY: „**hús-vér**” szakfordító (14. szegmens)

FNY: the sort of classic thing in academic misconduct, we've got suspicions of **false authorship**, which this clearly isn't. – CNY: a tudományos kötelességsszegés ill. visszaélés (*betoldás*) klasszikus értelemben az, ha a **plágium** gyanúja merül fel, de ez nyilvánvalóan nem az. (169. szegmens)

- Lexikai betoldás:

FNY: Is use of MT as an aid for academic reading and writing considered academic misconduct (36. szegmens)

CNY: **Vajon** a gépi fordítómotor, mint segédeszköz használata a tudományos cikkek olvasása és írása **során** tudományos visszaélésnek **minősül-e?**

FNY: often critical (36. szegmens)

CNY: gyakran kritikus **hangúak**

- Lexikai konkretizálás:

FNY: This is perhaps best expressed as follows... (187. szegmens)

CNY: Talán a következő **megállapítás** is **erre** világít rá a legélesebben...

FNY: A further complication is the student experience. (222. szegmens)

CNY: Tovább árnyalja a képet a hallgatói **életpálya során szerzett** tapasztalat.

1.5 Terminológia, reáliák

lásd terminológiagyűjtemény fejezet

1.6 A gépi fordítás minimális és teljes utószerkesztésének tanulságai

A 2000 betűhelynyi gépi fordításhoz a DeepL online fordítóprogramot használtam

(283-296. szegmens). Ez tulajdonképpen a teljes cikk terjedelmét figyelembevéve, alig 5%, ugyanakkor a szövegtörzs - tartalmi szempontból - egyik legfontosabb része, mivel a szöveg zárógondolatait, a konklúziót foglalja magában.

A gépi fordítás leginkább tükörfordítást alkalmazott. Jelentős félrefordítás betűszavaknál fordult elő: MT (Machine translation), vagyis gépi fordítás helyett „multimédia”; EMI (English as a Medium of Instruction) a gépi fordításban EMI maradt. A gépi fordító egyik komoly terminus értelmezési hibája a vizsgált részletben, az *anglosphere* (angolszász) szó *angliai* fordítása. Jellemzően az ilyen jellegű szarvashibák miatt szükséges (legalább) a minimális utószerkesztés gépi fordítás esetében.

A gépi fordító a szöveg műfajának ismerete nélkül (tudományos szöveg) a latin eredetű *konklúzió* szó helyett következtetést fordít. Ez helyes, de tudományos cikkről lévén szó adekvátabb a latin szó magyar átírata.

A gépi fordítás teljes utószerkesztése esetén jellemzően grammatikai műveleteket alkalmaztam, úgy mint betoldás, kihagyás, áthelyezés (szórendi műveletek). Számos esetben a megfelelő mondatfókusz került módosításra. A könnyebb értelmezhetőség érdekében igyekeztem tagolni, néhány esetben összevonni a maximális utószerkesztés során.

Előfordult, hogy logikai szempontok miatt a gépi fordító által jól fordított terminust írtam át (ld. 290. szegmens).

Teljes átalakításra a szöveg egészének ismerete bátorított egy olyan gép által fordított szegmens esetében (291. szegmens), amely ugyan “szöveghű” volt, de a szöveg egészét tekintve nem elég koherens.

Összességében elmondható, hogy a szövegrészlet szövegkörnyezetéből kiragadva, pusztán gépi fordító használatával lefordítva félreérthető lehet. A terminusok javítása szükséges a minimális utószerkesztés során.

2. Terminológiagyűjtemény

A legfontosabb terminusok magyar megfelelőikkel

A fordítandó szövegben számos terminológia található, a terminológia sűrűség magas.

A legfontosabb terminusok felsorolását összegzi az alábbi táblázat:

	FNY	CNY
1.	machine translation (abbreviation: MT)	gépi fordítás/fordító
2.	Google Translate (GT)	Google fordító
3.	HEI (Higher Education Institution)	felsőoktatási intézmény
4.	academic integrity	tudományos integritás
5.	TAM (Technology Acceptance Model)	technológiai elfogadottság modellje
6.	EAP (English for Academic Purposes)	Felsőoktatási tanulmányokhoz szükséges angol (pl.: nyelvtanfolyamok, kurzusok)
7.	academic misconduct	tudományos kötelességzegés/visszaélés
8.	contract cheating	bérírás (pl. szakdolgozat)
9.	policy	(szak)politika, <u>szabályozás</u> (itt)
10.	learning outcomes	tanulási eredmények
11.	semi-structured interview	félíg strukturált interjú
12.	EMI (English as a Medium of Instruction)	angol nyelvű képzések

3. Terminológia kezelésének és fordításának dokumentálása

1.

FNY terminus: human-generated (training) data

szófaj: főnév (szószerkezetes szakkifejezés)

definíció: Human-generated data is data that is created by people through human action, as opposed to machine learning or other artificial means. This can include anything from text data to social media posts to pictures and videos. Even though machine generated data and technologies like generative AI become more popular, human-generated data remains an important source of information for businesses and tech developers.

a definíció forrása: <https://research.aimultiple.com/human-generated-data/#what-is-human-generated-data>

kontextus/példamondat: They rightly point out that there may be the common misinformed assumption that MT is detached from human input, while in reality MT would not be possible without human-generated training data.

a példamondat forrása: A ghostwriter in the machine?
<https://doi.org/10.1016/j.jeap.2021.100957>

CNY terminus: ember(ek) által generált tréning adatok

statisztikai keresés: 2 480 000 Google találat, de gyanús, hogy a „generált adatok” találatokat is beteszi

definíció: az *ember által generált adat* kifejezésnek nem találtam magyar definíciót, így az FNY definíció fordítását használom, kiegészítve a training data definíciójával: Az ember által generált adatok olyan adatok, amelyeket az emberek emberi tevékenységgel hoznak létre, szemben a gépi tanulással vagy más mesterséges eszközökkel.

a definíció forrása: <https://research.aimultiple.com/human-generated-data/#what->

is-human-generated-data

A *training data* (vagy *training dataset*, magyarul *tanító adatbázis*, *tanuló adathalmaz*) a gépi tanulásban az az adatbázis, amit a modell tanítására (például egy mesterséges neurális hálózat súlyainak beállítására) használunk.

a definíció forrása: <https://lexiq.hu/training-data>

kontextus/ példamondat: „Ebbe a kategóriába rengeteg különféle tartalom beletartozik, legyen szó akár **emberek által generált adatokról**, például szöveges dokumentumokról, videókról és hangfájlokról, social media posztokról és szöveges üzenetekről, akár gépek által létrehozott tartalmakról, mint például az orvosdiagnosztikai eszközök felvételei, a különféle szenzorok által gyűjtött információk vagy a rendszernaplók és műholdfelvételek.

a példamondat forrása: <https://jovogyara.hu/mar-az-adat-sem-a-regi-avagy-ujfajta-vedelem-kell.html>

a terminus választás indoklása: A terminus egy több szóból álló szókapcsolat, melynek a magyar megfelelője egyértelmű. Tükörfordítást alkalmaztam (mikrostratégiai terminusfordítási művelet).

2.

FNy terminus: learning outcomes (Pl.)

szófaj: főnév (szószerkezetes szakkifejezés)

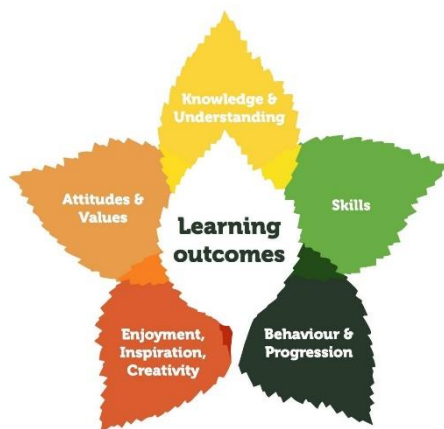
definíció: Learning outcomes are statements of the knowledge, skills and abilities individual students should possess and can demonstrate upon completion of a learning experience or sequence of learning experiences.

a definíció forrása: <https://www.bu.edu/provost/files/2017/06/Creating-Learning-Outcomes-Stanford.pdf>

kontextus/példamondat: At national level, the learning outcomes form the basis on which national qualifications frameworks are built and is increasingly influencing

the definition and writing of qualifications and curricula as well as the orientation of assessment and teaching and training.

a példamondat forrása: <https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/learning-outcomes>

az ábra forrása: <https://www.bu.edu/provost/files/2017/06/Creating-Learning-Outcomes-Stanford.pdf>

CNY terminus: tanulási eredmények

statisztikai keresés: 4 130 000 Google találat

definíció: A tanulási eredmények olyan állítások, amelyek azt tartalmazzák, hogy egy hallgató mit fog tudni, illetve mit lesz képes elvégezni egy adott tanulási tevékenység eredményeképpen. Ezeket az eredményeket általában tudás, képesség, kompetencia, attitűd, autonómia és felelősségvállalás formájában határozzák meg.

a definíció forrása: <https://tk.hu/nemzetkozi/6627/tanulasi-eredmenyek>

kontextus/ példamondat: A tanulási eredmények (learning outcomes) tudás, képesség, kompetencia kontextusában meghatározott kijelentések arra vonatkozóan, hogy a tanuló mit tud, mit ért, és mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot, függetlenül attól, hogy hol, hogyan, mikor szerezte meg ezeket a kompetenciákat (CEDEFOP 2008; Európai Parlament és Tanács 2008).

a példamondat forrása: <https://tk.hu/nemzetkozi/6627/tanulasi-eredmenyek>

a terminus választás indoklása: A terminus két szóból álló szókapcsolat, melynek

a magyar megfelelőjét párhuzamos szövegek segítségével határoztam meg, mert tanulmányi/tanulási kimenetek/eredmények lehatárolására volt szükség. Tükörfordításnak minősíthető (mikrostratégiai terminusfordítási művelet). Fordításom 207. szegmensében – a szövegkörnyezet ismeretében - jobbnak láttam képzettségi szintnek fordítani.

3.

FNy terminus: academic misconduct

szófaj: főnév (szó szerkezetes szakkifejezés)

definíció: Academic misconduct’ is gaining or attempting to gain, or helping others to gain or attempt to gain, an unfair academic advantage in formal University assessment, or any activity likely to undermine the integrity essential to scholarship and research. It includes being in possession of unauthorised materials or electronic devices during an examination, including recording or communication devices or devices that can store data, even where the Registered Student is unaware that such materials or devices are unauthorised, has no intention of using them, or is unaware that they have them in their possession.

a definíció forrása: <https://www.plagiarism.admin.cam.ac.uk/definition>

példamondat: “I would caution against jumping too soon to the notion that this is academic misconduct,” Schrag said.

a példamondat forrása:

<https://www.washingtonpost.com/education/2022/12/01/stanford-university-president-research-investigation/>

CNy terminus: tudományos kötelességsszegés

statisztikai keresés: 547 000 Google találat

definíció: Tudományos kötelességsszegésnek minősül minden olyan tevékenység vagy kísérlet, amely a hallgatókra/kutatókra gyakorolt olyan befolyásoláshoz

vezethet, amely tisztességtelen előnyt vagy hátrányt jelent saját maga, egy másik személy vagy a tudományos közösség egyedei számára. Ez a cselekedetek széles körét foglalja magában, mint például a csalás, a plágium, a tudományos dokumentumok vagy átiratok manipulálása, az információkhoz való hozzáférés azelőtt, hogy azok hozzáférhetővé válnának, vagy egy kolléga segítése abban, hogy előnyhöz jusson másokkal szemben.

a definíció forrása: <https://mindthegraph.com/blog/hu/academic-misconduct/>

kontextus/ példamondat: A munkacsoport az utóbbi években kiterjesztette a hatáskörét és a tevékenységeit, hogy megfelelően lássa el a feladatait többek között az olyan témák közös megvitatását illetően, mint a kutatási integritás, az etikai oktatás a tudományos és kutatási képzésekben, a tudományos szakpolitikai tanácsadás etikája, a tudományba vetett bizalom, a tudományos köteleességszegés és a plagizálás.

a példamondat forrása: A kutatási integritás európai magatartási kódexe https://www.allea.org/wpcontent/uploads/2018/01/HU_ALLEA_A_kutatasi_integritas_europai_magatartasi_kodexe.pdf

a terminus választás indoklása: A terminus egy több szóból álló szókapcsolat, melynek a magyar megfelelőjét párhuzamos szövegek vizsgálatával egyértelműsítettem. A fordítás során – szövegkörnyezettől függően - olykor alkalmasabbnak ítélttem a **tudományos visszaélés** kifejezés használatát (tükörfordítás, mikrostratégiai terminusfordítási művelet).

4. A forrásnyelvi szöveg

Mike Groves, Klaus Mundt
(2021).

**A ghostwriter in the machine? Attitudes of academic staff towards
machine translation use in internationalised Higher Education**

Journal of English for Academic Purposes
Volume 50, March 2021, 100957
<https://doi.org/10.1016/j.jeap.2021.100957>

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of English for Academic Purposes

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jeap

A ghostwriter in the machine? Attitudes of academic staff towards machine translation use in internationalised Higher Education

Mike Groves ^a, Klaus Mundt ^{b,*}^a Surrey International Institute, University of Surrey, United Kingdom^b University of Nottingham, United Kingdom

ARTICLE INFO

Article history:

Received 16 July 2020

Received in revised form 23 December 2020

Accepted 31 December 2020

Available online 15 January 2021

Keywords:

Higher education

Academic integrity

Policy: internationalisation

Machine translation

ABSTRACT

Online translation has been freely available since the 1990s. In recent years its quality has been significantly improving, leading to instant translation which can easily be used as a reading or writing tool by students whose first language is not that of the institution where they study. For instance, students might use it to facilitate the composition of their essays in the language of instruction. However, such student use of online translation tools raises a number of important questions about their acceptability in Higher Education. As these questions remain unaddressed in the current literature, this paper presents novel findings from interviews with academic staff at two UK universities and examines the emerging themes. These include academic integrity, the meaning of the university brand and the need for language development. It then suggests that Higher Education Institutions need to engage in an informed and robust discussion of these issues to provide a consistent position on the place of Machine Translation in Higher Education.

© 2021 Elsevier Ltd. All rights reserved.

1. Introduction

1.1. What is online translation?

Online translation is a freely accessible automated system which translates between various languages instantly and free of charge. There are various systems available, and a key player in the field is Google Translate (GT), which Google has claimed translates 100 billion words in a day (Turovsky, 2016). Google uses a computing system based on our understanding of the human brain, known as a “Neural Network”, to enhance the capabilities of its translation engine; and this, and similar technologies, are growing in ubiquity. Its reach includes, among many other things, an academic journal database which has embedded a GT widget that allows instant and local translation of academic content. Taylor and Francis have stated that this widget was used 1.2 million times in the first 18 months after its implementation (Barrett, 2015). Given the large numbers of students on Anglophone campuses whose first language is not English (UKCISA, 2019), and also the spread of this technology,

* Corresponding author. Centre for English Language Education, School of Education, Yang Fujia Building, A16, Jubilee Campus, Wollaton Road, Nottingham NG8 1BB, United Kingdom.

E-mail address: klaus.mundt@nottingham.ac.uk (K. Mundt).

it seems uncontroversial to argue that online translation tools will have an impact on the delivery of academic courses where students from diverse language backgrounds mingle.

1.2. Absolute versus relative quality

Although the quality of GT text has improved dramatically, it still remains an issue. For instance, when it comes to the precision required for academic texts, there is near universal agreement that machine translation (MT) is at present unable to provide the quality and polish expected of a trained, expert human translator without extensive post-editing (cf [Cronin, 2013](#); [Garcia, 2011](#); [Guerberof Arenas & Moorkens, 2019](#)). However, it must be remembered that students might reasonably conclude that the programme can, in many circumstances, produce higher quality output than they can ([Groves & Mundt, 2015](#)), without significant effort. This is particularly true of students at the threshold level for university entrance.

1.3. Research questions

We believe that there can be little doubt that students studying, and thus reading and writing, in a language that is not their first will draw upon technology to facilitate language processing. This may be the use of a dictionary or the use of GT to produce an English text that the student has written in their L1. After all, these students face the dual challenge of not only learning the content of their degree courses, but also receiving and conveying information (often for assessment) in a language that is not their first.

Research on language instructors' and language learners' views of MT (e.g. [Clifford et al., 2013](#); [Jolley & Maimone, 2015](#)) has shown that students tend to embrace the technology, albeit selectively, and that teachers tend to view it with caution, in particular in terms of acceptability of its use, while acknowledging that it can be a useful tool in language acquisition. However, there is, as of yet, no research that has investigated the important question of the position of HEIs more generally on this practice. In 2016, [Mundt and Groves](#) argued that the use of translation technology in HE needs to be legislated, but to our knowledge, no such legislation has been forthcoming.

To move this issue forward, the present study examines perceptions on the use of GT and other freely available online translation tools by university students as reading and writing aid. This was done by interviewing academic staff at various levels of two UK universities, and asking questions informed by the following overarching research questions:

1. To what degree do academic staff see the use of MT by students for their academic work as acceptable?
2. Is use of MT as an aid for academic reading and writing considered academic misconduct; and, if so, under what circumstances?
3. Is there currently a university policy on student use of MT? Should there be?

2. Technology and translation in academia

2.1. Recent history of GT

MT has existed in some form since the Second World War. However, it is only more recently that the advent of high bandwidth, ubiquitous devices and enormous linguistic databases have made it accessible and useable for the general population. According to [Ghasemi and Hashemian \(2016\)](#), the system used by Google has evolved from a rule-based system to a statistical-based one. More recently, in 2016, Google reported that it has introduced a new Neural Network system, which enables a higher quality of translation ([Turovsky, 2018](#)). Neural translation is widely seen to be an impressive improvement in the quality of MT ([Castilho et al., 2017](#)).

The reaction to GT in the academic literature has been limited and often critical (see, e.g., [Bowker & Ciro, 2019](#); [Tsai, 2020](#)). In addition, since it is a relatively recent technological development, there is not much academic literature concerning the use of GT and its place in HE. However, a reflection of the improvement in the quality can be perceived. Early voices such as [Sheppard \(2011\)](#) stressed the low quality of the service at that time, as well as issues to do with confidentiality, given that all data was submitted through Google's server. [van Rensburg et al. \(2012\)](#) were among the first to investigate the output in detail, finding that significant post-editing was needed to produce a text of acceptable quality. [Precup-Stiegelbauer \(2013\)](#) examined some literary texts which had been translated by Google, and found the quality distinctly lacking.

However, as the technology developed, voices more supportive of GT in the academic space began to emerge. [Garcia and Pena \(2011\)](#) concluded that novice students' use of the technology is more complex than simple click and translate use: It can help them communicate better and more, but it can also lower the level of cognitive engagement when writing. [Groves and Mundt \(2015\)](#) examined automated translations of student writing from Malay and Chinese into English, and through an error count, suggested that the technology was capable of producing text of the grammatical quality as the lower IELTS proficiency scores needed for entrance to some university programmes.

Later papers, for example [Bahri and Sepora Tengku Mahadi \(2016\)](#), explored how the software can be exploited as a richer resource than conventional dictionaries. [Lee \(2019\)](#) goes as far as to use GT as a way for students to notice errors in their own output.

However, there are very few studies, as yet, which suggest a rigorous, replicable and scalable use of GT and which explore how the technology can be used to enhance or supplement traditional language teaching and learning.

22. *Academic integrity and technology*

There is an understandable tension when new technologies threaten to undermine or disrupt standard and long-held academic traditions. However, a review of the literature on this subject suggests that the nature of academic integrity is often more complex and nuanced than is first suggested. For example, Flowerdew and Li (2007) describe how the understanding of the nature of plagiarism is often fundamentally based in Anglo-centric institutions and patterns of thought.

More nuanced thinking in the area of copy-paste plagiarism has led to a better understanding of how patch writing can, for many students, be an essential part of the process of becoming effective academic writers (Ivanic, 1998; Pecorari, 2003). In addition, there is now an understanding that not all unoriginality, or intertextuality, is in fact transgressive (Chandrasoma et al., 2004), and students are often encouraged to incorporate generic academic language into their own output (Davis & Morley, 2018).

23. *University entry requirements and graduate expectations*

Related to the acceptability of student use of MT in Anglophone HE, there might be a concern regarding the implications of such practice for the value of the degree awarded, since the degree may imply proficiency in English. However, this is a fuzzy area, where entry requirements are fixed by means of IELTS or TOEFL scores, whereas exit expectations remain very vague, e.g. native-speaker level (Benzie, 2010). Yet, a native speaker of any language is not inherently proficient in academic or professional registers without being taught what this entails (Murray, 2013). This implies that it is not solely the student's responsibility to develop their communicative competence for general and specific purposes. This responsibility should be shared between the institution and the student. Thus, ample opportunity to develop discourse abilities needs to be embedded in the curriculum. Should that not be the case, students may more likely resort to technology such as MT to facilitate their language production to cope with the high demands of HE. They may even do so if they are uncertain whether this is acceptable (Garcia & Pena, 2011).

24. *The status of translation in academia*

One of the main drivers of translation has always been the demand for knowledge exchange and learning (cf Robinson, 2002). Thus, translation has been linked with scientific exchange, e.g. from ancient Greece into Islamic traditions (Kennedy, 2000) or into European scholarship, the spread of Buddhist philosophy into Southeast and East Asia (Wakabayashi, 2005), and the dissemination of influential work by scholars such as Newton, Kant, Freud, Derrida, Vygotsky or Bourdieu, to name but a few, into academia beyond the language their work was initially written in. The massive influence of such knowledge exchange has been strongly facilitated by the translation of the originals. Even scholars such as Derrida (1979) or Spivak (2000) who argued that translation may indeed be impossible or at least highly problematic have thrived because their work has been translated; or they themselves were engaged in translation activity. Despite their apparent doubts regarding the general feasibility of translation, they never seem to have been too concerned about the proliferation of their own ideas through translation. Thus, arguably, even scholars questioning the very undertaking of translation have seemed quite content with its use to make their voices heard (Mundt, 2018). More importantly, scholars who are unable to read the originals seem quite comfortable working with translations as sources for their own work. We may, thus, encounter academics lecturing about Confucius, Freud or Vygotsky without ever having read them in the original and this appears to be perfectly acceptable academic practice.

In a similar vein, Luo and Hyland (2019) have recently suggested that translation can be very empowering for scholars who are not conversant in English but want to publish their research for an international audience; however, they also point out that it seems only fair to give the translator due credit for the resulting target text, as they had an active hand in writing it. A similar point has been put forward by Bowker and Ciro (2019) regarding the use of MT. They rightly point out that there may be the common misinformed assumption that MT is detached from human input, while in reality MT would not be possible without human-generated training data.

Translation has played an important role in the dissemination of knowledge for millennia. It can be used for assimilation and dissemination of knowledge, i.e. as facilitator for reading and writing. This is a choice that scholars have, and nobody would dispute this right. That is why this study approaches the issue from the angle of student use of MT, which some might perceive as more controversial.

25. *Technology acceptance model*

The present paper is rooted in the suggestions made by the technology acceptance model (TAM), which suggests that perceived usefulness and ease of use are contributors to the intention to use a technology (cf Davis, 1989). Given that 'TAM is a powerful and robust predictive model' (King & He, 2006, p. 751), and given that GT has been continuously and significantly improving in output quality and is extremely easy to use, we assume that students who perceive the technology as potentially

useful will in some form make use of it. We did not attempt to test this assumption but rather took it as a starting point to investigate the views of university staff on student use of MT.

3. Methodology

3.1. Theoretical framework

This study adopted a qualitative approach, using semi-structured interviews. While a purely qualitative approach brings with it clear limitations in terms of generalisability of the findings and sample size, it allows for a more detailed exploration of individual opinions, thus adding a degree of depth to the available data and its analysis that facilitates 'collecting stories, analysing their contents, finding patterns and sharing what is learned' (Mears, 2012, p. 175). For a discussion that is in its infancy, it was felt suitable to start with a small-scale study and take the opportunity to have professional discussions that might stimulate further debate in HE and be used as a basis for future larger-scale research. Further, qualitative work allows for the deeper exploration of themes as they emerge during the interviews, which proved to be a fruitful activity during this study.

3.2. Sampling

Participants were recruited at two UK universities, resulting in data being collected from eleven members of staff (five from one university, six from the other). The universities are members of the Russell Group, a coalition of high-ranking UK universities. After ethical approval was granted by the ethics committee at both universities, the researchers used their professional networks to identify potential participants. Obtaining informed consent from the participants involved a written introduction of the aims and processes of the research, along with the assurance of anonymity of the participants and the option to withdraw from the study at any time.

Staff from language departments and EAP units were deliberately excluded, since it was anticipated that their take on student use of MT would be affected by their specific interest in language acquisition. Their opinions would warrant a separate study taking into account their specific interests and teaching and learning aims. Table 1 shows the departmental affiliations of each participant within the university:

To ensure anonymity of the persons and their university affiliations (with different role labels across different universities), only their title (e.g. professor etc.) is disclosed here. The two universities have different titles for equivalent academic ranks. Only one is used here. 'Academic Services' here means that these are non-teaching staff (without an academic title like teaching staff, hence n/a), but are closely involved in assessment procedures, quality assurance and policy making.

3.3. Data collection

The research was conducted by means of semi-structured interviews (Dörnyei, 2007). All interviews were audio-recorded and later transcribed for data analysis.

The five main interview questions were as follows:

1. Would you regard it as acceptable for students to translate reading for their studies using GT?
2. Would you encourage students to use GT in their studies?
3. Would you welcome the teaching of/about GT as a tool for effective study?
4. Would you regard it as acceptable, in terms of Academic Integrity for a student to submit work which they have written in their own language and translated using GT?
5. Could you envisage a situation where GT substituted for a student's English skills entirely (e.g. use of headphones with built-in translation capability for lectures/seminars/tutorials)?

Table 1
Participant details.

Participant	Department	Academic rank
Participant 1	Education	Professor
Participant 2	Education	Associate Professor
Participant 3	Academic Services	n/a
Participant 4	Academic Services	n/a
Participant 5	Education	Professor
Participant 6	Engineering	Assistant Professor
Participant 7	Humanities	Assistant Professor
Participant 8	Law	Assistant Professor
Participant 9	Biosciences	Associate Professor
Participant 10	Biosciences	Associate Professor
Participant 11	Medicine	Associate Professor

These formed the basis for individual follow-up questions. In particular interview questions 1 and 4 aimed at finding answers to the first two research question, namely:

- To what degree do academic staff see the use of MT by students for their academic work as acceptable?
- Is use of MT as reading and writing aid considered academic misconduct; and, if so, under what circumstances?

The third research question was:

- Is there currently a university policy on student use of MT? Should there be?

Some answers to this question were found in the themes that emerged during the data analysis. Interviews lasted between 15 and 30 min.

It should be noted that all participants were either native speakers of English, or had reached a level of proficiency in the English language that enabled them to communicate their work in English at a professional level. This may have influenced the way they perceived the use of MT as communication aid.

3.4. Data analysis

The interviews were transcribed by the researchers and then coded in NVivo 12 and subjected to content analysis (cf [Cohen et al., 2011](#)). Coding occurred at three levels, with both researchers coding the data independently to ensure a higher degree of coding reliability. First, the data were coded according to question and sentiment expressed by the participants (e.g. accept, reject, uncertain). This led into a more detailed thematic analysis and coding, with four main themes emerging. That is to say, the first level was conducted deductively according to overarching anticipated sentiments; and the second level was inductive, as the data yielded more granular themes and nuanced opinions. As a third step, the emerging themes were then confirmed and streamlined through axial coding, which serves to confirm recurring similarities and patterns (cf [Dörnyei, 2007](#)) and establish a clear narrative direction, and then subjected to a quantitative treatment to establish trends within the participant group. At each level of coding, the researchers compared their results and resolved discrepancies through detailed case-by-case discussion.

4. Results

Four main themes arose from the data, alongside numerous smaller side points around language learning, internationalisation and the nature of authorship. Here, we deal with the four most prominent emergent themes, namely 'policy', 'academic integrity', 'the university brand and employability' and 'linguistic development'.

4.1. Policy

One theme that arose early in most of the interviews was the need for policy in this area. This is not to say that there was a widespread desire to ban or censure the use of the technology, but it was clear that this was an issue that had not been widely discussed from a policy point of view. Indeed, many of the participants expressed sentiments that it was an "interesting" (Participant 9) or "tricky" (Participant 7) topic. On the other hand, none of the participants were able to point to a clear regulation on the use of MT at school, faculty or university level. Participant 3 stated that all relevant policy "predated" the recent developments in MT, which seems to confirm that this is an issue requiring urgent discussion. In total, only three participants did *not* mention policy, while the remaining eight indicated that policy on the use of MT was non-existent. In this light, most (n ¼ 7) participants recognised the need for a discussion about this issue, for example:

I think I'd want a broader discussion on this with colleagues (Participant 9).

Despite the desire for discussion, the desire for prescriptive regulation was far from universal. Participant 1 made the connected points that this form of regulation would be difficult to enforce, but also that it could undermine students' confidence in the wider academic endeavour.

It feels to me that if you have too many academic integrity prescriptions about these things, then you just risk losing respect of the students because you kind of undermine things that feel quite natural and so on.

In summary, it transpired that there was no clearly articulated policy around student use of MT, but there was a perceived need to at least discuss the acceptability of its use.

4.2. Academic integrity

The theme of the use of MT in terms of academic integrity was one of the key points to emerge from this study. Participants were asked for their opinions on student use of MT as reading and writing aid, in particular given the evident absence of

university policy. The main objective here was to try and identify what might constitute acceptable or unacceptable practice in the eyes of individual members of university staff.

Responses, somewhat unsurprisingly, were varied. Also, there was an evident difference between how GT was perceived as reading aid and as writing aid. It seemed that the participants were at relative ease with students using it as a reading aid, so for receptive purposes, while there was overall more concern regarding the use of GT for productive purposes.

4.2.1. *MT use for reading*

Generally, the data indicates that the participants found the use of GT acceptable as a reading tool. For instance, Participant 1 was quite positive about its use:

Yes, very wise if they don't read the native language of the author, yeah. I certainly do it myself.

Participant 2 pointed out:

I kind of think it's not any of our business. I think sure it's acceptable, but I think, what I'd like to see us doing, we don't do this, is giving some kind of guidance or talking to students.

The use of GT for reading was also likened to the use of dictionaries, as exemplified in a statement by Participant 3:

Yes, I don't see why not. Obviously at the moment they might be using a foreign language dictionary for that purpose, and I'm unaware that we've ever criticised that.

In sum, there was no indication in the data that any participant considered the use of GT as a reading tool questionable from the perspective of academic integrity. In other words, none of the participants seemed to consider using GT for reading as academic misconduct.

4.2.2. *MT use for writing*

Participants were also asked whether they would regard it as acceptable in terms of academic integrity if students submitted written work for assessment that had been written by them in their first language and then machine translated (either in part or as a whole) into English. Compared to the findings about reading, the participants were clearly more reserved and tentative. Three of the participants did not give a decisive answer, seven indicated the use of GT as writing tool would not constitute academic misconduct (although they voiced a number of concerns, see 'brand & employability and 'language development' below), and one participant indicated that it would be misconduct.

Participant 1, with reference to the absence of policy and of clear guidance, very concisely summarised the issue:

Well, I think this is a minefield. [...] So, I think I'm just going to be evasive and say you are identifying a very significant problem.

Participant 2, on the other hand, had a very clear opinion on whether the use of GT for writing constitutes academic misconduct:

It doesn't fall under academic misconduct. Technically it's not seen as a breach in academic integrity by the university [...] the sort of classic thing in academic misconduct, we've got suspicions of false authorship, which this clearly isn't.

Participant 5 provided a more detailed explanation of why and how the use of GT as a writing tool was, in their view, not academic misconduct:

... it's happening now [...] if you're a research supervisor, I'm sure that sometimes you're saying to your students, you know, transcribe your interviews in Thai or Mandarin or whatever it might be, and then use a tool or a person and only translate the bits that you need to actually put into your PhD. [...] and if we're allowing research students to do it, why would we not allow undergrads to do it as well? [...] so if they are following standard academic practice but also acknowledging that additional layer of using Google Translate, then that would be good academic practice.

The main tentative direction emerging from the data above was that if students had written their papers themselves and then used GT to change the language, this was not considered to constitute academic misconduct. However, this view was by no means universal among the participants.

In fact, the complexity of the issue was illustrated by Participant 6. On the one hand, Participant 6 did not consider MT use as writing tool a form of plagiarism:

Is it the students own work? Has the student written themselves? It's not plagiarism.

So, Participant 6 acknowledged that a student text written in L1 and translated via MT was indeed their own intellectual achievement. At the same time, however, Participant 6 raised another issue:

Is it their own writing in English? That's where it gets questionable, and it's no.

Participant 3 made a similar point. While acknowledging that a machine translated text may well be a student's own intellectual achievement, Participant 3 stated that

... the English text, nevertheless will have been produced for them in that it is a translation. And, therefore, they would be submitting something that is not their own work in the sense that the English words that had been selected would not have been their own creation.

In essence, the data shows that there is no agreement amongst university staff regarding whether using GT as a writing tool is acceptable practice or not. While most participants appeared to be comfortable with GT as a reading facilitator, there was far less agreement regarding GT as a writing tool, with clearly diverging opinions and concerns about the implications for the status of university degrees, the university itself and students' development.

4.3. The university brand and employability

Among the participants, there was a clear awareness that the degree that the students earn at UK universities carries a good deal of weight in the employment marketplace. There was a clear concern that the degree from a UK university carried, at least implicitly, the understanding that the holder was able to communicate in English at a high level. This is perhaps best expressed as follows:

At the exiting of a degree they should be able to deal with English as a native English speaker can. An assessment must somehow capture that whole range of skills and aptitudes that you expect from a [University name] graduate and I believe the ability to hold a conversation in English and to write a reasoned report or essay in English are inherent. (Participant 11).

Views expressed with regard to the job market tended to fall into three main areas. The first was that English is the established lingua franca, particularly in academia, and therefore graduates wishing to pursue a career would need to have competence in the language. This is exemplified by the following comment by Participant 7:

If somebody is a researcher [...] they will always want to take part in the academic community and academic discourse is in English, not in [...] whatever other language, so if he or she wanted to participate in this discourse he or she has no other choice.

In addition to this, there was concern (n 7) about protecting the reputation, or brand, of the university, in the employment market place, and that if a degree were awarded on the basis of work produced through GT, then the lack of demonstrable English language skills may erode a much-cherished reputation:

Well, in terms of the status of our degrees, it's protecting a particular brand in a sense. And I think at the moment people have the reasonable expectation that somebody with a [University name] degree could perform in English in particular ways, and we wouldn't want to undermine that confidence. (Participant 3)

Two participants also raised the point that perhaps the value of the degree as a tool to employment is not best judged from within the academy. Rather, this value is to be determined by the market, and it is possible that this determination will, in turn, reflect the widespread availability and increasing quality of MT.

If the end employer doesn't really care about the ability to formulate an argument in English in your own head then maybe the market will decide what a degree is. (Participant 11)

We've got to look at what the external recipients of students actually need. What skills do they need? So, I think that what they need is, they need, me, if I'm the student, they need me to know how to learn. They don't need me to know everything. Again, because I can go to GT to translate from English into German and vice versa. (Participant 5)

This notion seems to suggest that the acceptability of the use of technologies (and by extension other practices) is not solely determined by the universities themselves, but also by external factors, such as the employment market.

4.4. Language development

The majority (n 9) of the participants also touched upon the topic of the development of students' language proficiency. This is connected to the area of employability, in the sense that they felt that students should be able to function effectively without automated language assistance by the time of graduation, but that a certain, decreasing level of assistance would be acceptable as they progressed through their studies. In the context of a Master's degree, for example, Participant 9 opined

I also think in the first few weeks it's like anything, it's transition, so in the first few weeks so if they're putting all of their stuff into Google Translate in order to basically stay on top of the work while they're developing the English, I couldn't see a problem. What you wouldn't want them to be doing is by the end of semester 2 to be doing it routinely ...

It can be seen here that concerns about MT as writing tool are not only related to legal aspects (i.e. policy and misconduct), but also to concerns regarding the intended/expected learning outcomes of UK degrees and the development of students to function successfully in a professional environment.

5. Discussion

The following discussion is based on a number of assumptions.

1. Firstly, while English is the current academic lingua franca, and an essential competence in English is needed for academics aiming to publish beyond their home country, this is not necessarily immune to change.
2. This dominance is a result of a set of historical situations, and there is nothing intrinsic in the English language itself that makes it more suitable than many other languages to play this role.
3. Students hoping to study in a language environment in which they are not fully competent are at a disadvantage, when compared to the native speakers of that language.
4. Online translation only works at the level of the sentence. This means that it is increasingly able to transfer grammatical and lexical content. However, it is at present unable to deal with different conventions of language use, such as the organisation of argument, use of metadiscourse features and other rhetorical concerns (*authors*).

5.1. Overall acceptability of MT

From the data presented here, it would seem that academic staff are generally, but guardedly, not opposed to the use of MT by students who find it helpful. The question of authorship does not seem to be of major concern, since there is a clear view that if students are demonstrating their understanding and argumentation, there is little reason to insist that they use flawed language skills to present this, if there is a clear and effective alternative. However, to go some way to remove doubt, there is a case that students should be asked to declare the level of technological intervention that they have employed in order to create their work.

More troubling to the participants, however, is the idea that students would be able to graduate with a degree from their university and take this into the job market without having demonstrated the ability to communicate effectively in the language of instruction. This is clearly a concern worth examining. While this is clearly an issue, it is also reasonable to argue that, just as academia is having to adjust itself to the advent of MT, so the world of work will also adjust, if not more so. The internationally-oriented office of the future is just as likely to embed computer-mediated translation into its practice as a university, and a potential employee who can demonstrate MT literacy in a complex environment could be argued to be a stronger candidate than one who relies on competent but flawed conventional language skills, but without the extra assistance of MT.

A further complication is the student experience. While avoiding the need to develop language skills will presumably be attractive to some students, it must be borne in mind that this could directly impact the ability of the students to thrive while studying at university. Students without language skills beyond computer-mediated academic reading and writing would be unable to participate in many of the activities of the university not directly related to gaining credits, from social activities to incidental learning.

One potential strategy that can be adopted to ameliorate the potential negative effects of this technology is to examine the assessment structures of university degrees, and ensure that there is unassisted spontaneous language use which is assessed as well as more conventional essays and dissertations. This might include traditional exams, as well as more innovative assessment such as assessed discussions or viva-style oral exams. Clearly, the universities would also have to maintain a high level of commitment to in-session language support (i.e. courses that support the development of academic communication skills over the duration of degree courses). This would, of course, also help combat contract cheating,¹ and would give students a clear and strong incentive to continuously improve their language abilities.

5.2. Tension between individual assessment and degree level outcomes

There is clearly a tension in the respondent answers over at what point the acceptability of students' use of technology should be called into question. No participant opposed the use of MT as a substitute for a dictionary, or to expand conventional dictionary use, for example for understanding or even creating complex academic terminology. There was less consensus on the acceptability of the students' use of the technology to write whole texts or more extensive parts of texts; but most participants were cautiously accepting of this, generally indicating that this is not optimal, but at the same time not transgressive of normal academic integrity practises. This perhaps reflects the nuances of student technology use discussed in more depth by [Garcia and Pena \(2011\)](#). Their findings indicate that students found writing with MT easier and generally scored higher. However, both students and tutors indicated different degrees of concern about the acceptability of the technology for language learning. So, users found the use of MT helpful, but not entirely unproblematic.

¹ Work that students have contracted a third party to produce for them, and that is then submitted by the student for assessment.

There was, on the other hand, a clear feeling among our participants that students should leave their degrees with strong and demonstrable English language communication skills. This was most commonly articulated as part of the university brand. However, there was little discussion of what, if any, the dividing line should, or even could be.

This gap was exacerbated by the very common idea of language development. This idea was mentioned by a number of participants. The general idea is that students could use MT at the start of a degree, but by the end of the degree, should have somehow weaned themselves of its use. However, this does contain an inherent contradiction, as pointed out by one of the participants. This is that, unlike a dictionary, for example, heavy use of MT does not necessarily lead to the development of language skills, which requires sustained and focused effort. Therefore, a reliance on MT at the start of the degree may be likely to exacerbate the problem, not solve it. This is not to suggest that there is no place for MT in the development of students' language skills. There is a growing strand in the literature exploring how the use of MT can enhance the learning process, instead of replacing it (El-Banna & Naeem, 2016; Tsai, 2019).

5.3. *Expected entrance and exit language competence*

When discussing participants' expected language level upon graduation, academic staff referred the ability to "perform in English in particular ways" (Participant 3). In other words, there is an expectation that students have a certain level of English to draw upon when faced with intellectually challenging situations. Although, at first consideration, this seems to be a reasonable expectation, it must be compared against entrance requirements, which are usually in the region of 6.0 to 6.5 in IELTS. This is fairly effective, but not sophisticated. Therefore, it is clear that there is a mismatch between students' linguistic entrance requirements and the exit expectations on the part of the university regarding their language ability as expressed in the graduate attribute documentation. It has also been demonstrated that students' language does not necessarily improve dramatically simply by dint of being on an English-speaking campus (Groves, 2013; O'Loughlin and Arkoudis, 2009). Therefore, in order to improve their language skills to match those whose first language is English, students are expected to undertake an additional workload. How explicit this expectation is made to students during recruitment activity is unclear. This leads to a dichotomy when seen through the lens of MT. While the technology could be seen as a levelling mechanism during a student's degree, which could potentially go some way to remove the extra burden on those who are studying challenging degrees in an additional language, it also would mean that these students will not have gained the skills to reflect universities' lofty rhetoric promoting their students' communication skills, at least not as traditionally measured.

We see two ways to move beyond this issue. The first is to ensure that students do, in fact, improve their language skills during their studies and to assess them in a combination of ways. Some of these can be open to computer-mediated language, while others will demand spontaneous and unassisted production of language to engage with and express complex academic concepts. However, it must be recognised at all levels of university teaching and administration that language improvement while studying requires significant effort on the part of the student and significant resources on the part of the institution. The other way would be to recognise that this technology has arrived and is highly unlikely to do anything other than improve in quality. The university could award degrees on the strength of students' computer mediated language skills, and not their ability in the lingua franca. Whether or not this would be acceptable, or even desirable within the job market is likely to take time to assess, and is more likely still to show a patchy, diverse demand across professions and countries.

5.4. *Need for policy*

There is also a clear need for policy within this area, and we strongly believe that this should be institutional level, rather than a patchwork of departmental regulations, which can be inconsistent and contradictory. This is necessary because, even in the small sample of academic staff interviewed for this article, there was no unanimous agreement over the acceptability of the use of the technology. In addition, given the concerns over the dilution of the university brand, there needs to be a robust discussion around the area of language ability in graduate attributes, and whether or not this is assumed to be unassisted or computer mediated language.

The questions that are in need of legislation are as follows:

1. Are universities happy for students to use this technology when developing their written work? If this is the case, it must be recognised that it would not be practical to distinguish between the use of MT for individual words and phrases and its use for writing longer stretches of text. There needs to be a decision about whether academic authorship of work written in another language and translated automatically into the language of an HEI belongs to the student, or is shared between author and the technology. There is plenty of precedent in the literature around human translation to inform this discussion. However, it must also be recognised that if the decision were taken to ban the use of MT, policing would become extremely challenging. It may be possible to require students to declare the use of MT, but the utility of such a system is open to question.
2. When students graduate, are they assumed to have a high level of competence in the language of the HEI where they studied, given that it may be possible to pass all coursework with computer-mediated language skills? Should language skills remain an explicit part of the graduate identity, then these skills, and assessment through, and potentially of, these skills needs to be embedded in the curriculum, at all levels, not as an assumed by-product of the students' work on their

content modules. Universities would need to stipulate that a certain amount of the credit load will be assessed through spontaneous and unassisted language use. However, by doing so, they would need to recognise that they would be laying a heavier burden of assessment on students whose first language is not that of the HEI, and would need to decide if this was a fair and equitable treatment of a large section of their student body. Even if HEIs are content with this disparity, there would need to be a high level and consistent investment in language-based resources in order to support the students in need.

3. There should also be a discussion about whether or not to teach MT literacy (cf Bowker & Ciro, 2019) as an embedded part of the curriculum, or through various support services, such as EAP departments, library training and other student support. This should bear in mind that the English language is the medium of academic exchange, not the purpose, and that even if HEIs decide to limit the students' access to MT, it will not be limited in the same way in the world into which the students will be moving after graduation.

6. Conclusion

There are two factors which have brought the issue of MT in HE to the fore. The first is the undoubted improvement in quality, at the sentence level, of online MT. This is free of cost, widely available and virtually effort free. The second is the fact that this has become a part of an internationalised sector, with large numbers of students travelling to countries where they do not share expertise in the language of the institution.

In response to the research questions, among the academic staff interviewed for this paper there was some consensus on the academic appropriacy of the use of this technology by students, but this is far from universal. The use of MT as a writing aid seems to be viewed as more controversial than as a reading aid. Overall, there seemed to be the tendency to not view the use of MT as academic misconduct. However, our findings suggest that there is a clear and urgent need for university policy makers to engage with this issue and offer guidelines that are robust, realistic and in line with the wider values of these institutions.

It should also be noted that it would be a mistake to consider this issue only relevant to Anglosphere universities. It is perhaps more pressing and may have greater impacts in HEIs and other similar institutions with EMI programmes outside of the English L1 countries, since their reasons for providing EMI programmes and their views of the status of English may be fundamentally different to those of, for instance, UK institutions.

Further, MT would provide a solution to many of the issues that international students face in their learning and assessment, by to some degree levelling the playing field and allowing students to focus their energy on their academic endeavours, not on improving their expertise in a challenging language. From another point of view, this also puts the primacy of many universities at risk, if it is to be believed that the English language is a selling point for prospective students and also prospective graduate employers. Given the advantages that universities have when they are based in the English-speaking world, the equity and justness of this primacy is open to question.

Author statement

Klaus Mundt: Conceptualization, Methodology, Software, Validation, Investigation, Formal analysis, Resources, Data Curation, Writing Original Draft, Writing Review and Editing, Visualization, Supervision, Project administration, Funding acquisition.

Michael Groves: Conceptualization, Methodology, Software, Validation, Investigation, Formal analysis, Resources, Data Curation, Writing Original Draft, Writing Review and Editing, Visualization, Supervision, Project administration, Funding acquisition.

Declaration of competing interest

None.

References

- Bahri, H., & Sepora Tengku Mahadi, T. (2016). Google translate as a supplementary tool for learning Malay: A case study at universiti sains Malaysia. *Advances in Language and Literary Studies*, 7(3). Retrieved from <https://www.journals.aiac.org.au/index.php/all/article/view/2305>.
- Barrett, L. (2015). Embedding the google translate widget on taylor & Francis online. *Editors' Bulletin*, 10(3), 48e50. <https://doi.org/10.1080/17521742.2015.1013790>
- Benzie, H. J. (2010). Graduating as a 'native speaker': International students and English language proficiency in higher education. *Higher Education Research and Development*, 29(4), 447e459. <https://doi.org/10.1080/07294361003598824>
- Bowker, L., & Ciro, J. B. (2019). *Machine translation and global research: Towards improved machine translation literacy in the scholarly community*. Bingley: Emerald Publishing Limited.
- Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J., & Way, A. (2017). Is neural machine translation the new state of the art? *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*, 108(1), 109e120. <https://doi.org/10.1515/pralin-2017-0013>
- Chandrasoma, R., Thompson, C., & Pennycook, A. (2004). Beyond plagiarism: Transgressive and nontransgressive intertextuality. *Journal of Language, Identity and Education*, 3(3), 171e193. https://doi.org/10.1207/s15327701jlie0303_1
- Clifford, J., Merschel, L., & Munné, J. (2013). Surveying the landscape: What is the role of machine translation in language learning? @ tic. *Revista D'innovació Educativa*, (10), 108e121.

- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. Abingdon: Routledge.
- Cronin, M. (2013). *Translation in the digital age*. Abingdon: Routledge.
- Davis, F. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319e340. <https://doi.org/10.2307/249008>
- Davis, M., & Morley, J. (2018). Facilitating learning about academic phraseology: Teaching activities for student writers. *Journal of Learning Development in Higher Education, Special Edition*, 1e17.
- Derrida, J. (1979). Living on: Border lines. In H. Bloom (Ed.), *Deconstruction and criticism* (pp. 75e176). New York: Continuum.
- Dörnyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- El-Banna, A., & Naeem, M. (2016). Machine translation as a model for overcoming some common errors in English-into-Arabic translation among EFL university freshmen (Non Journal) <https://eric.ed.gov/?id=E580942>.
- Flowerdew, J., & Li, Y. (2007). Language Re-use among Chinese apprentice scientists writing for publication. *Applied Linguistics*, 28(3), 440e465. <https://doi.org/10.1093/applin/amm031>
- Garcia, I. (2011). Translating by post-editing: Is it the way forward? *Machine Translation*, 25(3), 217e237. Retrieved September 28, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/41487495>.
- Garcia, I., & Pena, M. I. (2011). Machine translation-assisted language learning: Writing for beginners. *Computer Assisted Language Learning*, 24(5), 471e487. <https://doi.org/10.1080/09588221.2011.582687>
- Ghasemi, H., & Hashemian, M. (2016). A comparative study of google translate translations: An error analysis of English-to-Persian and Persian-to-English translations. *English Language Teaching*, 9(3), 13e17.
- Groves, M. (2013). An investigation of students' grammatical ability in an international university branch campus. *Malaysian Journal of ELT Research (MaJER)*, 9(1).
- Groves, M., & Mundt, K. (2015). Friend or foe? Google translate in language for academic purposes. *English for Specific Purposes*, 37, 112e121. <https://doi.org/10.1016/j.esp.2014.09.001>
- Guerberof Arenas, A., & Moorkens, J. (2019). Machine translation and post-editing training as part of a master's programme. *The Journal of Specialised Translation*, 31, 217e238.
- Ivanic, R. (1998). *Writing and identity: The discursive construction of identity in academic writing*. Amsterdam: John Benjamins.
- Jolley, J. R., & Maimone, L. (2015). *Free online machine translation: Use and perceptions by Spanish students and instructors. Learn languages, explore cultures, transform lives, 181-200*. Lincoln: University of Nebraska. Retrieved from <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1298&context=teachlearnfacpub#page=202>. ¼
- Kennedy, H. (2000). Intellectual life in the first four centuries of islam. In F. Daftary (Ed.), *Intellectual traditions in islam* (pp. 17e30). London: I.B. Tauris.
- King, W. R., & He, J. (2006). A meta-analysis of the technology acceptance model. *Information & Management*, 43(6), 740e755. <https://doi.org/10.1016/j.im.2006.05.003>
- Lee, S. M. (2019). The impact of using machine translation on EFL students' writing. *Computer Assisted Language Learning*, 1e19. <https://doi.org/10.1080/09588221.2018.1553186>
- Luo, N., & Hyland, K. (2019). "I won't publish in Chinese now": Publishing, translation and the non-English speaking academic. *Journal of English for Academic Purposes*, 39, 37e47. <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2019.03.003>
- Mears, C. L. (2012). In-depth interviews. In J. Arthur, R. Coe, L. V. Hedges, & M. Waring (Eds.), *Research methods & methodologies in education* (pp. 170e176). London: Sage.
- Mundt, K. (2018). Against the "un-" in untranslatability: On the obsession with problems, negativity and uncertainty. In D. A. Large, M. Akashi, W. Józwiowska, & E. Rose (Eds.), *Untranslatability: Interdisciplinary perspectives* (pp. 64e79). Abingdon: Routledge.
- Mundt, K., & Groves, M. (2016). A double-edged sword: The merits and the policy implications of google translate in higher education. *European Journal of Higher Education*, 6(4), 387e401. <https://doi.org/10.1080/21568235.2016.1172248>
- Murray, N. (2013). Widening participation and English language proficiency: A convergence with implications for assessment practices in higher education. *Studies in Higher Education*, 38(2), 299e311. <https://doi.org/10.1080/03075079.2011.580838>
- O'Loughlin, K., & Arkoudis, S. (2009). Investigating IELTS exit score gains in higher education. *International English Language Testing System (IELTS) Research Reports*, 10, 1, 2009.
- Pecorari, D. (2003). Good and original: Plagiarism and patchwriting in academic second-language writing. *Journal of Second Language Writing*, 12(4), 317e345. <https://doi.org/10.1016/j.jslw.2003.08.004>
- Precup-Stiegelbauer, L.-R. (2013). Automatic translations versus human translations in nowadays world. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 70, 1768e1777. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.01.252>
- van Rensburg, A., Snyman, C., & Lotz, S. (2012). Applying Google Translate in a higher education environment: Translation products assessed. *Southern African Linguistics and Applied Language Studies*, 30(4), 511e524. <https://doi.org/10.2989/16073614.2012.750824>
- Robinson, D. (2002). *Western translation theory: From Herodotus to Nietzsche*. Abingdon: Routledge.
- Sheppard, F. (2011). Medical writing in English: The problem with Google translate. *La Presse Médicale*, 40(6), 565e566. <https://doi.org/10.1016/j.lpm.2011.02.024>
- Spivak, G. C. (2000). Translation as culture. *Parallax*, 6(1), 13e24. <https://doi.org/10.1080/135346400249252>
- Tsai, S. C. (2019). Using google translate in EFL drafts: A preliminary investigation. *Computer Assisted Language Learning*, 32(5e6), 510e526. <https://doi.org/10.1080/09588221.2018.1527361>
- Tsai, S. C. (2020). Chinese students' perceptions of using Google Translate as a translingual CALL tool in EFL writing. *Computer Assisted Language Learning*. <https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1799412>
- Turovsky, B. (2016). *Found in translation: More accurate, fluent sentences in Google Translate*. Retrieved from <https://www.blog.google/products/translate/found-translation-more-accurate-fluent-sentences-google-translate/>.
- Turovsky, B. (2018). *Ten years of Google translate*. Retrieved from <https://www.blog.google/products/translate/ten-years-of-google-translate/>.
- UKCISA. (2019). *International student statistics: UK higher education*. Retrieved from <https://www.ukcisa.org.uk/Research-Policy/Statistics/International-student-statistics-UK-higher-education>.
- Wakabayashi, J. (2005). Translation in the East asian cultural sphere. In H. Hung, E. Tsoi, & J. Wakabayashi (Eds.), *Asian translation traditions* (pp. 17e65). Abingdon: Routledge.

Mike Groves has been involved in the teaching of English language for over 20 years, and the teaching of University English for approaching 10 of those. He is the director of the Centre for Academic English Studies, Surrey International Institute, The University of Surrey. He is interested in how technology works for and against the interests of students, instructors and institutions.

Klaus Mundt teaches English for Academic Purposes and Translation. His research interests are translation pedagogy, cultural translation, machine translation, language acquisition and genre, register, discourse and corpus analysis. He is the deputy head of the Centre for English Language Education at the University of Nottingham.

5. A célnyelvi szöveg

Mike Groves, Klaus Mundt
(2021).

Szellemíró a gépezetben? Hogyan viszonyulnak az egyetemi dolgozók a gépi fordítás használatához a nemzetközivé vált felsőoktatásban?

Journal of English for Academic Purposes
Volume 50, March 2021, 100957
<https://doi.org/10.1016/j.jeap.2021.100957>

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of English for Academic Purposes

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jeap

Szellemíró a gépezetben? Hogyan viszonyulnak az egyetemi dolgozók a gépi fordítás használatához a nemzetközivé vált felsőoktatásban?

Mike Groves ^a, Klaus Mundt ^{b,*}^a Surrey International Institute, University of Surrey, Egyesült Királyság^b University of Nottingham, Egyesült Királyság

HÁTTÉRINFORMÁCIÓK A CIKKRŐL

Előzmények:

Beérkezés időpontja: 2020. július 16.

Átdolgozott cikk beérkezése: 2020. december 23.

Elfogadva: 2020. december 31.

Online elérhető: 2021. január 15.

Kulcsszavak:

Felsőoktatás

Tudományos

integritás

Szakpolitika: nemzetköziesítés

Gépi fordítás

A B S Z T R A K T

Bár az online fordítóeszközök az 1990-es évek óta szabadon hozzáférhetők, használatuk csak az utóbbi évek minőségi javulásának köszönhetően vált igazán elterjedtté. Az angol nyelvű képzések (nem angol anyanyelvű) nemzetközi hallgatói például használhatják arra, hogy megkönnyítsék az esszéírást vagy a szakirodalmat, a tananyag feldolgozását. Az online fordítóeszközök ilyen jellegű hallgatói használata azonban számos fontos kérdést vet fel a felsőoktatásban való elfogadhatóságukkal kapcsolatban. Mivel ezekkel a kérdésekkel a jelenlegi szakirodalom még nem foglalkozik, jelen tanulmány két brit egyetem tudományos munkatársaival készített interjúk újszerű megállapításait mutatja be, és a felmerülő témákat vizsgálja. Ezek közé tartozik a **szabályozás fontossága, a tudományos integritás, az egyetemi brand jelentése és a nyelvi fejlesztés szükségessége**. A szerzők úgy látják, időszerű, hogy a felsőoktatási intézmények – a szakmai tapasztalatok elemzésével és figyelembevételével – egységes álláspontot alakítsanak ki a gépi fordítás felsőoktatásban elfoglalt helyéről.

© 2021 Elsevier Ltd. Minden jog fenntartva.

1. Bevezetés

1.1. Mi az online fordító?

Az online fordító ingyenesen elérhető automata rendszer, amely különféle nyelvekről fordít azonnal és ingyenesen. Sokféle fordítóprogram létezik, de a piac egyik kulcsszereplője a Google Fordító (Google Translate, GT), amely a vállalat szerint 100 milliárd szót fordít naponta (Turovsky, 2016). A Google által használt számítástechnikai rendszer, az emberi agyról alkotott elképzeléseinken alapuló, „neurális hálózatként” működik. Lényege, hogy javítja a fordítómotor képességeit. Az ilyen és ehhez hasonló technológiák egyre népszerűbbek. Hatóköre – többek között – a tudományos folyóiratok adatbázisaira is kiterjed, beágyazva egy ún. GT widget-be (GT fordítómotor alkalmazásba), amely a tudományos tartalmak azonnali és helyi fordítását teszi lehetővé. Taylor és Francis megállapították, hogy ezt a widget-et 1.2 millió alkalommal használták a bevezetését követő 18 hónapban (Barret, 2015). Figyelembevételével azon egyetemi hallgatók számát az angolnyelvű kampuszokon, akiknek nem angol az anyanyelvük (UKCISA, 2019), valamint a technológia terjedésének gyorsaságát, nem tűnik vitathatónak az érvelés, miszerint az online fordítási eszközök hatással lesznek azon egyetemi képzésekre, amelyeken különböző anyanyelvű hallgatók tanulnak.

1.2. Abszolút vs. relatív minőség

Habár a Google által fordított szöveg minősége jelentősen javult, még mindig hagy kívánnivalót maga után. Például, ha a tudományos szövegeknél nagy jelentőséggel bíró pontos megfogalmazásról esik szó, általánosan elfogadott az a vélemény, hogy a gépi fordítás jelenleg nem képes azt a minőséget és stilisztikai igényességet produkálni, mint egy tapasztalt hús-vér szakfordító jelentős utószekeresztés használata nélkül. (Cronin, 2013; Garcia, 2011; Guerberof Arenas & Moorkens, 2019) Ugyanakkor, ne felejtjük el azt sem, hogy a diákok joggal gondolhatják, hogy a fordítómotor, sok esetben jobb minőségben fordít, mint ők maguk. Ráadásul még különösebb erőfeszítést sem kell tenniük (Groves & Mundt 2015). Ez különösen igaz az egyetemi képzésre építhető bejövő hallgatók esetében.

1.3. Kutatási kérdések

Úgy gondoljuk, hogy aligha lehet kétséges, hogy azok az egyetemisták, akik nem az anyanyelvükön tanulnak, olvasnak, írnak, igénybe veszik a technológia adta lehetőségeket a nyelvi feldolgozás megkönnyítésére. Itt lehet szó szótár vagy Google fordító használatáról, melyet az anyanyelvükön írt szöveg angolra történő átültetésére használnak. Ezek a diákok egyszerre két kihívással szembesülnek: nem csupán a képzés tananyagát kell elsajátítaniuk, hanem idegen nyelven érkező információkat is fel kell dolgozniuk, számot adva tudásukról.

A nyelvoktatók, és nyelvtanulók gépi fordításról alkotott nézeteinek vizsgálata során (pl.: Clifford et al., 2013; Jolles & Maimone, 2015) kiderült, hogy a diákok - helyzetől függően ugyan - de szívesen élnek a technológia adta lehetőséggel. A tanárok azonban fenntartásokkal viszonyulnak hozzá, főleg használatának elfogadását illetően, miközben elismerik, hogy hasznos lehet a nyelvtanulás során. Ugyanakkor, egyelőre nem látott napvilágot olyan kutatás, amely a felsőoktatási intézmények álláspontját vizsgálja a gyakorlati tapasztalatok alapján. Mundt és Groves 2016-ban a fordítási technológia felsőoktatásban történő legitimálása mellett érveltek, de tudásunk szerint, nem történt legitimáció.

A helyzet előmozdítása érdekében, jelen tanulmány az olvasási, és írási segédeszközként használt Google két brit egyetem, különböző munkakörökben dolgozó munkatársaival végeztünk interjúkat, és tettünk fel átfogó kutatási kérdéseket:

fordító és egyéb ingyenes online fordítóprogramokkal kapcsolatos hallgatói véleményeket vizsgálja. Vizsgálatunk során

1. Mennyire tartják elfogadhatónak az egyetemi oktatók, hogy a hallgatók tudományos munkájukhoz gépi fordítást használjanak?
2. Vajon a gépi fordítómotor, mint segédeszköz használata a tudományos cikkek olvasása és írása során tudományos visszaélésnek minősül-e? Amennyiben igen, milyen körülmények között tekinthető annak?
3. Létezik jelenleg egyetemi szabályozás a gépi fordítás használatára vonatkozóan? Szükséges egyáltalán?

2. Technológia és fordítás a tudományos életben

2.1. A Google fordító története

A gépi fordítás bizonyos formája már a II. Világháború óta létezik. Ugyanakkor csak a nagy sávszélesség megjelenése, a készülékek elterjedése, és a jelentős nyelvészeti adatbázisok tették lehetővé, hogy a nagyközönség számára is elérhetővé és használhatóvá váljon.

Ghasemi és Hashemian (2016) tanulmánya szerint a Google által használt rendszer szabályalapú rendszerből, statisztikai rendszerre alakult át. Nemrégiben, 2016-ban a Google arról számolt be, hogy új neurális hálózati (Neural Network) rendszert vezetett be, amely jobb színvonalú fordításokat készít (Turovsky, 2018) Sokak szerint, a gépi fordítás minőségének jelentős javulásának hátterében a neurális gépi fordítás megjelenése áll.

A tudományos irodalomban fellelhető reakciók a gépi fordításra igen csekély számúak, és gyakran kritikus hangúak. (ld. pl.: Bowker & Ciro, 2019; Tsai, 2020). Ráadásul, mivel relatív új technológiai fejlesztésről van szó, ezért szerény mennyiségű szakirodalommal találkozhatunk a Google fordító használatára vonatkozóan, ill. a felsőoktatásban betöltött szerepe kapcsán.

Ugyanakkor a minőség javulásának egyértelmű jelei tapasztalhatóak. Korábbi kritikák Sheppard (2011) a szolgáltatás akkori alacsony színvonalát hangsúlyozták, és a bizalmas adatkezelés problematikája is felmerült, hiszen minden adatot a Google szerverén keresztül küldtek be. Van Rensburg és kollégái (2012) az elsők között voltak, akik részletekbe menően vizsgálták a fordításokat. Kimutatták, hogy jelentős poszteditálás szükséges ahhoz, hogy a szöveg elfogadható minőségű legyen. Precup-Stiegelbauer 2013-as tanulmányában Google fordítóval átültetett irodalmi szövegeket vizsgált, melyek kifejezetten hiányosnak bizonyultak.

Azonban a technológia fejlődésével, tudományos körökben is egyre inkább hódítani kezdett a Google fordító. Garcia és Pena (2011) arra a következtetésre jutottak, hogy az újdonsült egyetemisták ezen technológiához való viszonya túlmutat a kattintás-fordítás egyszerű metódusán: A rendszer segíti őket a jobb és intenzívebb kommunikációban, ugyanakkor az írásbeli feladatok során kevesebb kognitív erőfeszítést igényel. Groves és Mundt (2015) az egyetemisták maláj és kínai forrásnyelvű írásainak angolra fordított gépi fordításait vizsgálták, és a hibaszámok alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a technológia nyelvtanilag az alacsonyabb IELTS proficienci szintjével megegyező szöveget képes létrehozni, amely megfelel néhány egyetem felvételi bemeneti követelményeinek.

Későbbi tudományos cikkek, például Bahri és Sepora Tengku Mahadi (2016) tanulmánya arra világított rá, hogyan lehet a szoftvereket a szótáraknál gazdagabb forrásként hasznosítani. Lee (2019) még ennél is tovább merészkedik, amikor a Google fordítót olyan segédeszköznek tekinti, amellyel a hallgatók saját írásműveik hibajavítását végezhetik. Ugyanakkor ezidáig csak csekély számú tanulmány foglalkozott azzal, hogy miként lehet a Google fordító nyújtotta technológia előnyeit a hagyományos nyelvoktatás és nyelvtanulás területén szabályozott, követhető, és mérhető formában hasznosítani.

2.2. Tudományos integritás és technológia

Az új technológiák megjelenése érthető módon feszültséget okoz, hiszen alapvető normák, nagy múltú akadémiai hagyományok felrúgásával fenyegethetnek. A téma szakirodalmának áttekintése mégis arra enged következtetni, hogy a tudományos integritás sokkal komplexebb és árnyaltabb, mint ahogy gondolnánk. Flowerdew and Li (2007) elemzésükben leírják, hogy a plagizálás természetének megértése általában az angolszász- központi intézmények hagyományain és azok gondolkodási sémáin alapszanak.

Még árnyaltabb elemzések a „copy-paste” (másol-beilleszt) plágiumok világában, segítettek annak megértésében, hogy a parafrázis használata mekkora jelentősége bír a hallgató tudományos íráskészségének fejlődésében. (Ivanic, 1998, Pecorari, 2003) Rádásul mostanra kialakult egyfajta egyetértés, miszerint nem minden átemelés vagy intertextualitás minősül véttségnek (Chandrasoma et al., 2004) és a hallgatókat gyakran bátorítják arra, hogy beépítsék az elfogadott akadémiai nyelvezetet a saját írásukba. (Davis & Morley, 2018).

2.3. Egyetemi felvételi követelmények és a diplomával kapcsolatos elvárások

Összefüggésben a gépi fordítás használatának elfogadásával a felsőoktatás angol nyelvű képzésein, felmerülhetnek bizonyos aggódalmak, milyen következményei lehetnek egy ilyen gyakorlatnak a diploma nivójára nézve. Hiszen a diploma megléte, magas szintű angol nyelvtudást feltételez. Ugyanakkor ez igencsak ingoványos terület, hiszen a felvételi követelmények az IELTS vagy TOEFL pontokra alapoznak, miközben a kimeneteli követelmények nyelvtudás tekintetében nagyon homályosak, pl. anyanyelvi szint (Benzie, 2010). Nem beszélve arról, hogy az anyanyelvi szint nem feltétlenül jelenti azt, hogy valaki eredendően járatos a tudományos és szakmai regiszterekben, amennyiben korábban erre vonatkozó tanulmányokat nem folytatott. (Murray, 2013). Mindez arra enged következtetni, hogy nem csupán a hallgató felelőssége, hogy fejlessze általános és szakmaspecifikus nyelvi kompetenciáit. Ez az intézmény és a hallgató közös felelőssége kell legyen. Tehát teret kell biztosítani a beszédképesség fejlesztésére vonatkozó tárgyknak a mintatantervben. Amennyiben ez nem valósul meg, a hallgatók nagyobb eséllyel hívják segítségül az olyan technológiákat, mint a gépi fordítás, hogy ezáltal könnyebben meg tudjanak felelni a felsőoktatási intézmény magas követelményeinek. Még akkor is ezt az utat választják, ha kétségeik vannak annak legitimizására vonatkozóan.

2.4. A fordítás státusza a tudományos életben

A fordítás létjogosultsága mellett az ismertetek átadása és a tanulás szerepelnek legfőbb érvként (cf Robinson, 2002). A fordítást tehát összekapcsolták a tudományos ismeretanyagok átadásával pl.: ókori Görögországból az iszlám hagyományokba (Kennedy, 2000) vagy az európai tudományok világába, a buddhista filozófia elterjedése Délkelet- és Kelet-Ázsiában (Wakabayashi, 2005), valamint olyan tudósok nagyhatású munkájának elterjedése a tudományos életben, átlépve a nyelvi határokat, mint Newton, Kant, Freud, Derrida, Vygotsky vagy Bourdieu, csak néhány nevet említve. Az ilyen tudásátadás hatalmas hatását nagymértékben elősegítette az eredeti művek fordítása. Még az olyan tudósok is, mint Derrida (1979) vagy Spivak (2000), akik azt állították, hogy a hiteles fordítás valóban lehetetlen vagy legalábbis nagyon problémás, pont munkáik fordításának köszönhették népszerűségüket. Sok esetben ők maguk is foglalkoztak fordítással. A fordítás kivitelezésével támasztott látszólagos kétségeik ellenére, nem aggódtak amiatt, hogy eszméik fordítás általi terjesztése hátrányt jelentene. Így furcsa módon még a fordítást megkérdőjelező tudósokat is meglegedettséggel tölti el, hogy a fordítás megléte által hallathatják hangjukat (Mundt, 2018). Ami még fontosabb, hogy azok a tudósok is, akik az eredeti szöveget nem tudják elolvasni, előszeretettel használják azok fordításait forrásként. Mindannyian találkozhattunk már olyan akadémikusokkal, akik Konfuciusz, Freud vagy Vygotsky műveiből tartanak előadásokat, anélkül, hogy valaha olvasták volna őket eredetiben. Ez a gyakorlat teljesen elfogadott akadémiai berkekben.

Hasonlóan, Luo and Hyland (2019) úgy látták, hogy a fordítás megléte nagyon motiváló lehet azon tudósoknak, akik nem kommunikálnak angolul, de szeretnék megismertetni eredményeiket a nemzetközi közönséggel. Ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a fordítónak is jár az elismerés, hiszen aktívan részt vett a folyamatban. Hasonló szemszögből közelít Bowker és Ciro (2019) a gépi fordítás használatát illetően. Joggal hangsúlyozzák, hogy az a tévhit miszerint a gépi fordítás humán faktora zéró, nem állja meg a helyét, hiszen a gépi fordítás ember által generált és feltöltött adatok nélkül nem is létezhetne.

A fordításoknak évezredek óta vitathatatlan szerepük van a tudás terjesztésében, népszerűsítésében, pl.: az olvasás, írás támogatásában. A tudósoknak lehetőségük van élni ezzel a lehetőséggel, ehhez kétség nem fér. Ezért jelen tanulmány, egy másik vitatottabb oldalról, a hallgató szemszögéből vizsgálja a gépi fordítás használatát.

2.5. Technológia elfogadottság modellje

Jelen tanulmány a technológia elfogadottság modelljéből (TAM) indul ki, amely szerint a vélt hasznosság és a felhasználóbarát megközelítés nagyban hozzájárulnak az adott technológia igénybevételéhez. (cf Davis, 1989). Ha adottnak vesszük, hogy a TAM egy hatékony és átvitt modell (King & He, 2006, p. 751.) és a gépi fordítás amellel, hogy felhasználóbarát, folyamatosan és jelentős mértékben fejlődik a kimenet tekintetében, akkor azok a hallgatók, akik potenciálisan hasznosnak ítélik, bizonyos formában használni is fogják azt. Nem áll szándékunkban vizsgálat alá vonni a feltételezést, inkább kiindulás alapként kezeljük, miközben az egyetemi munkavállalók véleményeit vizsgáljuk a gépi fordítás hallgatói használata kapcsán.

3. Módszertan

3.1. Elméleti keretrendszer

Jelen tanulmány minőségi megközelítést alkalmaz, félig strukturált interjúk használatával. Látható, hogy egy tisztán minőségi megközelítés egyértelmű korlátokkal jár a megállapítások általánosíthatósága és a minta nagyságának szempontjából, ugyanakkor lehetővé teszi az egyéni vélemények részletes feltárását. Így a rendelkezésre álló adatok és azok mélyebb elemzése megkönnyíti a „történetek számbavételét, tartalmuk elemzését, mintáik detektálását, és a tanulságok megosztását” (Mears, 2012, p.175). Egy ilyen gyerekipőben járó vitatéma esetében, úgy véltük ildomosabb kisebb léptékű tanulmánnyal kezdenünk, lehetővé téve, hogy a szakmai megbeszélések további vitákat generáljanak a felsőoktatás területén, megalapozva további nagyobb mértékű kutatásokat is. A kvalitatív szemlélet lehetővé teszi további - az interjú során felmerült - témák mélyebb feltárását. A tanulmány során ez igen hasznosnak bizonyult.

3.2. Mintavétel

Két brit egyetem bevonásával kerestük meg a résztvevőket, összesen 11 főt (5-6 fős arányban a két egyetemről). Az egyetemek az elit Egyesült Királyságbeli egyetemeket csoportosító Russell Grouphoz tartoznak. Az egyetemek etikai bizottsága által kiadott etikai jóváhagyást követően, a kutatók saját szakmai hálózatuk segítségével választották ki a résztvevőket. Ezután bemutattuk a kutatás célját és folyamatát, biztosítottuk a résztvevőket anonimitásuk megtartásáról, és lehetőséget adtunk arra, hogy bármikor visszavonhatják részvételi szándékukat.

A nyelvi intézetek és az ún. EAP (English for Academic Purposes=Felsőoktatási tanulmányok céljából indított angol nyelvű kurzus) egységek munkatársait szándékosan kizártuk a kutatásból, mivel arra számítottunk, hogy a nyelvtanulóknak a gépi fordítás használatáról alkotott véleményükre hatással lesz a nyelvtanulással kapcsolattal egyéni érdeklődésük. Az ő véleményük külön tanulmány tárgya lehetne, amelyben egyedi igényeik, oktatási és tanulási célkitűzéseik is helyet kaphatnának. Az 1. sz. táblázatban a kutatásban résztvevők tanszéki eloszlását láthatjuk:

Személyes és egyetemi hovatartozásuk anonimitásának biztosítása érdekében (különböző szerepcímekkel a különböző egyetemeken), csak a titulusokat (pl.: egyetemi tanár) tesszük közzé. A két egyetem eltérő titulusokat használ ugyanarra az akadémiai beosztásra. Cikkünkben egységes elnevezéseket használunk. Az „tanulmányi szolgáltatás” elnevezés itt azokra a szereplőkre értendő, akik hatékonyan részt vesznek ugyan az értékelési folyamatokban, minőségbiztosításban és a szabályzatok megalkotásában, de nem tartoznak az oktatói szférába (oktatóként nincs akadémiai fokozatuk).

3.3. Adatgyűjtés

A kutatást félig strukturált interjúk segítségével végeztük (Dornyei, 2007). Minden interjúról felvétel készült, melyekhez a további elemzéshez átiratot készítettünk.

Az interjú öt alapkérdésre épült:

1. Elfogadhatónak tartja, hogy a hallgatók a tananyagokat Google fordító segítségével fordítsák le?
2. Bátorítaná a hallgatókat, hogy használják a Google fordítót tanulmányaik során?
3. Örülne-e, ha a Google fordító használatát a hatékony tanulás eszközeként oktatnák?
4. Elfogadhatónak tartaná-e, a tudományos integritás szempontjából, ha a hallgató a beadandó dolgozatát az anyanyelvén írná, és a Google fordítóval fordítaná le?
5. El tudna képzelni egy olyan szituációt, amikor a Google fordító teljes mértékben kiváltja az hallgató angol nyelvtudását? (pl.: beépített fordítóval rendelkező fejhallgatók használata az előadásokon, szemináriumokon, oktatói anyagokban)?

1.sz. táblázat
Résztevői adatok

Résztevő	Tanszék	Egyetemi fokozat
Résztevő 1	OKTATÁS	Egyetemi tanár
Résztevő 2	OKTATÁS	Egyetemi docens
Résztevő 3	Egyetemi szolgáltató	n.a.
Résztevő 4	Egyetemi szolgáltató	n.a.
Résztevő 5	OKTATÁS	Egyetemi tanár
Résztevő 6	Mérnökképzés	Adjunktus
Résztevő 7	Bölcsészettudományok	Adjunktus
Résztevő 8	Jog	Adjunktus
Résztevő 9	Biológiai tudományok	Egyetemi docens
Résztevő 10	Biológiai tudományok	Egyetemi docens
Résztevő 11	Orvostan	Egyetemi docens

Ezek alapján állítottuk össze az egyénre szabott utókövetési kérdéseket. Az 1. sz. és a 4.sz. interjú kérdések célja az volt, hogy választ kapjunk az első két kutatási kérdésre, melyek a következők voltak:

- Mennyire tartják elfogadhatónak az egyetemi oktatók, hogy a hallgatók tudományos munkájukhoz gépi fordítást használjanak?
- Vajon a gépi fordító, mint segédeszköz használata a tudományos cikkek olvasása és írása során tudományos visszaélésnek minősül? Amennyiben igen, milyen körülmények között tekinthető annak?

A harmadik kutatási kérdés a következő volt:

- Létezik jelenleg egyetemi szabályozás a gépi fordítás használatára vonatkozóan? Szükséges egyáltalán?

Néhány erre a kérdésre adott válasz összhangban volt az adatok elemzése során felmerült kérdésekkel. Az interjúk hossza 15-30 perc között volt.

Fontos megjegyeznünk, hogy minden résztvevő vagy angol anyanyelvű volt, vagy közel anyanyelvi szinten beszélt angolul, így magas szinten tudtak beszélni a munkájukról angolul. Ez befolyással lehetett arra is, ahogy a gépi fordításra, mint kommunikációs segédeszközzre tekintettek.

3.4. Adatelemzés

Elkészítettük az interjúk leiratait és NVivo 12 segítségével átkódoltuk, hogy tartalmi elemzésnek vethessük alá (cf Cohen et al., 2011). A kódolást három szinten végeztük el. A két kutató egymástól függetlenül is kódolt, hogy ezzel is magasabb szintű kódolási biztonságot biztosítsanak. Először a kérdések és résztvevők által megfogalmazott igények szerint kódoltak (pl.: elfogadom, elutasítom, nem tudom). Ezáltal részletesebb tematikus analízis és kódolás alakult ki, négy fő téma meghatározásával. Elmondhatjuk, hogy az első szintet alapvetően a várt visszajelzések határozták meg, a második szint tapasztalatokra alapozott, részletesebb témákkal és véleményekkel. Harmadik lépésként az axiális kódolás módszerével megerősítették és racionalizálták a felmerülő témákat, amely a visszatérő hasonlóságok és minták (cf Dornyei, 2007) megerősítésére és egy világos narratív irány megállapítására szolgált. Ezt követően kvantitatív vizsgálat következett a résztvevők csoportján belüli tendenciák megállapítása érdekében. A kódolás különböző szintjein a kutatók összehasonlították eredményeiket és részletes eseti megbeszélések során tisztázták az eltéréseket.

4. Eredmények

Négy fő téma körvonalazódott az adatgyűjtés során, és számos kisebb a nyelvtanulással, nemzetköziesítéssel és szerzői minőség jellegével összefüggésben. Jelen tanulmányban a négy legmeghatározóbb témát vesszük górcső alá: szabályozás, tudományos integritás, az egyetemi brand és a foglalkoztathatóság, valamint a nyelvi fejlődés.

4.1. Szabályozás

Az egyik téma, amely szinte minden interjú során felmerült, a szabályozás szükségessége. Nem állíthatjuk, hogy egyöntetűen a technológia tiltása vagy cenzúrája az áhított cél, de az is világossá vált, hogy a terület szabályozására nem jutott eddig kellő hangsúly. A résztvevők közül többen úgy vélték, hogy „érdekes” (9. sz. résztvevő), „trükkös” (7. sz. résztvevő) témáról van szó. Másfelől egyik résztvevő sem tudott a gépi fordítás használatára vonatkozó, iskolai, kari vagy egyetemi szintű szabályozásáról. A 3. sz. résztvevő úgy vélte, hogy az idevágó szabályozás elavult, nem tudott lépést tartani a gépi fordítást érintő változásokkal. Mindez arra utal, hogy a téma megvitatása nem tűr halasztást. Összességében csak három résztvevő nem hozta szóba a szabályozást, míg a többi 8 válaszadó szerint a gépi fordítás használata egyáltalán nincs szabályozva. Így a legtöbb résztvevő egyetértett abban, hogy szükséges az eszmecsere a témában. Például: Úgy gondolom, ennek a témának a megvitatásába jobban el kellene mélyednünk a kollégákkal. (9. sz. résztvevő)

Annak ellenére, hogy a téma aktualitása vitathatatlan, az egyértelmű szabályozásra nem egységes az igény. Az 1. sz. résztvevő úgy látta, hogy egy esetleges szabályozás érvényesítése nehézkes lenne, és fennáll annak a veszélye, hogy egy ilyen lépés aláássa a hallgatók bizalmát a további tudományos törekvések terén.

Az az érzésem, hogy túlszabályozott akadémiai környezet magával hordozhatja azt a kockázatot, hogy a hallgatók előtt leszerepelünk azáltal, hogy természetesnek vett dolgokat szabályozzuk.

Összefoglalva, elmondhatjuk, hogy nem áll rendelkezésre egyértelmű szabályozás a gépi fordító használatára vonatkozóan, azonban megfogalmazódott az igény a használat legalizálására vonatkozó diskusszióra.

4.2. Tudományos integritás

Jelen tanulmány egyik kulcs eleme a gépi fordító használata a tudományos integritással összefüggésben. A felmérés résztvevőit a gépi fordító hallgatói segédeszközként történő használatáról kérdeztük, hiszen egyértelmű, hogy egyetemi szinten nincs erre vonatkozó szabályozás.

Arra törekedtünk, hogy kiderüljön mit tartanak elfogadhatónak az egyetemi dolgozók ebben a tekintetben.

A válaszok - nem meglepő módon - nagyon eltérőek voltak. Egyértelműen másként tekintettek a Google fordító használatára attól függően, hogy szakirodalom olvasására, vagy szakmai anyagok írására szolgált-e segédeszközként. Úgy tűnik, hogy a résztvevők körében nagyjából elfogadott a gépi fordítás használata szakirodalom olvasáshoz, tudományos munkák írásához azonban már nem ennyire egyértelmű a támogatottsága.

4.2.1. Gépi fordító, mint olvasási segédeszköz

Az adatok elemzése után elmondható, hogy a résztvevők a gépi fordítót elfogadható segédeszköznek tartják. Például, az 1.sz. résztvevő pozitívan nyilatkozott a használatot illetően:

Igen, bölcsen teszik, ha nem a szerző anyanyelvén olvassák a cikket. Én magam sem szoktam.

2. sz. résztvevő így nyilatkozott:

Úgy vélem, ebbe nem kell beleszólnunk. Elfogadható szerintem, de jó lenne, ha - szemben a jelen gyakorlattal - valamiféle útmutatást adhatnánk a hallgatóknak ezzel kapcsolatban.

A google fordító olvasási segédeszközként történő igénybevételét, a 3. sz. résztvevő párhuzamba állította a szótárhasználattal:

Miért ne lehetne használni? Nyilvánvalóan használtak és használnak szótárt is, ami ellen sosem éltünk kifogással.

Tehát a válaszok alapján egyik résztvevő sem kérdőjelezte meg a Google fordító olvasási segédeszközként történő használatát a tudományos hitelesség szempontjából. Másként megfogalmazva, egyik résztvevő sem sorolja a Google fordító olvasási segédeszközként történő használatát tudományos visszaélés kategóriájába.

4.2.2. Gépi fordítás használata írásban

A kutatás résztvevőit arról is kérdeztük, hogy miként vélekednek arról, ha a hallgató az anyanyelvén írt beadandó feladatot gépi fordító segítségével (részben, vagy egészben) fordítja le angolra. Az olvasási kategóriához képest itt sokkal visszafogottabb és bizonytalanabb válaszok születtek. Hárman nem adtak egyértelmű választ, heten nem tekintették úgy, hogy a Google fordító használata visszaélésnek bizonyulna (ugyanakkor aggódalmuknak is hangot adtak ld. brand és foglalkoztathatóságról szóló fejezetben alább). Egy megkérdezett szerint pedig visszaélésnek tekinthető az írásban történő használat.

1. sz. résztvevő hivatkozva a szabályozás és az egyértelmű iránymutatás hiányára, tömören így summázta:

Úgy gondolom, nagyon ingoványos területről van szó. Finoman fogalmazva is meglehetősen kényes témára tapintottak rá.

2. sz. résztvevőnek viszont nagyon is egyértelmű véleménye volt arról, hogy a GT használata az íráshoz tudományos visszaélésnek minősül-e:

Nem jelent visszaélést. Technikailag ezt az egyetem nem tekinti a tudományos integritás megsértésének [...] a tudományos kötelességszegés ill. visszaélés klasszikus értelemben az, ha a plágium gyanúja merül fel, de ez nyilvánvalóan nem az.

Az 5. sz. résztvevő bővebb magyarázattal szolgált arra vonatkozóan, hogy szerinte a Google fordító használata tudományos szövegek írásánál miért nem számít visszaélésnek:

Biztos előfordult már, hogy témavezetőként azt mondtad a doktoranduszaidnak, hogy kivonatolják az interjúkat thaira vagy mandarin nyelvre, vagy bármire, a lényeg az anyanyelvükre. Ezután gépi vagy humán segítséggel csak azokat a részeket fordítsák le, amelyek ténylegesen szükségesek doktori értekezésükbe. Ha megengedjük ezt a doktoranduszoknak, miért ne tennék ezt az alapszakos egyetemisták? Tehát ha a szokásos tudományos gyakorlatot követik, miközben kiaknázzák a Google fordító előnyeit, akkor ezzel jó alapokat teremtenének.

A fenti adatokból az a fő irányvonal rajzolódott ki, hogy ha a hallgatók maguk írták meg a dolgozatukat, majd a Google fordító segítségével megváltoztatták a nyelvet, akkor ezt nem tekintették tudományos kötelességszegésnek. Ezt az álláspontot azonban nem osztotta minden résztvevő.

A kérdés komplexitását jól mutatja a 6. sz. válaszadó álláspontja: Véleménye szerint a gépi fordítás írásbeli segédeszközként történő használata nem minősül plágiumnak:

A hallgató saját maga munkája a dolgozat? Ő maga írta? Akkor nem plagizált.

Tehát a 6. sz. résztvevő szerint az anyanyelven megírt szöveg gépi fordítása saját szellemi terméknek minősül. Ugyanakkor felmerült a válaszadó részéről egy másik kérdés is:

Vajon saját írásmű-e az angol verzió? Ez a kulcskérdés, amelyre **nem** a válasz.

A 3. sz. résztvevő hasonlóan vélekedett. Elfogadja, hogy a géppel fordított szöveg forrása saját szellemi termék,

azonban a számukra készített angol szöveg fordítás. Ebből adódóan a beadandó angol nyelvű dolgozat egy bizonyos szempontból nem saját munka, hiszen a kiválasztott angol szavak nem önálló, saját megfogalmazásból születtek.

Az adatok lényegében azt mutatják, hogy az egyetemi dolgozók között nincs egyetértés abban, hogy a Google fordító, mint írásbeli eszköz használata elfogadható gyakorlat-e vagy sem. Míg a legtöbb résztvevőnek úgy tűnt, hogy a Google fordító olvasást segítő eszközként megfelel, írást támogató eszköz tekintetében sokkal kevésbé volt egyetértés. Markánsan eltérő vélemények és aggodalmak merültek fel az egyetemi diplomák státuszára, magára az egyetemre és a hallgatók fejlődésére gyakorolt hatással kapcsolatban.

4.3. Az egyetemi brand és a foglalkoztathatóság

A felmérésben résztvevők egyöntetű véleménye az volt, hogy az Egyesült Királyság egyetemein megszerzett diploma jelentős előnyt jelent a munkaerőpiacon. Egyértelmű aggodalomra adhat okot, hogy a brit egyetemeken szerzett diplomák esetében joggal feltételezhető, hogy a diplomás magas szinten kommunikál angolul. A következő megállapítás is erre világít rá:

A diploma megszerzésekor a hallgatóknak anyanyelvi szinten kell tudniuk angolul. Szükséges egy kimeneteli vizsga, amely a *...(egyetem neve)* egyetemen diplomázó elvárható nyelvi készségeket méri. Továbbá úgy vélem az angol nyelvű társalgás és az angolul, indoklásokkal megfogalmazott beszámoló vagy esszé megírása is alapvető elvárás. (11. sz. résztvevő)

A munkaerőpival kapcsolatos vélemények három fő területre oszthatók: Az első szerint az angol a közvetítő nyelv, az ún. „lingua franca”, különösen a tudományos életben, ezért a karrierre vágyó diplomásoknak beszélniük kell angolul. Ezt jól példázza a 7. sz. résztvevő hozzászólása:

Kutatóként alapvető igényünk, hogy részt vegyünk a tudományos közösség életében, a tudományos vitákban, melynek nyelvezete angol. Mi is lehetne más? Így tehát - a tudományos vérkeringésben maradás érdekében, ez az egyetlen út.

Ehhez adódik az a jogos aggodalom (n=7), hogy miként biztosítsuk az egyetem jóhírét, brandjét a munkaerőpiacon, ha a diploma megszerzéséhez vezető úton a Google fordító is szerepet kap. Hiszen így a megfelelő angol nyelvtudás hiánya veszélyeztetheti a jó hírnevet.

Az egyetemünk által kibocsátott diploma, védjegyet, minőségi garanciát jelent. Jelenleg az itt szerzett diplomával szemben jogos elvárás, hogy birtokosa a megfelelő angol nyelvtudással rendelkezzen. Semmiképpen nem szeretnénk lerombolni ezt a rólunk kialakult pozitív képet. (3. sz. résztvevő)

Két résztvevő azt is felvetette, hogy talán nem a felsőoktatási közegen belülről lehet a legjobban megítélni a diplomának, mint a munkaerőpiacra való belépés eszközének értékét. Azt sokkal inkább a piaci körülmények határozzák meg, és elképzelhető, hogy a piaci megítélés visszahat a gépi fordítás széles körű elérhetőségére, és egyre növekvő minőségére.

Ha a munkáltatót nem zavarja, hogy a munkavállaló kútfőből nem képes esetleg angolul megfogalmazni egy érvelést, akkor így a piac fogja bekalibrálni a diploma értékét. (11. sz. résztvevő)

Meg kell néznünk, hogy diákjaink jövőbeli munkaadóinak mire is van szükségük. Milyen képességeket várnak el? Amire szükségük van, az én vagyok, egy olyan hallgató, aki képezhető. Nem kell, hogy mindenhez értsek. Hiszen, ha kell segítségül hívhatom a Google fordítót, hogy angolról németre fordítson oda-vissza. (5. sz. résztvevő)

Ez az észrevétel is jól mutatja, hogy a technológiák (és ezen keresztül más gyakorlatok) használatának elfogadása nem csupán az egyetemeken múlik, hanem olyan külső tényezőkön is, mint a munkaerőpiac.

4.4. Nyelvi fejlődés

A résztvevők többsége (9 fő) a diákok nyelvi készségeinek fejlesztésével kapcsolatos témát is érintette. Ez bizonyos értelemben a foglalkoztathatóság témaköréhez tartozik, hiszen álláspontjuk szerint, a hallgatóknak a diploma megszerzésének érdekében a gépi fordítóprogramok használata nélkül is hatékony munkát kell tudni végezniük. Ugyanakkor tanulmányaik előrehaladtával csökkenő mértékű gépi támogatás elfogadható megoldás lehet. Az MSc diplomával összefüggésben a 9. sz. résztvevő a következőket fogalmazta meg:

Úgy gondolom, hogy az első néhány hét szokásos átmeneti időszaka során nincs abban semmi kivetnivaló, ha mindent a Google fordítóba dobunk, annak érdekében, hogy felvegyék a ritmus, belerázódjanak a helyzetbe, helytálljanak, miközben angol nyelvtudásukat is fejlesztik. Amit viszont nem akarunk, hogy ez rutinná váljon a hallgatóknál, és a második szemeszter végén is ugyanezt tegyék...

Az is látható, hogy a gépi fordítás írásbeli segédeszközként történő használatával kapcsolatos aggodalmaknak nem csupán jogi szempontjai (pl.: szabályozás, visszaélés) vannak. A jelenség kihat az Egyesült Királyságban szerzett diplomák által garantált tervezett/elvárt képzettségi szintre.

5. Diskusszió

A következő vitaindító gondolatok feltételezéseken alapulnak.

1. Először is, miközben jelenleg az angol nyelv a tudományos élet közvetítő nyelve, ennek ismerete alapvetően szükséges ahhoz, hogy valaki hazáján kívül is publikálhasson. Azonban ez nincs köbe véské.
2. Nincs semmi olyan lényegi az angol nyelvben, ami ezt a történelemünk során kialakult dominanciát magyarázná, ami által az angol nyelv alkalmasabb lenne erre a funkcióra, mint bármelyik más nyelv.
3. Azok a diákok, akik nem anyanyelvi környezetben, idegen nyelven szeretnének tanulni, hátrányban vannak az adott nyelvet anyanyelvüként beszélőivel szemben.
4. Az online fordító csupán mondat szinten működik, vagyis egyre jobb minőségben képes lefordítani a nyelvi és a lexikai tartalmat, de jelenleg nem képes a nyelvhasználat különböző konvencióinak, árnyalatainak (például az érvek rendszerezésének, a metadiszkurzív jellemzők és egyéb retorikai szempontok) kezelésére (*szerzők*).

5.1. A gépi fordítás teljes körű elfogadása

Az itt bemutatott adatok alapján, a felsőoktatásban dolgozók összességében, ugyan óvatosan megfogalmazva, de nem ellenzik a gépi fordítás használatát azon hallgatók által, akiknek ez segítséget jelent. A szerzői hitelesség nem jelent nagyobb gondot, mivel elfogadott nézet, hogy ha a hallgatók a saját értelmezésüket és érvelésüket mutatják be, akkor nekünk sincs okunk ragaszkodni ahhoz, hogy ezt hiányos nyelvtudással tegyék, ha létezik egyértelmű és hatékony alternatíva. Azonban a tisztánlátás érdekében, indokolt, hogy a hallgatók nyilatkozzanak arról, milyen mértékű technológiai támogatást vettek igénybe munkájuk során.

A felmérésben résztvevők számára a legnagyobb dilemmát az jelenti, hogy esetleg úgy szerezzen egy hallgatójuk diplomát és álljon be a munka világába, hogy a képzés nyelvén nem adott számot hatékony kommunikációs képességéről. Ezt a szempontot mindenképpen érdemes tovább boncolgatnunk. Nem vitatva a dolog jelentőségét, hathatós érvnek tűnik az is, hogy ahogyan a tudományos életnek is alkalmazkodnia kell a gépi fordítás megjelenéséhez, úgy a munka világának - talán még inkább - meg kell ezt tennie. A jövő nemzetközi szemléletű hivatalai ugyanolyan eséllyel ágyazzák be gyakorlatukba a számítógéppel támogatott fordítást, mint az egyetemek. Előfordulhat, hogy ebben a komplex környezetben a gépi fordításban jártas jelölt jobb esélyekkel indul egy olyannál, aki ugyan kompetens, hagyományosnak tekinthető, kissé hiányos nyelvtudással rendelkezik, azonban gépi fordítással kapcsolatos gyakorlatot nem tud felmutatni.

Tovább árnyalja a képet a hallgatói életpálya során szerzett tapasztalat. Bár a nyelvi készségek fejlesztésének elkerülése feltehetően vonzó lesz néhány diák számára, tartsuk szem előtt, hogy ez közvetlenül befolyásolhatja a hallgatók tanulmányi előmenetelét, boldogulását. Azok a hallgatók, akik nem rendelkeznek számítógéppel támogatott tudományos olvasáson és íráson túli nyelvtudással, nem fognak tudni részt venni az egyetem által nyújtott olyan tevékenységekben (közösségépítő tevékenységektől kezdve a „játssza tanulásig”), amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a kreditszerzéshez.

Az egyik megoldási stratégia, amely a technológia potenciális negatív hatásait enyhítheti, az egyetemi diplomák értékelési rendszerének vizsgálata, és annak biztosítása, hogy támogatás nélküli spontán nyelvhasználat valósul meg, melyet a hagyományosabb esszéik és disszertációikkal megegyező módon értékelnek. Ebbe beleértendőek a hagyományos vizsgák, akár csak az innovatívabb számonkérések, mint az értékelt viták vagy a viva-típusú szóbeli vizsgák. Egyértelmű, hogy az egyetemeknek magas szintű nyelvi támogatást kell nyújtaniuk (pl. olyan képzéseket, amelyek a tudományos nyelvezet elsajátítását, fejlesztését szolgálják a tanulmányi időszak alatt). Ez természetesen a szakdolgozat bérfrás¹ jelenségének leküzdésében is segítene, miközben a hallgatóknak egyértelmű és erőteljes ösztönzést jelentene nyelvi készségeik fejlesztésére.

5.2. Az egyéni értékelés szempontjai és a diploma megszerzéséhez társított kritériumok közötti eltérés

A megkérdezettek válasza alapján nincs közös nevező arra vonatkozóan, hogy mikortól kell megkérdőjelezni a diákok technológia használatának elfogadhatóságát. Egyetlen résztvevő sem ellenezte, hogy a gépi fordítás a szótárt helyettesítse, vagy a hagyományos szótárhasználatot bővítse, például az összetett tudományos terminológia megértésének vagy akár létrehozásának támogatásaképpen. Kevésbé értettek egyet abban a résztvevők, hogy elfogadható-e a technológia használata a hallgatók írásbeli feladatainak elkészítéséhez; a legtöbb résztvevő ezt fenntartásokkal kezelte, általában jelezve, hogy nem ideális, ugyanakkor nem lépi át a szokásos tudományos integritási gyakorlat kereteit. Talán ez jól tükrözi, milyen árnyaltak a diákok technológia használati szokásai, melyről Garcia és Pena (2011) készített behatóbb tanulmányt. Kutatásuk szerint a diákok a gépi fordítással támogatott írást könnyebbnek találták, és magasabb pontszámot értek el vele. Azonban, mind a diákok, mind az oktatók aggodalmuknak adtak hangot a technológia nyelvtanulás során történő használatának elfogadását illetően. Tehát a felhasználók hasznosnak ítélték a gépi fordítást, de korántsem problémamentesnek.

¹ Olyan munka, melynek elvégzésére egy harmadik felet bíz meg a diák, majd az elkészült anyagot sajátjaként adja be értékelésre.

Ugyanakkor a résztvevők egyöntetű véleménye az volt, hogy a hallgatóknak diplomájuk kézhezvételekor magasszintű és kimutatható angol nyelvi kommunikációs készséggel kell rendelkezniük. Ezt leggyakrabban az egyetemi brand részeként fogalmazták meg. Arról azonban kevés szó esett, hogy mi legyen a választóvonal, ha egyáltalán valamilyen módon meghatározható. Ezt a szakadékat mélyítette a nyelvi fejlődésről alkotott igen elterjedt nézet, melyet több résztvevő is megemlíttet.

Az általános elképzelés szerint a hallgatók tanulmányaik megkezdésekor használhatják a gépi fordítást, de a képzés végére valahogyan meg kell válniuk a használatától. Ez azonban magában hordoz egy ellentmondást, amint arra az egyik résztvevő rámutatott. Mégpedig, hogy a gépi fordító intenzív használata - a szótárral ellentétben - nem feltétlenül fejleszti a nyelvi készségeket, ami folyamatos és célzott erőfeszítést igényel. Így a gépi fordító használatára támaszkodni a képzés megkezdésekor könnyen súlyosbíthatja a problémát, ahelyett, hogy megoldaná. Ez nem azt jelenti, hogy nincs helye a gépi fordítónak a hallgatók nyelvi fejlesztésében. A szakirodalom egyre inkább azt vizsgálja, hogy a gépi fordító használata hogyan erősítheti a tanulási folyamatot, ahelyett, hogy helyettesítené azt. (El-Banna&Naeem, 2016; Tsai, 2019).

5.3. *Elfogadott nyelvi bemeneti és kimeneti kompetencia*

A diploma megszerzése után elvárt nyelvtudásról folytatott vita során az egyetemi oktatók az angol nyelvtudás számos területen történő aktív használatát említették. (3. sz. résztvevő) Más szóval, elvárás, hogy a diákok rendelkezzenek egy bizonyos szintű angol nyelvtudással, amelyre támaszkodhatnak, amikor intellektuális kihívást jelentő helyzetekkel szembesülnek. Bár első pillantásra ez ésszerű elvárásnak tűnik, ezt össze kell vetni a felvételi követelményekkel, amelyek általában 6,0 - 6,5 között mozognak az IELTS-ben. Ez egy igen hatékony, de nem kifinomult módszer. Egyértelmű tehát, hogy a hallgatók nyelvi felvételi követelményei és az egyetemnek a nyelvtudásukkal kapcsolatos, a diplomaszerezéshez társított kimeneti elvárásaiban leírt dokumentáció között nincs összhang. Az is bebizonyosodott, hogy a hallgatók nyelvtudása nem feltétlenül javul jelentősen pusztán azáltal, hogy angol nyelvű egyetemen vannak. (Groves, 2013; O'Loughlin and Arkoudis, 2009). Annak érdekében, hogy nyelvtudásukat olyan szintre fejlesszék, amely megfelel az anyanyelvi beszélők szintjével, a diákoktól elvárható a többletmunka. Az, hogy a hallgatók toborzása során mekkora hangsúlyt kap ez az elvárás, az nem egyértelmű. Ez a gépi fordító szemszögéből nézve kettősséget eredményez. A technológia használata az egyetemi képzés elvégzése során kiegyenlítő mechanizmusnak tekinthető, ami potenciálisan csökkentheti az idegennyelven tanulók extra terheit. Ez ugyanakkor azt is jelentené, hogy ezek a hallgatók nem szereznek olyan készségeket, amelyek az egyetemen hangzatos retorikáját diplomásaik kommunikációs készségeiről, felülmúlhatnák - legalábbis a hagyományosan mértek szerint.

Két lehetőséget látunk arra, hogy túllépjünk ezen a problémán. Az első, hogy valóban megteremtjük a feltételeit annak, hogy a hallgatók fejlesszék nyelvtudásukat tanulmányaik során, miközben többféle értékelési eljárást alkalmazunk.

Van aki nyitott lehet a számítógéppel támogatott nyelvhasználatra, míg mások spontán és támogatás nélkül történő nyelvhasználatot igényelnek az összetett tudományos fogalmak elsajátításához és azok kifejezéséhez. Ugyanakkor az egyetemi oktatás és oktatásszervezés minden szintjén fel kell ismerni, hogy a tanulmányokkal párhuzamos nyelvi fejlesztés jelentős erőfeszítéseket igényel a hallgató részéről és jelentős forrásokat intézményi oldalról. A másik út az lenne, ha felismernénk a technológia adta lehetőségeket, és kiaknázva azokat, a minőség javára fordítanánk. Az egyetem a hallgatók számítógéppel támogatott nyelvtudása alapján adhatna diplomát, nem pedig a lingua francában való jártasságuk alapján. Hogy ez valóban elfogadható vagy akár kívánatos lenne-e a munkaerőpiacon, annak felmérése időbe telik, és valószínű, hogy a kereslet szakmák és országok szerint egyenetlen és eltérő lesz.

5.4. *A szabályozás fontossága*

Ezen a területen egyértelmű szükség van szabályozásra is, és határozottan úgy véljük, hogy ennek intézményi szintűnek kell lennie, nem pedig a tanszéki szabályozások szövevényes hálózatára van szükség, amelyek következetlenek és ellentmondásosak lehetnek. Ez azért is fontos, mert még a cikkhez megkérdezett kis létszámú mintában résztvevők között sem volt egyetértés a technológia használatának elfogadhatóságát illetően. Ezen túlmenően, tekintettel az egyetemi brand felhívásával kapcsolatos aggodalmakra, mélyreható megbeszéléseket kell folytatni a diplomások nyelvtudásának jellemzőiről, és arról, hogy ez a nyelvtudás önálló tudásnak vagy számítógéppel támogatott nyelvtudásnak minősül-e vagy sem.

A jogi szabályozást igénylő kérdések a következők:

1. Örülnek-e az egyetemek annak, hogy a hallgatók ezt a technológiát használják írásbeli munkájuk elkészítésekor? Ha ez a helyzet, akkor el kell ismerni, hogy nem lenne célszerű különbséget tenni a gépi fordítás használata között az egyes szavak és mondatok, illetve a hosszabb szövegek írása esetén. Eldöntendő kérdés az is, hogy a más nyelven írt és a felsőoktatási intézmény nyelvére automatikusan lefordított művek tudományos szerzői joga a hallgatót illeti-e meg, vagy a szerző és a technológia között oszlik-e meg. A humán fordítással kapcsolatos szakirodalomban rengeteg precedens található, amely segítheti a tisztánlátást. Azonban azt is fontos megjegyeznünk, hogy amennyiben a gépi fordító használatát betiltó döntés születik, akkor a felügyelet és nyomon követés óriási kihívással járna. Elvben megkövetelhető a diákoktól, hogy nyilatkozatot tegyenek a gépi fordító használatáról, de egy ilyen rendszer gyakorlati haszna erősen kérdéses.
2. Amikor a hallgatók diplomát szereznek, feltételezhető-e, hogy magas szintű nyelvtudással rendelkeznek annak a felsőoktatási intézménynek a nyelvén, ahol tanultak, miután lehetséges, hogy az összes kurzust számítógépes nyelvi támogatóeszközökkel végezték el? Ha a nyelvtudás továbbra is a diplomások identitásának fontos része, akkor ezeket a készségeket, valamint az ezeken a készségeken keresztül történő potenciális értékelést minden szinten be kell építeni a tantervbe, nem pedig a hallgatók tartalmi modulokon végzett munkájának feltételezett melléktermékeként kell kezelni.

Az egyetemeknek meg kell határozniuk, hogy a kreditterhelés egy bizonyos részét a spontán és támogatóeszköz nélküli nyelvhasználat alapján kell értékelni. Mindeközben fel kell ismerniük, hogy az értékelés nagyobb terhet jelent azok számára, akiknek anyanyelve nem a felsőoktatási intézmény nyelve. El kell dönteniük, hogy ez méltányos és igazságos bánásmód-e a hallgatóik nagy részével szemben. Még ha a felsőoktatási intézmények el is fogadják ezt az egyenlőtlenséget, akkor is szükség van magas szintű, következetes nyelvtanítást célzó fejlesztésekre a nehézségekkel küzdő hallgatók támogatása érdekében.

3. Meg kell vitatni azt is, hogy az gépi fordítással kapcsolatos ismereteket (vö. Bowker & Ciro, 2019) a tanterv részeként, vagy különböző támogató szolgáltató egységek, például a nyelvi intézetek bevonásával vagy a könyvtári képzésen, ill. egyéb hallgatói támogató szolgáltatókon keresztül tanítsuk-e. Ennek során szem előtt kell tartani, hogy az angol nyelv a tudományos eszmecseré eszköze, nem pedig célja. Még ha a felsőoktatási intézmények úgy is döntenek, hogy korlátozzák a hallgatók hozzáférését a gépi fordítóprogramokhoz, abban a világban, ahová a hallgatók a diploma megszerzése után kerülnek, nem lesz ilyen jellegű restriktív.

6. Konklúzió

Két olyan tényezőről beszélhetünk, amelyek a gépi fordítómotorok felsőoktatásban történő használatának kérdéskörét előtérbe helyezték. Az első - vitathatatlan szempont - a gépi fordítás minőségi fejlődése mondat szinten. Ingyenes, széles körben elérhető, és nem igényel különösebb erőfeszítést. A második az a tény, hogy gépi fordító használata a nemzetköziesített felsőoktatás részévé vált, mivel a hallgatók nagy számban utaznak olyan országokba, ahol az intézmény nyelvét nem ismerik.

A kutatási kérdéseire adott válaszok alapján leszűrhető, hogy bizonyos konszenzus alakult ki a technológia hallgatók által történő használatának engedélyezését illetően, de ez korántsem tekinthető általánosan elterjedtnak. Úgy tűnik, hogy a gépi fordítás írást segítő eszközként való használata ellentmondásosabbnak tűnik, mint olvasást segítő eszközként történő igénybevétele. Összességében megfigyelhető az a tendencia, hogy a gépi fordítómotorok használatát nem tekintik tudományos visszaélésnek. Megállapításaink ugyanakkor arra engednek következtetni, hogy az egyetemi szabályozás nem tűr halasztást ezen a területen. Az egyetem jogalkotóinak egyértelmű, gyakorlatias, az intézmény értékrendjével harmonizáló iránymutatások megalkotására kell törekedniük.

Hiba lenne azt gondolnunk, hogy a probléma kezelése csupán az angolszász egyetemeken időszerű. Ez a kérdés talán sürgetőbb és nagyobb jelentőséggel bírhat az angol nyelvterületen kívüli felsőoktatási intézményeknél és más, „Angol, mint idegen nyelv” (EMI) programokkal rendelkező intézetek esetében. Ezen képzési helyek képzési motivációi és az angol nyelv státusza eltérhetnek például az Egyesült Királyság intézményeinek nézeteitől.

A gépi fordítómotorok egyfelől megoldást kínálnának számos olyan problémára, amellyel a nemzetközi diákok a tanulás és az értékelés során szembesülnek, mivel bizonyos mértékig kiegyenlítené az esélyeket, és lehetővé tenné a diákok számára, hogy energiájukat inkább a tanulmányi előmenetelükre összpontosítsák, mintsem idegen nyelvi kompetenciájuk fejlesztésére. Másfelől azonban számos egyetem jelenlegi privilegizált pozícióját is veszélyezteti a gépi fordítómotor használata, amennyiben igaz, hogy az angol nyelv a leendő hallgatók és a leendő diplomás munkaadók számára is lényeges szempont. Az angol nyelvű országok egyetemeinek helyzeti előnyét figyelembe véve, ugyanakkor az is megkérdőjelezhető, mennyire jogos és igazságos ez az elsőbbségi pozíció.

HIVATKOZÁSOK:

- Bahri, H., & Sepora Tengku Mahadi, T. (2016). Google translate as a supplementary tool for learning Malay: A case study at universiti sains Malaysia. *Advances in Language and Literary Studies*, 7(3). Retrieved from <https://www.journals.aiac.org.au/index.php/alls/article/view/2305>.
- Barrett, L. (2015). Embedding the google translate widget on taylor & Francis online. *Editors' Bulletin*, 10(3), 48e50. <https://doi.org/10.1080/17521742.2015.1013790>
- Benzie, H. J. (2010). Graduating as a 'native speaker': International students and English language proficiency in higher education. *Higher Education Research and Development*, 29(4), 447e459. <https://doi.org/10.1080/07294361003598824>
- Bowker, L., & Ciro, J. B. (2019). Machine translation and global research: Towards improved machine translation literacy in the scholarly community. Bingley: Emerald Publishing Limited.
- Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J., & Way, A. (2017). Is neural machine translation the new state of the art? *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*, 108(1), 109e120. <https://doi.org/10.1515/pralin-2017-0013>
- Chandrasoma, R., Thompson, C., & Pennycook, A. (2004). Beyond plagiarism: Transgressive and nontransgressive intertextuality. *Journal of Language, Identity Education*, 3(3), 171e193. https://doi.org/10.1207/s15327701jlie0303_1
- Clifford, J., Merschel, L., & Munne, J. (2013). Surveying the landscape: What is the role of machine translation in language learning? @ tic. *Revista D'innovaci_oEducativa*, (10), 108e121
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. Abingdon: Routledge.
- Cronin, M. (2013). *Translation in the digital age*. Abingdon: Routledge.
- Davis, F. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319e340. <https://doi.org/10.2307/249008>
- Davis, M., & Morley, J. (2018). Facilitating learning about academic phraseology: Teaching activities for student writers. *Journal of Learning Development in Higher Education, Special Edition*, 1e17.
- Derrida, J. (1979). *Living on: Border lines*. In H. Bloom (Ed.), *Deconstruction and criticism* (pp. 75e176). New York: Continuum.
- Dornyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- El-Banna, A., & Naeem, M. (2016). Machine translation as a model for overcorrecting some common errors in English-into-Arabic translation among EFL university freshmen (Non Journal) <https://eric.ed.gov/?id=ED580942>.
- Flowerdew, J., & Li, Y. (2007). Language Re-use among Chinese apprentice scientists writing for publication. *Applied Linguistics*, 28(3), 440e465. <https://doi.org/10.1093/applin/amm031>
- Garcia, I. (2011). Translating by post-editing: Is it the way forward? *Machine Translation*, 25(3), 217e237. Retrieved September 28, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/41487495>.
- Garcia, I., & Pena, M. I. (2011). Machine translation-assisted language learning: Writing for beginners. *Computer Assisted Language*

Learning, 24(5), 471e487. <https://doi.org/10.1080/09588221.2011.582687>

Ghasemi, H., & Hashemian, M. (2016). A comparative study of google translate translations: An error analysis of English-to-Persian and Persian-to-English translations. *English Language Teaching*, 9(3), 13e17.

Groves, M. (2013). An investigation of students' grammatical ability in an international university branch campus. *Malaysian Journal of ELT Research (MaJER)*, 9(1).

Groves, M., & Mundt, K. (2015). Friend or foe? Google translate in language for academic purposes. *English for Specific Purposes*, 37, 112e121. <https://doi.org/10.1016/j.esp.2014.09.001>

Guerberof Arenas, A., & Moorkens, J. (2019). Machine translation and post-editing training as part of a master's programme. *The Journal of Specialised Translation*, 31, 217e238.

Ivanic, R. (1998). *Writing and identity: The discursual construction of identity in academic writing*. Amsterdam: John Benjamins.

Jolley, J. R., & Maimone, L. (2015). Free online machine translation: Use and perceptions by Spanish students and instructors. *Learn languages, explore cultures, transform lives*, 181-200. Lincoln: University of Nebraska. Retrieved from <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?articleL1298&contextLteachlearnfacpub#pageL202>.

Kennedy, H. (2000). *Intellectual life in the first four centuries of islam*. In F. Daftary (Ed.), *Intellectual traditions in islam* (pp. 17e30). London: I.B. Tauris.

King, W. R., & He, J. (2006). A meta-analysis of the technology acceptance model. *Information & Management*, 43(6), 740e755. <https://doi.org/10.1016/j.im.2006.05.003>

Lee, S. M. (2019). The impact of using machine translation on EFL students' writing. *Computer Assisted Language Learning*, 1e19. <https://doi.org/10.1080/09588221.2018.1553186>

Luo, N., & Hyland, K. (2019). "I won't publish in Chinese now": Publishing, translation and the non-English speaking academic. *Journal of English for Academic Purposes*, 39, 37e47. <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2019.03.003>

Mears, C. L. (2012). In-depth interviews. In J. Arthur, R. Coe, L. V. Hedges, & M. Waring (Eds.), *Research methods & methodologies in education* (pp. 170e176). London: Sage.

Mundt, K. (2018). Against the "un-" in untranslatability: On the obsession with problems, negativity and uncertainty. In D. A. Large, M. Akashi, W. J. ozwikowska, & E. Rose (Eds.), *Untranslatability: Interdisciplinary perspectives* (pp. 64e79). Abingdon: Routledge.

Mundt, K., & Groves, M. (2016). A double-edged sword: The merits and the policy implications of google translate in higher education. *European Journal of Higher Education*, 6(4), 387e401. <https://doi.org/10.1080/21568235.2016.1172248>

Murray, N. (2013). Widening participation and English language proficiency: A convergence with implications for assessment practices in higher education. *Studies in Higher Education*, 38(2), 299e311. <https://doi.org/10.1080/03075079.2011.580838>

O'Loughlin, K., & Arkoudis, S. (2009). Investigating IELTS exit score gains in higher education. *International English Language Testing System (IELTS) Research Reports*, 10, 1, 2009.

Pecorari, D. (2003). Good and original: Plagiarism and patchwriting in academic second-language writing. *Journal of Second Language Writing*, 12(4), 317e345. <https://doi.org/10.1016/j.jslw.2003.08.004>

Precup-Stiegelbauer, L.-R. (2013). Automatic translations versus human translations in nowadays world. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 70, 1768e1777. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.01.252>

van Rensburg, A., Snyman, C., & Lotz, S. (2012). Applying Google Translate in a higher education environment: Translation products assessed. *Southern African Linguistics and Applied Language Studies*, 30(4), 511e524. <https://doi.org/10.2989/16073614.2012.750824>

Robinson, D. (2002). *Western translation theory: From herodotus to nietzsche*. Abingdon: Routledge.

Sheppard, F. (2011). Medical writing in English: The problem with google translate. *La Presse M_edicale*, 40(6), 565e566. <https://doi.org/10.1016/j.lpm.2011.02.024>

Spivak, G. C. (2000). Translation as culture. *Parallax*, 6(1), 13e24. <https://doi.org/10.1080/135346400249252>

Tsai, S. C. (2019). Using google translate in EFL drafts: A preliminary investigation. *Computer Assisted Language Learning*, 32(5e6), 510e526. <https://doi.org/10.1080/09588221.2018.1527361>

Tsai, S. C. (2020). Chinese students' perceptions of using Google Translate as a translingual CALL tool in EFL writing. *Computer Assisted Language Learning*. <https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1799412>

Turovsky, B. (2016). Found in translation: More accurate, fluent sentences in Google Translate. Retrieved from <https://www.blog.google/products/translate/found-translation-more-accurate-fluent-sentences-google-translate/>.

Turovsky, B. (2018). Ten years of Google translate. Retrieved from <https://www.blog.google/products/translate/ten-years-of-google-translate/>.

UKCISA. (2019). International student statistics: UK higher education. Retrieved from <https://www.ukcisa.org.uk/Research-Policy/Statistics/Internationalstudent-statistics-UK-higher-education>.

Wakabayashi, J. (2005). Translation in the East asian cultural sphere. In H. Hung, E. Tsoi, & J. Wakabayashi (Eds.), *Asian translation traditions* (pp. 17e65). Abingdon: Routledge.

6. A forrásnyelvi szöveg és célnyelvi szöveg szegmensenként

A ghostwriter in the machine.docx CAUTION: Do not change segment ID or source text V10.0.6 MQ900611 1bb258cc-5b60-4fdf-a10c-00196ff377e0			
ID	English	Hungarian	Comment
1	[1][2]A ghostwriter in the machine?	Szellemíró a gépezetben?	
2	Attitudes of academic staff towards machine translation use in internationalised Higher Education{1}	Hogyan viszonyulnak az egyetemi dolgozók a gépi fordítás használatához a nemzetközivé vált felsőoktatásban?	kijelentő mondat helyett kérdő
3	[1]Mike Groves {2}[3]{4}a{5}[6][1], Klaus Mundt {2}[9]{4}b{5}[6][1], {2}[15]*{16}	Mike Groves, Klaus Mundt	
4	Introduction	Bevezetés	
5	What is online translation?	Mi az online fordító?	
6	Online translation is a freely accessible automated system which translates between various languages instantly and free of charge.	Az online fordító ingyenesen elérhető automata rendszer, amely különféle nyelvekről fordít azonnal és ingyenesen.	
7	There are various systems available, and a key player in the [1]fi{2}eld is Google Translate (GT), which Google has claimed translates 100 billion words in a day ([3][4][5][6]Turovsky, 2016[7][8]).	Sokféle fordítóprogram létezik, de a piac egyik kulcsszereplője a Google Fordító (Google Translate, GT), amely a vállalat szerint 100 milliárd szót fordít naponta (Turovsky, 2016).	Magyar szakszó után megadtam az angol szakszót (Google Translate),és az angol betűszót (GT), de a magyarban nem szükséges az angol betűszó megadása a zárójelben, mert a

			magyar nyelvhasználatban nem ismert és nem használatos az angol betűszó. Jelen esetben fordításdidaktikái szempontból adtam meg a betűszót.
8	Google uses a computing system based on our understanding of the human brain, known as a [1]“[2]Neural Network[1]”[2], to enhance the capabilities of its translation engine; and this, and similar technologies, are growing in ubiquity.	A Google által használt számítástechnikai rendszer, az emberi agyról alkotott elképzeléseinken alapuló, „neurális hálózatként” működik. Lényege, hogy javítja a fordítómotor képességeit. Az ilyen és ehhez hasonló technológiák egyre népszerűbbek.	
9	Its reach includes, among many other things, an academic journal database which has embedded a GT widget that allows instant and local translation of academic content.	Hatóköre - többek között - a tudományos folyóiratok adatbázisaira is kiterjed, beágyazva egy ún. GT widget-be (GT fordítómotor alkalmazásba), amely a tudományos tartalmak azonnali és helyi fordítását teszi lehetővé.	
10	Taylor and Francis have stated that this widget was used 1.2 million times in the [1]fi[2]rst 18 months after its implementation ([3][4]Barrett, 2015[5][6]).	Taylor és Francis megállapították, hogy ezt a widget-et 1.2 millió alkalommal használták a bevezetését követő 18 hónapban (Barret, 2015)	
11	Given the large numbers of students on Anglophone campuses whose [1]fi[2]rst language is not English ([3][4]UKCISA, 2019[5][6]), and also the spread of this technology,[MQ][7][8][9][10][11][12][13][14][15][16][17][18]i[19]t seems uncontroversial to argue that online translation tools will have an impact on the delivery of academic courses where students from diverse language backgrounds mingle.	Figyelembevételével azon egyetemi hallgatók számát az angolnyelvű kampuszokon, akiknek nem angol az anyanyelvük (UKCISA, 2019), valamint a technológia terjedésének gyorsaságát, nem tűnik vitathatónak az érvelés, miszerint az online fordítási eszközök hatással lesznek azon egyetemi képzésekre, amelyeken különböző anyanyelvű hallgatók tanulnak.	
12	<i>Absolute versus relative quality</i>	<i>Abszolút vs. relatív minőség</i>	

13	Although the quality of GT text has improved dramatically, it still remains an issue.	Habár a Google által fordított szöveg minősége jelentősen javult, még mindig hagy kívánnivalót maga után.	
14	For instance, when it comes to the precision required for academic texts, there is near universal agreement that machine translation (MT) is at present unable to provide the quality and polish expected of a trained, expert human translator without extensive post-editing (cf [1][2]Cronin, 2013[3][4]; [5][2]Garcia, 2011[3][4]; [9][2]Guerberof Arenas[3][4][2] [3][15]& [16][9][2]Moorkens, 2019[3][4]).	Például, ha a tudományos szövegeknél nagy jelentőséggel bíró pontos megfogalmazásról esik szó, általánosan elfogadott az a vélemény, hogy a gépi fordítás jelenleg nem képes azt a minőséget és stilisztikai igényességet produkálni, mint egy tapasztalt hús-vér szakfordító jelentős utószerkesztés használata nélkül. (Cronin, 2013; Garcia, 2011 Guerberof Arenas & Moorkens, 2019)	erőteljes jelző használata, humán szakfordító, szakfordító opciók helyett "hús-vér szakfordító" https://wikis.zotar.hu/ertelmezo-szotar/H%C3%BAsv%C3%A9r "1. Valóban létező; ténylegesen élő, hétköznapi (személy)"
15	However, it must be remembered that students might reasonably conclude that the programme can, in many circumstances, produce higher quality output than they can ([1][2]Groves [3][4][5]& [6][1][2]Mundt,[3][4][2] [3][1][2]2015[3][4]), without signi[17]fi[18]cant effort.	Ugyanakkor, ne felejtsük el azt sem, hogy a diákok joggal gondolhatják, hogy a fordítómotor, sok esetben jobb minőségben fordít, mint ők maguk. Ráadásul még különösebb erőfeszítést sem kell tenniük (Groves & Mundt 2015).	konkretizálás (program helyett fordítómotor)
16	This is particularly true of students at the threshold level for university entrance.	Ez különösen igaz az egyetemi képzésre épphogy bejutó hallgatók esetében.	
17	<i>Research questions</i>	<i>Kutatási kérdések</i>	
18	We believe that there can be little doubt that students studying, and thus reading and writing, in a language that is not their [1]fi[2]rst will draw upon technology to facilitate language processing [3]e [4]this may be the use	Úgy gondoljuk, hogy aligha lehet kétséges, hogy azok a egyetemisták, akik nem az anyanyelvükön tanulnak, olvasnak, írnak, igénybe veszik a technológia adta lehetőségeket a nyelvi feldolgozás megkönnyítésére. Itt	

	of a dictionary or the use of GT to produce an English text that the student has written in their L1.	lehet szó szótár vagy Google fordító használatáról, melyet az anyanyelvükön írt szöveg angolra történő átültetésére használnak.	
19	After all, these students face the dual challenge of not only learning the content of their degree courses, but also receiving and conveying information (often for assessment) in a language that is not their first.	Ezek a diákok egyszerre két kihívással szembesülnek: nem csupán a képzés tananyagát kell elsajátítaniuk, hanem idegen nyelven érkező információkat is fel kell dolgozniuk, számot adva tudásukról.	
20	Research on language instructors' views of MT (e.g. [5][6] Clifford et al., 2013 [7][8]; [9][6] Jolley [7][8][13] & [14][9][6] Maimone, 2015 [7][8]) has shown that students tend to embrace the technology, albeit selectively, and that teachers tend to view it with caution, in particular in terms of acceptability of its use, while acknowledging that it can be a useful tool in language acquisition.	A nyelvtanulók és nyelvtanulók gépi fordításról alkotott nézeteinek vizsgálata során (pl.: Clifford et al., 2013 Jolles & Maimone, 2015) kiderült, hogy a diákok - helyzettől függően ugyan - de szívesen élnek a technológia adta lehetőséggel. A tanárok azonban fenntartásokkal viszonyulnak hozzá, főleg használatának elfogadását illetően, miközben elismerik, hogy hasznos lehet a nyelvtanulás során.	
21	However, there is, as of yet, no research that has investigated the important question of the position of HEIs more generally on this practice.	Ugyanakkor, egyelőre nem látott napvilágot olyan kutatás, amely a felsőoktatási intézmények álláspontját vizsgálná a gyakorlati tapasztalatok alapján.	
22	In 2016, [1][2] Mundt and Groves [3][4] argued that the use of translation technology in HE needs to be legislated, but to our knowledge, no such legislation has been forthcoming.	Mundt és Groves 2016-ban a fordítási technológia felsőoktatásban történő legitimálása mellett érveltek, de tudomásunk szerint, nem történt legitimáció.	
23	To move this issue forward, the present study examines perceptions on the use of GT and other freely available online translation tools by university students as reading and writing aid.	A helyzet előmozdítása érdekében, jelen tanulmány az olvasási, és írási segédeszközként használt Google fordító és egyéb ingyenes online fordítóprogramokkal kapcsolatos hallgatói véleményeket vizsgálja.	
24	This was done by interviewing academic staff at various levels of two UK universities, and asking questions informed by the following overarching research questions:	Vizsgálatunk során két brit egyetem, különböző munkakörökben dolgozó munkatársaival végeztünk interjúkat, és tettünk fel átfogó kutatási kérdéseket:	
25	To what degree do academic staff see the use of MT by students for their academic work as acceptable?	Mennyire tartják elfogadhatónak az egyetemi oktatók, hogy a hallgatók tudományos munkájukhoz gépi fordítást használjanak?	

26	Is use of MT as an aid for academic reading and writing considered academic misconduct; and, if so, under what circumstances?	Vajon a gépi fordítómotor, mint segédeszköz használata a tudományos cikkek olvasása és írása során tudományos visszaélésnek minősül-e? Amennyiben igen, milyen körülmények között tekinthető annak?	academic writing and reading= tudományos írás, olvasás, de itt betoldással éltem, hogy egyértelműsítsem a jelentést. Számos egyéb jelentés létezik academic writing = szakirodalom, jogirodalom
27	Is there currently a university policy on student use of MT?	Létezik jelenleg egyetemi szabályozás a gépi fordítás használatára vonatkozóan?	
28	Should there be?	Szükséges egyáltalán?	
29	Technology and translation in academia	Technológia és fordítás a tudományos életben	
30	<i>Recent history of GT</i>	<i>A Google fordító története</i>	
31	MT has existed in some form since the Second World War.	A gépi fordítás bizonyos formája már a II. Világháború óta létezik.	
32	However, it is only more recently that the advent of high bandwidth, ubiquitous devices and enormous linguistic databases have made it accessible and useable for the general {MQ}population.	Ugyanakkor csak a nagy sávszélesség megjelenése, a készülékek elterjedése, és a jelentős nyelvészeti adatbázisok tették lehetővé, hogy a nagyközönség számára is elérhetővé és használhatóvá váljon.	
33	According to [1][2]Ghasemi and Hashemian (2016){3}{4}, the system used by Google has evolved from a rule-based system to a statistical-based one.	Ghasemi és Hashemian (2016) tanulmánya szerint a Google által használt rendszer szabályalapú rendszerből, statisztikai rendszerré alakult át.	
34	More recently, in 2016, Google reported that it has introduced a new Neural Network system, which enables	Nemrégiben, 2016-ban a Google arról számolt be, hogy új neurális hálózati (Neural Network) rendszert vezetett	Az eredeti hivatalos (levédett)

	a higher quality of translation ([1][2][3][4]Turovsky, 2018[5][6]).	be, amely jobb színvonalú fordításokat készít (Turovsky, 2018)	elnevezést is fontosnak tartom zárójelben megjegyezni a fordításban.
35	Neural translation is widely seen to be an impressive improvement in the quality of MT ([1][2]Castilho et al., 2017[3][4]).	Sokak szerint, a gépi fordítás minőségének jelentős javulásának háttérében a neurális gépi fordítás megjelenése áll.	neurális gépi fordítás (Neural Machine Translation, NMT) https://hunnect.com/hu/neuralis-gepi-forditas/
36	The reaction to GT in the academic literature has been limited and often critical (see, e.g., [1][2]Bowker [3][4][5]& [6][1][2]Ciro, 2019[3][4]; [11][2]Tsai, 2020[3][4]).	A tudományos irodalomban fellelhető reakciók a gépi fordításra igen csekély számúak, és gyakran kritikus hangúak. (ld. pl: Bowker&Ciro, 2019 Tsai, 2020).	betoldás: critical=> kritikus hangúak
37	In addition, since it is a relatively recent technological development, there is not much academic literature concerning the use of GT and its place in HE.	Ráadásul, mivel relatív új technológiai fejlesztésről van szó, ezért szerény mennyiségű szakirodalommal találkozhatunk a Google fordító használatára vonatkozóan, ill. a felsőoktatásban betöltött szerepe kapcsán.	
38	However, a re[1]fi[2]ction of the improvement in the quality can be perceived.	Ugyanakkor a minőség javulásának egyértelmű jelei tapasztalhatóak.	
39	Early voices such as [1][2]Sheppard (2011) [3][4]stressed the low quality of the service at that time, as well as issues to do with confidentiality, given that all data was submitted through Google[7]'[8]s server. [9][2]van Rensburg et al. (2012)[3][4][2] [3]were among the [5]fi[6]rst to investigate the output in detail, [5]fi[6]nding that signi[5]fi[6]cant post-editing was needed to produce a text of acceptable quality.	Korábbi kritikák Sheppard (2011) a szolgáltatás akkori alacsony színvonalát hangsúlyozták, és a bizalmas adatkezelés problematikája is felmerült, hiszen minden adatot a Google szerverén keresztül küldtek be. Van Rensburg és kollégái (2012) az elsők között voltak, akik részletekbe menően vizsgálták a fordításokat. Kimutatták, hogy jelentős poszteditálás szükséges ahhoz, hogy a szöveg elfogadható minőségű legyen.	

40	[1][2]Precup-Stiegelbauer (2013){3}{4}[2] {3}examined some literary texts which had been translated by Google, and found the quality distinctly lacking.	Precup-Stiegelbauer 2013-as tanulmányában Google fordítóval átültetett irodalmi szövegeket vizsgált, melyek kifejezetten hiányosnak bizonyultak.	
41	However, as the technology developed, voices more supportive of GT in the academic space began to emerge.	Azonban a technológia fejlődésével, tudományos körökben is egyre inkább hódítani kezdett a Google fordító.	
42	[1][2]Garcia and{3}{4}[2] {3}[1][2]Pena (2011) {3}{4}concluded that novice students[11]' {12}use of the technology is more complex than simple click and translate use:	Garcia és Pena (2011) arra a következtetésre jutottak, hogy az újdonsült egyetemisták ezen technológiához való viszonya túlmutat a kattintás-fordítás egyszerű metódusán:	
43	It can help them communicate better and more, but it can also lower the level of cognitive engagement when writing.	A rendszer segíti őket a jobb és intenzívebb kommunikációban, ugyanakkor az írásbeli feladatok során kevesebb kognitív erőfeszítést igényel.	
44	[1][2]Groves and{3}{4}[2] {3}[1][2]Mundt (2015) {3}{4}examined automated translations of student writing from Malay and Chinese into English, and through an error count, suggested that the technology was capable of producing text of the grammatical quality as the lower IELTS pro[11]fi[12]ciency scores needed for entrance to some university programmes.	Groves és Mundt (2015) az egyetemisták maláj és kínai forrásnyelvű írásainak angolra fordított gépi fordításait vizsgálták, és a hibaszámok alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a technológia nyelvtanilag az alacsonyabb IELTS proficiency szintjével megegyező szöveget képes létrehozni, amely megfelel néhány egyetem felvételi bemeneti követelményeinek.	
45	Later papers, for example [1][2]Bahri and Sepora Tengku Mahadi (2016){3}{4}, explored how the software can be exploited as a richer resource than conventional dictionaries.	Későbbi tudományos cikkek, például Bahri és Sepora Tengku Mahadi (2016) tanulmánya arra világított rá, hogyan lehet a szoftvereket a szótáraknál gazdagabb forrásként hasznosítani.	
46	[1][2]Lee (2019) {3}{4}goes as far as to use GT as a way for students to notice errors in their own output.	Lee (2019) még ennél is tovább merészkedik, amikor a Google fordítót olyan segédeszköznek tekinti, amellyel a hallgatók saját írásműveik hibajavítását végezhetik.	
47	However, there are very few studies, as yet, which suggest a rigorous, replicable and scalable use of GT and which explore how the technology can be used to enhance or supplement traditional language teaching and learning.	Ugyanakkor ez idáig csak csekély számú tanulmány foglalkozott azzal, hogy miként lehet a Google fordító nyújtotta technológia előnyeit a hagyományos nyelvoktatás és nyelvtanulás területén szabályozott, követhető, és mérhető formában hasznosítani.	
48	<i>Academic integrity and technology</i>	<i>Tudományos integritás és technológia</i>	

49	There is an understandable tension when new technologies threaten to undermine or disrupt standard and long-held academic traditions.	Az új technológiák megjelenése érthető módon feszültséget okoz, hiszen alapvető normák, nagy múltú akadémiai hagyományok felrúgásával fenyegethetnek.	
50	However, a review of the literature on this subject suggests that the nature of academic integrity is often more complex and nuanced than is [1]fi[2]rst suggested.	A téma szakirodalmának áttekintése mégis arra enged következtetni, hogy a tudományos integritás sokkal komplexebb és árnyaltabb, mint ahogy gondolnánk.	
51	For example, [1][2]Flowerdew and Li (2007){3}{4}[2]{3}describe how the understanding of the nature of plagiarism is often fundamentally based in Anglo-centric institutions and patterns of thought.	Flowerdew and Li (2007) elemzésükben leírják, hogy a plagizálás természetének megértése általában az angolszász- központú intézmények hagyományain és azok gondolkodási sémáin alapszanak.	
52	More nuanced thinking in the area of copy-paste plagiarism has led to a better understanding of how patch writing can, for many students, be an essential part of the process of becoming effective academic writers ([1][2]Ivanic, 1998{3}{4}; [5][2]Pecorari, 2003{3}{4}).	Még árnyaltabb elemzések a „copy-paste” (másol-beilleszt) plágiumok világában, segítettek annak megértésében, hogy a parafrázis használata mekkora jelentősége bír a hallgató tudományos íráskészségének fejlődésében. (Ivanic, 1998, Pecorari, 2003)	Patch writing: "Copying from a source text and then deleting some words, altering grammatical structures, or plugging in one-for-one synonym-substitutes." Source: www.libguide.s.xavier.edu/c.php?g=1004286&p=7487594
53	In addition, there is now an understanding that not all unoriginality, or intertextuality, is in fact transgressive ([1][2][3][4]Chandrasoma[5]{6}[7][4]et al., 2004{6}{10}), and students are often encouraged to incorporate generic academic language into their own output	Ráadásul mostanra kialakult egyfajta egyetértés, miszerint nem minden átemelés vagy intertextualitás minősül vétségnek (Chandrasoma et al., 2004) és a hallgatókat gyakran bátorítják arra, hogy beépítsék az elfogadott akadémiai nyelvezetet a saját írásukba. (Davis & Morley, 2018).	

	([11][4]Davis{6}[10][4] {6}[17]& {18}[11][4]Morley, 2018{6}[10]).		
54	<i>University entry requirements and graduate expectations</i>	<i>Egyetemi felvételi követelmények és a diplomával kapcsolatos elvárások</i>	
55	Related to the acceptability of student use of MT in Anglophone HE, there might be a concern regarding the implications of such practice for the value of the degree awarded, since the degree may imply pro[1]fi[2]ciency in English.	Összefüggésben a gépi fordítás használatának elfogadásával a felsőoktatás angol nyelvű képzésein, felmerülhetnek bizonyos aggodalmak, milyen következményei lehetnek egy ilyen gyakorlatnak a diploma nívójára nézve. Hiszen a diploma megléte, magas szintű angol nyelvtudást feltételez.	
56	However, this is a fuzzy area, where entry requirements are [1]fi[2]xed by means of IELTS or TOEFL scores, whereas exit expectations remain very vague, e.g. native-speaker level ([3][4]Benzie, 2010{5}[6]).	Ugyanakkor ez igencsak ingoványos terület, hiszen a felvételi követelmények az IELTS vagy TOEFL pontokra alapoznak, miközben a kimeneteli követelmények nyelvtudás tekintetében nagyon homályosak, pl. anyanyelvi szint (Benzie, 2010).	
57	Yet, a native speaker of any language is not inherently pro[1]fi[2]cient in academic or professional registers without being taught what this entails ([3][4]Murray, 2013{5}[6]).	Nem beszélve arról, hogy az anyanyelvi szint nem feltétlenül jelenti azt, hogy valaki eredendően járatos a tudományos és szakmai regiszterekben, amennyiben korábban erre vonatkozó tanulmányokat nem folytatott. (Murray, 2013).	
58	This implies that it is not solely the student[1]'[2]s responsibility to develop their communicative competence for general and speci[3]fi[4]c purposes.	Mindez arra enged következtetni, hogy nem csupán a hallgató felelőssége, hogy fejlessze általános és szakmaspecifikus nyelvi kompetenciáit.	
59	This responsibility should be shared between the institution and the student.	Ez az intézmény és a hallgató közös felelőssége kell legyen.	
60	Thus, ample opportunity to develop discourse abilities needs to be embedded in the curriculum.	Tehát teret kell biztosítani a beszédképesség fejlesztésére vonatkozó tárgyaknak a mintatantervben.	
61	Should that not be the case, students may more likely resort to technology such as MT to facilitate their language production to cope with the high demands of HE.	Amennyiben ez nem valósul meg, a hallgatók nagyobb eséllyel hívják segítségül az olyan technológiákat, mint a gépi fordítás, hogy ezáltal könnyebben meg tudjanak felelni a felsőoktatási intézmény magas követelményeinek.	
62	They may even do so if they are uncertain whether this is acceptable ([1][2]Garcia {3}[4][5]& {6}[1][2]Pena, 2011{3}[4]).	Még akkor is ezt az utat választják, ha kétségeik vannak annak legitimitására vonatkozóan.	

63	<i>The status of translation in academia</i>	<i>A fordítás státusza a tudományos életben</i>	
64	One of the main drivers of translation has always been the demand for knowledge exchange and learning (cf [1][2]Robinson,[3][4][2] {3}[1][2]2002[3][4]).	A fordítás létjogosultsága mellett az ismertetek átadása és a tanulás szerepelnek legfőbb érvként (cf Robinson, 2002).	
65	Thus, translation has been linked with scienti[1]fl[2]c exchange, e.g. from ancient Greece into Islamic traditions ([3][4]Kennedy, 2000[5][6]) or into European scholarship, the spread of Buddhist philosophy into Southeast and East Asia ([7][4]Wakabayashi,[5][6][4] [5][7][4]2005[5][6]), and the dissemination of in[1]fl[2]uential work by scholars such as Newton, Kant, Freud, Derrida, Vygotsky or Bourdieu, to name but a few, into academia beyond the language their work was initially written in.	A fordítást tehát összekapcsolták a tudományos ismeretanyagok átadásával pl: ókori Görögországból az iszlám hagyományokba (Kennedy, 2000) vagy az európai tudományok világába, a buddhista filozófia elterjedése Délkelet- és Kelet-Ázsiában (Wakabayashi, 2005), valamint olyan tudósok nagyhatású munkájának elterjedése a tudományos életben, átlépve a nyelvi határokat, mint Newton, Kant, Freud, Derrida, Vygotsky vagy Bourdieu, csak néhány nevet említve.	
66	The massive in[1]fl[2]uence of such knowledge exchange has been strongly facilitated by the translation of the originals.	Az ilyen tudásátadás hatalmas hatását nagymértékben elősegítette az eredeti művek fordítása.	
67	Even scholars such as [1][2]Derrida (1979) [3][4]or [5][2]Spivak (2000) [3][4]who argued that translation may indeed be impossible or at least highly problematic have thrived because their work has been translated; or they themselves were engaged in translation activity.	Még az olyan tudósok is, mint Derrida (1979) vagy Spivak (2000), akik azt állították, hogy a hiteles fordítás valóban lehetetlen vagy legalábbis nagyon problémás, pont munkáik fordításának köszönhatték népszerűségüket. Sok esetben ők maguk is foglalkoztak fordítással.	
68	Despite their apparent doubts regarding the general feasibility of translation, they never seem to have been too concerned about the proliferation of their own ideas through translation.	A fordítás kivitelezésével támasztott látszólagos kétségeik ellenére, nem aggódtak amiatt, hogy eszméik fordítás általi terjesztése hátrányt jelentene.	
69	Thus, arguably, even scholars questioning the very undertaking of translation have seemed quite content with its use to make their voices heard ([1][2]Mundt, 2018[3][4]).	Így furcsa módon még a fordítást megkérdőjelező tudósokat is meglegedettséggel tölti el, hogy a fordítás megléte által hallathatják hangjukat. (Mundt, 2018)	
70	More importantly, scholars who are unable to read the originals seem quite comfortable working with translations as sources for their own work.	Ami még fontosabb, hogy azok a tudósok is, akik az eredeti szöveget nem tudják elolvasni, előszeretettel használják azok fordításait forrásként.	

71	We may, thus, encounter academics lecturing about Confucius, Freud or Vygotsky without ever having read them in the original [1]e [2]and this appears to be perfectly acceptable academic practice.	Mindannyian találkozhattunk már olyan akadémikusokkal, akik Konfuciusz, Freud vagy Vygotsky műveiből tartanak előadásokat, anélkül, hogy valaha olvasták volna őket eredetiben. Ez a gyakorlat teljesen elfogadott akadémiai berkekben.	
72	In a similar vein, [1][2]Luo and Hyland (2019) [3][4]have recently suggested that translation can be very empowering for scholars who{MQ}are not conversant in English but want to publish their research for an international audience; however, they also point out that it seems only fair to give the translator due credit for the resulting target text, as they had an active hand in writing it.	Hasonlóan, Luo and Hyland (2019) {MQ}úgy látták, hogy a fordítás meglete nagyon motiváló lehet azon tudósoknak, akik nem kommunikálnak angolul, de szeretnék megismertetni eredményeiket a nemzetközi közönséggel. Ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a fordítónak is jár az elismerés, hiszen aktívan részt vett a folyamatban.	
73	A similar point has been put forward by [1][2]Bowker and Ciro (2019) [3][4]regarding the use of MT.	Hasonló szemszögből közelít Bowker és Ciro (2019) a gépi fordítás használatát illetően.	
74	They rightly point out that there may be the common misinformed assumption that MT is detached from human input, while in reality MT would not be possible without human-generated training data.	Joggal hangsúlyozzák, hogy az a tévhit miszerint a gépi fordítás humán faktora zéró, nem állja meg a helyét, hiszen a gépi fordítás ember által generált és feltöltött adatok nélkül nem is létezhetne.	
75	Translation has played an important role in the dissemination of knowledge for millennia. It can be used for assimilation and dissemination of knowledge, i.e. as facilitator for reading and writing.	A fordításoknak évezredek óta vitathatatlan szerepük van a tudás terjesztésében, népszerűsítésében, pl.: az olvasás, írás támogatásában.	
76	This is a choice that scholars have, and nobody would dispute this right.	A tudósoknak lehetőségük van élni ezzel a lehetőséggel, ehhez kétség nem fér.	
77	That is why this study approaches the issue from the angle of student use of MT, which some might perceive as more controversial.	Ezért jelen tanulmány, egy másik vitatottabb oldalról, a hallgató szemszögéből vizsgálja a gépi fordítás használatát.	
78	<i>Technology acceptance model</i>	<i>Technológia elfogadottság modellje</i>	
79	The present paper is rooted in the suggestions made by the technology acceptance model (TAM), which suggests that perceived usefulness and ease of use are contributors to the intention to use a technology (cf [1][2]Davis, 1989[3][4]).	Jelen tanulmány a technológia elfogadottság modelljéből (TAM) indul ki, amely szerint a vélt hasznosság és a felhasználóbarát megközelítés nagyban hozzájárulnak az adott technológia igénybevételehez. (cf Davis, 1989).	

80	Given that [1]{2}TAM is a powerful and robust predictive model[1]{2}([5]{6}King {7}{8}[9]& {10}[5]{6}He, 2006{7}{8}, p. 751), and given that GT has been continuously and signi[15]fi[16]cantly improving in output quality and is extremely easy to use, we assume that students who perceive the technology as potentially{MQ}useful will in some form make use of it.	Ha adottnak vesszük, hogy a TAM egy hatékony és átütő modell (King & He, 2006, p. 751.) és a gépi fordítás mellett, hogy felhasználóbarát, folyamatosan és jelentős mértékben fejlődik a kimenet tekintetében, akkor azok a hallgatók, akik potenciálisan hasznosnak ítélik, bizonyos formában használni is fogják azt.	
81	We did not attempt to test this assumption but rather took it as a starting point to investigate the views of university staff on student use of MT.	Nem áll szándékunkban vizsgálat alá vonni a feltételezést, inkább kiindulás alapként kezeljük, miközben az egyetemi munkavállalók véleményeit vizsgáljuk a gépi fordítás hallgatói használata kapcsán.	
82	Methodology	Módszertan	
83	<i>Theoretical framework</i>	<i>Elméleti keretrendszer</i>	
84	This study adopted a qualitative approach, using semi-structured interviews.	Jelen tanulmány minőségi megközelítést alkalmaz, félig strukturált interjúk használatával.	
85	While a purely qualitative approach brings with it clear limitations in terms of generalisability of the [1]fi[2]ndings and sample size, it allows for a more detailed exploration of individual opinions, thus adding a degree of depth to the available data and its analysis that facilitates [3]{4}collecting stories, analysing their contents, [1]fi[2]nding patterns and sharing what is learned[3]{4}([9][10]Mears, 2012{11}{12}, p. 175).	Látható, hogy egy tisztán minőségi megközelítés egyértelmű korlátokkal jár a megállapítások általánosíthatósága, és a minta nagyságának szempontjából, ugyanakkor lehetővé teszi az egyéni vélemények részletes feltárását. Így a rendelkezésre álló adatok és azok mélyebb elemzése megkönnyíti a „történetek számbavételét, tartalmuk elemzését, mintáik detektálását, és a tanulságok megosztását” (Mears, 2012, p.175).	
86	For a discussion that is in its infancy, it was felt suitable to start with a small-scale study and take the opportunity to have professional discussions that might stimulate further debate in HE and be used as a basis for future larger-scale research.	Egy ilyen gyerekcipőben járó vitatéma esetében, úgy véltük ildomosabb kisebb léptékű tanulmánnyal kezdeni, lehetővé téve, hogy a szakmai megbeszélések további vitákat generáljanak a felsőoktatás területén, megalapozva további nagyobb mértékű kutatásokat is.	
87	Further, qualitative work allows for the deeper exploration of themes as they emerge during the interviews, which proved to be a fruitful activity during this study.	A kvalitatív szemlélet lehetővé teszi további - az interjú során felmerült - témák mélyebb feltárását. A tanulmány során ez igen hasznosnak bizonyult.	
88	<i>Sampling</i>	<i>Mintavétel</i>	

89	Participants were recruited at two UK universities, resulting in data being collected from eleven members of staff ([1]fi{2}ve from one university, six from the other).	Két brit egyetem bevonásával kerestük meg a résztvevőket, összesen 11 főt (5-6 fős arányban a két egyetemről).	
90	The universities are members of the Russell Group, a coalition of high-ranking UK universities.	Az egyetemek az elit Egyesült Királyságbeli egyetemeket csoportosító Russell Grouphoz tartoznak.	
91	After ethical approval was granted by the ethics committee at both universities, the researchers used their professional networks to identify potential participants.	Az egyetemek etikai bizottsága által kiadott etikai jóváhagyást követően, a kutatók saját szakmai hálózatuk segítségével választották ki a résztvevőket.	
92	Obtaining informed consent from the participants involved a written introduction of the aims and processes of the research, along with the assurance of anonymity of the participants and the option to withdraw from the study at any time.	Ezután bemutattuk a kutatás célját és folyamatát, biztosítottuk a résztvevőket anonimitásuk megtartásáról, és lehetőséget adtunk arra, hogy bármikor visszavonhatják részvételi szándékukat.	
93	Staff from language departments and EAP units were deliberately excluded, since it was anticipated that their take on student use of MT would be affected by their speci[1]fi{2}c interest in language acquisition.	A nyelvi intézetek és az ún EAP (English for Academic Purposes/Felsőoktatási tanulmányokhoz szükséges angol képzés) egységek munkatársait szándékosan kizártuk a kutatásból, mivel arra számítottunk, hogy a nyelvtanulóknak a gépi fordítás használatáról alkotott véleményükre hatással lesz a nyelvtanulással kapcsolatossal egyéni érdeklődésük.	EAP= English for Academic Purposes unit prepare students for tertiary education
94	Their opinions would warrant a separate study taking into account their speci[1]fi{2}c interests and teaching and learning aims.	Az ő véleményük külön tanulmány tárgya lehetne, amelyben egyedi igényeik, oktatási és tanulási célkitűzéseik is helyet kaphatnának.	
95	[1]{2}Table 1 {3}{4}shows the departmental af[5]fi{6}liations of each participant within the university:	Az 1. sz. táblázatban a kutatásban résztvevők tanszéki eloszlását láthatjuk:	
96	To ensure anonymity of the persons and their university af[1]fi{2}liations (with different role labels across different universities), only their title (e.g. professor etc.) is disclosed here.	Személyes és egyetemi hovatartozásuk anonimitásának biztosítása érdekében (különböző szerepcímekkel a különböző egyetemeken), csak a titulusokat (pl.: egyetemi tanár) tesszük közzé.	
97	The two universities have different titles for equivalent academic ranks.	A két egyetem eltérő titulusokat használ ugyanarra az akadémiai beosztásra.	
98	Only one is used here.	Cikkünkben egységes elnevezéseket használunk.	

99	[1]{2}Academic Services[1]{2}here means that these are non-teaching staff (without an academic title like teaching staff, hence n/a), but are closely involved in assessment procedures, quality assurance and policy making.	Az „tanulmányi szolgáltatás” elnevezés itt azokra a szereplőkre értendő, akik hatékonyan részt vesznek ugyan az értékelési folyamatokban, minőségbiztosításban és a szabályzatok megalkotásában, de nem tartoznak az oktatói szférába (oktatóként nincs akadémiai fokozatuk).	
100	<i>Data collection</i>	<i>Adatgyűjtés</i>	
101	The research was conducted by means of semi-structured interviews ([1]{2}D[3]{4}[2]o[3]{7}€[8]{1}[2]rnyei, 2007[3]{4}).	A kutatást félig strukturált interjúk segítségével végeztük (Dornyei, 2007).	
102	All interviews were audio-recorded and later transcribed for data analysis.	Minden interjúról felvétel készült, melyekhez a további elemzéshez átiratot készítettünk.	
103	The [1]{2}fi[2]ve main interview questions were as follows:	Az interjú öt alapkérdésre épült:	
104	Would you regard it as acceptable for students to translate reading for their studies using GT?	Elfogadhatónak tartja, hogy a hallgatók a tananyagokat Google fordító segítségével fordítsák le?	
105	Would you encourage students to use GT in their studies?	Bátorítaná a hallgatókat, hogy használják a Google fordítót tanulmányaik során?	
106	Would you welcome the teaching of/about GT as a tool for effective study?	Örülne-e, ha a Google fordító használatát a hatékony tanulás eszközeként oktatnák?	
107	Would you regard it as acceptable, in terms of Academic Integrity for a student to submit work which they have written in their own language and translated using GT?	Elfogadhatónak tartaná-e, a tudományos integritás szempontjából, ha a hallgató a beadandó dolgozatát az anyanyelvén írná, és a Google fordítóval fordítaná le?	
108	Could you envisage a situation where GT substituted for a student[1]{2}s English skills entirely (e.g. use of headphones with built-in translation capability for lectures/seminars/tutorials)?	El tudna képzelni egy olyan szituációt, amikor a Google fordító teljes mértékben kiváltja az hallgató angol nyelvtudását? (pl.: beépített fordítóval rendelkező fejhallgatók használata az előadásokon, szemináriumokon, oktatói anyagokban)?	
109	Table 1{MQ}Participant details.{MQ}Participant{MQ}Department{MQ}Academic rank{MQ}Participant 1{MQ}Education{MQ}Professor{MQ}Participant 2{MQ}Education{MQ}Associate Professor{MQ}Participant 3{MQ}Academic Services{MQ}n/a{MQ}Participant 4{MQ}Academic Services{MQ}n/a{MQ}Participant 5{MQ}Education{MQ}Professor{MQ}Participant	1.sz. táblázat{MQ}Résztevői adatok{MQ}Résztevő{MQ}Tanszék{MQ}Egyetemi fokozat{MQ}Résztevő 1{MQ}OKTATÁS{MQ}Egyetemi tanár{MQ}Résztevő 2{MQ}OKTATÁS{MQ}Egyetemi docens{MQ}Résztevő {MQ}Egyetemi szolgáltató{MQ}nincs adat?{MQ}Résztevő 4{MQ}Egyetemi szolgáltató{MQ}nincs adat?{MQ}Résztevő 5{MQ}OKTATÁS{MQ}Egyetemi	

	6{MQ}Engineering{MQ}Assistant Professor{MQ}Participant 7{MQ}Humanities{MQ}Assistant Professor{MQ}Participant 8{MQ}Law{MQ}Assistant Professor{MQ}Participant 9{MQ}Biosciences{MQ}Associate Professor{MQ}Participant 10{MQ}Biosciences{MQ}Associate Professor{MQ}Participant 11{MQ}Medicine{MQ}Associate Professor	tanár{MQ}Résztevő 6{MQ}Mérnökképzés{MQ}Adjunktus{MQ}Résztevő 7{MQ}Bölcsészettudományok{MQ}Adjunktus{MQ}Résztevő 8{MQ}Jog{MQ}Adjunktus{MQ}Résztevő 9{MQ}Biológiai tudományok{MQ}Egyetemi docens{MQ}Résztevő 10{MQ}Biológiai tudományok{MQ}Egyetemi docens{MQ}Résztevő 11{MQ}Orvostan{MQ}Egyetemi docens	
110	These formed the basis for individual follow-up questions.	Ezek alapján állítottuk össze az egyénre szabott utókövetési kérdéseket.	
111	In particular interview questions 1 and 4 aimed at [1]fi{2}nding answers to the [1]fi{2}rst two research question, namely:	Az 1. sz. és a 4.sz. interjú kérdések célja az volt, hogy választ kapjunk az első két kutatási kérdésre, melyek a következők voltak:	
112	To what degree do academic staff see the use of MT by students for their academic work as acceptable?	Mennyire tartják elfogadhatónak az egyetemi oktatók, hogy a hallgatók tudományos munkájukhoz gépi fordítást használjanak?	
113	Is use of MT as reading and writing aid considered academic misconduct; and, if so, under what circumstances?	Vajon a gépi fordító, mint segédeszköz használata a tudományos cikkek olvasása és írása során tudományos visszaélésnek minősül? Amennyiben igen, milyen körülmények között tekinthető annak?	
114	The third research question was:	A harmadik kutatási kérdés a következő volt:	
115	Is there currently a university policy on student use of MT?	Létezik jelenleg egyetemi szabályozás a gépi fordítás használatára vonatkozóan?	
116	Should there be?	Szükséges egyáltalán?	
117	Some answers to this question were found in the themes that emerged during the data analysis.	Néhány erre a kérdésre adott válasz összhangban volt az adatok elemzése során felmerült kérdésekkel.	
118	Interviews lasted between 15 and 30 min.	Az interjúk hossza 15-30 perc között volt.	
119	It should be noted that all participants were either native speakers of English, or had reached a level of pro[1]fi{2}ciency in the English language that enabled them to communicate their work in English at a professional level.	Fontos megjegyeznünk, hogy minden résztvevő vagy angol anyanyelvű volt, vagy közel anyanyelvi szinten beszélt angolul, így magas szinten tudtak beszélni a munkájukról angolul.	

120	This may have influenced the way they perceived the use of MT as communication aid.	Ez befolyással lehetett arra is, ahogy a gépi fordításra, mint kommunikációs segédeszközre tekintettek.	
121	<i>Data analysis</i>	<i>Adatelemzés</i>	
122	The interviews were transcribed by the researchers and then coded in NVivo 12 and subjected to content analysis (cf [1][2]Cohen et al., 2011[3][4]).	Elkészítettük az interjúk leiratait és NVivo 12 segítségével átkódoltuk, hogy tartalmi elemzésnek vethessük alá (cf Cohen et al., 2011).	About NVivo12: https://www.youtube.com/watch?v=rnBBJDW4RhI
123	Coding occurred at three levels, with both researchers coding the data independently to ensure a higher degree of coding reliability.	A kódolást három szinten végeztük el. A két kutató egymástól függetlenül is kódolt, hogy ezzel is magasabb szintű kódolási biztonságot biztosítsanak.	
124	First, the data were coded according to question and sentiment expressed by the participants (e.g. accept, reject, uncertain).	Először a kérdések és résztvevők által megfogalmazott igények szerint kódoltak (pl.: elfogadom, elutasítom, nem tudom).	
125	This led into a more detailed thematic analysis and coding, with four main themes emerging.	Ezáltal részletesebb tematikus analízis és kódolás alakult ki, négy fő téma meghatározásával.	
126	That is to say, the [1]st level was conducted deductively according to overarching anticipated sentiments; and the second level was inductive, as the data yielded more granular themes and nuanced opinions.	Elmondhatjuk, hogy az első szintet alapvetően a várt visszajelzések határozták meg, a második szint tapasztalatokra alapozott, részletesebb témákkal és véleményekkel.	
127	As a third step, the emerging themes were then confirmed and streamlined through axial coding, which serves to confirm recurring similarities and patterns (cf [5][6]D[7][8][6]o[7][11]€[12][5][6]rnyei,[7][8][6][7][5][6]2007[7][8]) and establish a clear narrative direction, and then subjected to a quantitative treatment to establish trends within the participant group.	Harmadik lépésként az axiális kódolás módszerével megerősítették és racionalizálták a felmerülő témákat, amely a visszatérő hasonlóságok és minták (cf Dornyei, 2007) rögzítésére és egy világos narratív irány megállapítására szolgált. Ezt követően kvantitatív vizsgálat következett a résztvevők csoportján belüli tendenciák megállapítása érdekében.	
128	At each level of coding, the researchers compared their results and resolved discrepancies through detailed case-by-case discussion.	A kódolás különböző szintjein a kutatók összehasonlították eredményeiket és részletes eseti megbeszélések során tisztázták az eltéréseket.	
129	Results	Eredmények	

130	Four main themes arose from the data, alongside numerous smaller side points around language learning, internationalisation and the nature of authorship.	Négy fő téma körvonalózódott az adatgyűjtés során, és számos kisebb a nyelvtanulással, nemzetköziesítéssel és szerzői minőség jellegével összefüggésben.	
131	Here, we deal with the four most prominent emergent themes, namely [1]{2}policy[1]{2}, [1]{2}academic integrity[1]{2}, [1]{2}the university brand and employability[1]{2}and [1]{2}linguistic development[1]{2}.	Jelen tanulmányban a négy legmeghatározóbb témát vesszük górcső alá: szabályozás, felsőoktatási integritás, az egyetemi brand és a foglalkoztathatóság, valamint a nyelvi fejlődés.	
132	<i>Policy</i>	<i>Szabályozás</i>	
133	One theme that arose early in most of the interviews was the need for policy in this area.	Az egyik téma, amely szinte minden interjú során felmerült, a szabályozás szükségessége.	
134	This is not to say that there was a widespread desire to ban or censure the use of the technology, but it was clear that this was an issue that had not been widely discussed from a policy point of view.	Nem állíthatjuk, hogy egyöntetűen a technológia tiltása vagy cenzúrája az áhított cél, de az is világossá vált, hogy a terület szabályozására nem jutott eddig kellő hangsúly.	
135	Indeed, many of the participants expressed sentiments that it was an [1]{2}interesting[1]{2} (Participant 9) or [1]{2}tricky[1]{2} (Participant 7) topic.	A résztvevők közül többen úgy vélték, hogy „érdekes” (9. sz. résztvevő), „trükkös” (7. sz. résztvevő) témáról van szó.	
136	On the other hand, none of the participants were able to point to a clear regulation on the use of MT at school, faculty or university level.	Másfelől egyik résztvevő sem tudott a gépi fordítás használatára vonatkozó, iskolai, kari vagy egyetemi szintű szabályozásáról.	
137	Participant 3 stated that all relevant policy [1]{2}predated[1]{2}the recent developments in MT, which seems to confirm that this is an issue requiring urgent discussion.	A 3. sz. résztvevő úgy vélte, hogy az idevágó szabályozás elavult, nem tudott lépést tartani a gépi fordítást érintő változásokkal. Mindez arra utal, hogy a téma megvitatása nem tűr halasztást.	
138	In total, only three participants did <i>not</i> mention policy, while the remaining eight indicated that policy on the use of MT was non-existent.	Összességében csak három résztvevő nem hozta szóba a szabályozást, míg a többi 8 válaszadó szerint a gépi fordítás használata egyáltalán nincs szabályozva.	
139	In this{MQ}light, most (n [1]¼ {2}7) participants recognised the need for a discussion about this issue, for example:{MQ}I think I[3]{4}d want a broader discussion on this with colleagues (Participant 9).	Így a legtöbb résztvevő egyetértett abban, hogy szükséges az eszmecsere a témában. Például: Úgy gondolom, ennek a témának a megvitatásába jobban el kellene mélyednünk a kollégákkal. (9. sz. résztvevő)	
140	Despite the desire for discussion, the desire for prescriptive regulation was far from universal.	Annak ellenére, hogy a téma aktualitása vitathatatlan, az egyértelmű szabályozásra nem egységes az igény.	

141	Participant 1 made the connected points that this form of regulation would be difficult to enforce, but also that it could undermine students' confidence in the wider academic endeavour.	Az 1. sz. résztvevő úgy látta, hogy egy esetleges szabályozás érvényesítése nehézkes lenne, és fennáll annak a veszélye, hogy egy ilyen lépés aláássa a hallgatók bizalmát a további tudományos törekvések terén.	
142	It feels to me that if you have too many academic integrity prescriptions about these things, then you just risk losing respect of the students because you kind of undermine things that feel quite natural and so on.	Az az érzésem, hogy túlszabályozott akadémiai környezet magával hordozhatja azt a kockázatot, hogy a hallgatók előtt leszerepelünk azáltal, hogy természetesnek vett dolgokat szabályozzuk.	
143	In summary, it transpired that there was no clearly articulated policy around student use of MT, but there was a perceived need to at least discuss the acceptability of its use.	Összefoglalva, elmondhatjuk, hogy nem áll rendelkezésre egyértelmű szabályozás a gépi fordító használatára vonatkozóan, azonban megfogalmazódott az igény a használat legalizálására vonatkozó diszkuszióra.	
144	<i>Academic integrity</i>	<i>Tudományos integritás</i>	
145	The theme of the use of MT in terms of academic integrity was one of the key points to emerge from this study.	Jelen tanulmány egyik kulcs eleme a gépi fordító használata a tudományos integritással összefüggésben.	
146	Participants were asked for their opinions on student use of MT as reading and writing aid, in particular given the evident absence of MQ university policy.	A felmérés résztvevőit a gépi fordító hallgatói segédeszközként történő használatáról kérdeztük, hiszen egyértelmű, hogy egyetemi szinten nincs erre vonatkozó szabályozás.	
147	The main objective here was to try and identify what might constitute acceptable or unacceptable practice in the eyes of individual members of university staff.	Arra törekedtünk, hogy kiderüljön mit tartanak elfogadhatónak az egyetemi dolgozók ebben a tekintetben.	
148	Responses, somewhat unsurprisingly, were varied.	A válaszok - nem meglepő módon - nagyon eltérőek voltak.	
149	Also, there was an evident difference between how GT was perceived as reading aid and as writing aid.	Egyértelműen másként tekintettek a Google fordító használatára attól függően, hogy szakirodalom olvasására, vagy szakmai anyagok írására szolgált-e segédeszközként.	
150	It seemed that the participants were at relative ease with students using it as a reading aid, so for receptive purposes, while there was overall more concern regarding the use of GT for productive purposes.	Úgy tűnik, hogy a résztvevők körében nagyjából elfogadott a gépi fordítás használata szakirodalom olvasáshoz, tudományos munkák írásához azonban már nem ennyire egyértelmű a támogatottsága.	

151	<i>MT use for reading</i>	<i>Gépi fordító, mint olvasási segédeszköz</i>	
152	Generally, the data indicates that the participants found the use of GT acceptable as a reading tool.	Az adatok elemzése után elmondható, hogy a résztvevők a gépi fordítót elfogadható segédeszköznek tartják.	
153	For instance, Participant 1 was quite positive about its use:	Például, az 1.sz. résztvevő pozitívan nyilatkozott a használatot illetően:	
154	Yes, very wise if they don[1]{2}t read the native language of the author, yeah. I certainly do it myself.	Igen, bölcsen teszik, ha nem a szerző anyanyelvén olvassák a cikket. Én magam sem szoktam.	
155	Participant 2 pointed out:	2. sz. résztvevő így nyilatkozott:	
156	I kind of think it[1]{2}s not any of our business. I think sure it[1]{2}s acceptable, but I think, what I[1]{2}d like to see us doing, we don[1]{2}t do this, is giving some kind of guidance or talking to students.	Úgy vélem, ebbe nem kell beleszólnunk. Elfogadható szerintem, de jó lenne, ha - szemben a jelen gyakorlattal - valamiféle útmutatást adhatnánk a hallgatóknak ezzel kapcsolatban.	
157	The use of GT for reading was also likened to the use of dictionaries, as exempli[1]fi[2]ed in a statement by Participant 3:	A Google fordító olvasási segédeszközként történő igénybe vételét, a 3. sz. résztvevő párhuzamba állította a szótárhasználattal:	
158	Yes, I don[1]{2}t see why not. Obviously at the moment they might be using a foreign language dictionary for that purpose, and I[1]{2}m unaware that we[1]{2}ve ever criticised that.	Miért ne lehetne használni? Nyilvánvalóan használtak és használnak szótárt is, ami ellen sosem éltünk kifogással.	
159	In sum, there was no indication in the data that any participant considered the use of GT as a reading tool questionable from the perspective of academic integrity.	Tehát a válaszok alapján egyik résztvevő sem kérdőjelezte meg a Google fordító olvasási segédeszközként történő használatát a tudományos hitelesség szempontjából.	
160	In other words, none of the participants seemed to consider using GT for reading as academic misconduct.	Másként megfogalmazva, egyik résztvevő sem sorolja a Google fordító olvasási segédeszközként történő használatát tudományos visszaélés kategóriájába.	
161	<i>MT use for writing</i>	<i>Gépi fordítás használata írásban</i>	
162	Participants were also asked whether they would regard it as acceptable in terms of academic integrity if students sub- mitted written work for assessment that had been written by them in their [1]fi[2]rst language and then machine translated (either in part or as a whole) into English.	A kutatás résztvevőit arról is kérdeztük, hogy miként vélekednek arról, ha a hallgató az anyanyelvén írt beadandó feladatot gépi fordító segítségével (részben, vagy egészben) fordítja le angolra.	
163	Compared to the [1]fi[2]ndings about reading, the participants were clearly more reserved and tentative.	Az olvasási kategóriához képest itt sokkal visszafogottabb és bizonytalanabb válaszok születtek.	

164	Three of the participants did not give a decisive answer, seven indicated the use of GT as writing tool would not constitute academic misconduct (although they voiced a number of concerns, see [1]{2}brand [3]& [4]employability and [1]{2}language development[1]{2}below), and one participant indicated that it would be misconduct.	Hárman nem adtak egyértelmű választ, heten nem tekintették úgy, hogy a Google fordító használata visszaélésnek bizonyulna (ugyanakkor aggodalmuknak is hangot adtak ld. brand és foglalkoztathatóságról szóló fejezetben alább). Egy megkérdezett szerint pedig visszaélésnek tekinthető az írásban történő használat.	
165	Participant 1, with reference to the absence of policy and of clear guidance, very concisely summarised the issue:	1. sz. résztvevő hivatkozva a szabályozás és az egyértelmű iránymutatás hiányára, tömören így summázta:	
166	Well, I think this is a mine[1]fi[2]eld. \[[3]...[4]] So, I think I[5]{6}m just going to be evasive and say you are identifying a very signi[1]fi[2]cant problem.	Úgy gondolom, nagyon ingoványos területről van szó. Finoman fogalmazva is meglehetősen kényes témára tapintottak rá.	lexikai csere: főnév helyett egy magyar kontextusban adekvát jelzős szerkezettel érzékeltettem az "aknamezőt".
167	Participant 2, on the other hand, had a very clear opinion on whether the use of GT for writing constitutes academic misconduct:	2. sz. résztvevőnek viszont nagyon is egyértelmű véleménye volt arról, hogy a Google fordító használata az íráshoz tudományos visszaélésnek minősül-e:	
168	It doesn[1]{2}t fall under academic misconduct.	Nem jelent visszaélést.	Kihagyás (az előző mondat után már nincs szükség teljes fordításra)
169	Technically it[1]{2}s not seen as a breach in academic integrity by the university \[[3]...[4]] the sort of classic thing in academic misconduct, we[1]{2}ve got suspicions of false authorship, which this clearly isn[1]{2}t.	Technikailag ezt az egyetem nem tekinti a tudományos integritás megsértésének \[[...] a tudományos kötelességszegés ill. visszaélés klasszikus értelemben az, ha a plágium gyanúja merül fel, de ez nyilvánvalóan nem az.	terminus technicus használata a körülírás helyett, lexikai csere

170	Participant 5 provided a more detailed explanation of why and how the use of GT as a writing tool was, in their view, not academic misconduct:	Az 5. sz. résztvevő bővebb magyarázattal szolgált arra vonatkozóan, hogy szerinte a Google fordító használata tudományos szövegek írásánál miért nem számít visszaélésnek:	
171	[1]... [2]it[3]’[4]s happening now \[[1]...[2] if you[3]’[4]re a research supervisor, I[3]’[4]m sure that sometimes you[3]’[4]re saying to your students, you know, transcribe your interviews in Thai or Mandarin or whatever it might be, and then use a tool or a person and only translate the bits that you need to actually put into your PhD. \[[1]...[2] and if we[3]’[4]re allowing research students to do it, why would we not allow undergrads to do it as well? \[[1]...[2] so if they are following standard academic practice but also acknowledging that additional layer of using Google Translate, then that would be good academic practice.	Biztos előfordult már, hogy témavezetőként azt mondtad a doktoranduszaidnak, hogy kivonatolják az interjúkat thaira vagy mandarin nyelvre, vagy bármire, a lényeg az anyanyelvükre. Ezután gépi vagy humán segítséggel csak azokat a részeket fordítsák le, amelyek ténylegesen szükségesek doktori értekezésükbe. Ha megengedjük ezt a doktoranduszoknak, miért ne tennék ezt az alapszakos egyetemisták? Tehát ha a szokásos tudományos gyakorlatot követik, miközben kiaknázzák a Google fordító előnyeit, akkor ezzel jó alapokat teremtenének.	students helyett doktorandusz terminus technicus (figyelembe véve a koherenciát) körülírás használata
172	The main tentative direction emerging from the data above was that if students had written their papers themselves and then used GT to change the language, this was not considered to constitute academic misconduct.	A fenti adatokból az a fő irányvonal rajzolódott ki, hogy ha a hallgatók maguk írták meg a dolgozatukat, majd a Google fordító segítségével megváltoztatták a nyelvet, akkor ezt nem tekintették tudományos kötelességszegésnek.	
173	However, this view was by no means universal among the participants.	Ezt az álláspontot azonban nem osztotta minden résztvevő.	
174	In fact, the complexity of the issue was illustrated by Participant 6.	A kérdés komplexitását jól mutatja a 6. sz. válaszadó álláspontja:	
175	On the one hand, Participant 6 did not consider MT use as writing tool a form of plagiarism:	Véleménye szerint a gépi fordítás írásbeli segédeszközként történő használata nem minősül plágiumnak:	
176	Is it the students own work? Has the student written themselves? It[1]’[2]s not plagiarism.	A hallgató saját maga munkája a dolgozat? Ő maga írta? Akkor nem plagizált.	
177	So, Participant 6 acknowledged that a student text written in L1 and translated via MT was indeed their own intellectual achievement.	Tehát a 6. sz. résztvevő szerint az anyanyelven megírt szöveg gépi fordítása saját szellemi terméknek minősül.	
178	At the same time, however, Participant 6 raised another issue:	Ugyanakkor felmerült a válaszadó részéről egy másik kérdés is:	

179	Is it their own writing in English? That[1]'[2]s where it gets questionable, and it[1]'[2]s no.	Vajon saját írásmű-e az angol verzió? Ez a kulcskérdés, amelyre nem a válasz.	
180	Participant 3 made a similar point.	A 3. sz. résztvevő hasonlóan vélekedett.	
181	While acknowledging that a machine translated text may well be a student[1]'[2]s own intellectual achievement, Participant 3 stated that{MQ}[3]... [4]the English text, nevertheless will have been produced for them in that it is a translation. And, therefore, they would be submitting something that is not their own work in the sense that the English words that had been selected would not have been their own creation.	Elfogadja, hogy a géppel fordított szöveg forrása saját szellemi termék, {MQ}, azonban a számukra készített, angol szöveg fordítás. Ebből adódóan a beadandó angol nyelvű dolgozat egy bizonyos szempontból nem saját munka, hiszen a kiválasztott angol szavak nem önálló, saját megfogalmazásból születtek.	
182	In essence, the data shows that there is no agreement amongst university staff regarding whether using GT as a writing tool is acceptable practice or not.	Az adatok lényegében azt mutatják, hogy az egyetemi dolgozók között nincs egyetértés abban, hogy a Google fordító, mint írásbeli eszköz használata elfogadható gyakorlat-e vagy sem.	
183	While most participants appeared to be comfortable with GT as a reading facilitator, there was far less agreement regarding GT as a writing tool, with clearly diverging opinions and concerns about the implications for the status of university degrees, the university itself and students[1]' [2]development.	Míg a legtöbb résztvevőnek úgy tűnt, hogy a Google fordító olvasást segítő eszközként megfelel, írást támogató eszköz tekintetében sokkal kevésbé volt egyetértés. Markánsan eltérő vélemények és aggodalmak merültek fel az egyetemi diplomák státuszára, magára az egyetemre és a hallgatók fejlődésére gyakorolt hatással kapcsolatban.	
184	<i>The university brand and employability</i>	<i>Az egyetemi brand és a foglalkoztathatóság</i>	
185	Among the participants, there was a clear awareness that the degree that the students earn at UK universities carries a good deal of weight in the employment marketplace.	A felmérésben résztvevők egyöntetű véleménye az volt, hogy az Egyesült Királyság egyetemein megszerzett diploma jelentős előnyt jelent a munkaerőpiacon.	Kihagyás: "a hallgatók által megszerzett diploma" helyett, "megszerzett diploma"
186	There was a clear concern that the degree from a UK university carried, at least implicitly, the understanding that the holder was able to communicate in English at a high level.	Egyértelmű aggodalomra adhat okot, hogy a brit egyetemeken szerzett diplomák esetében joggal feltételezhető, hogy a diplomás magas szinten kommunikál angolul.	

187	This is perhaps best expressed as follows:	A következő megállapítás is erre világít rá:	Betoldás: megállapítás
188	At the exiting of a degree they should be able to deal with English as a native English speaker can. An assessment must somehow capture that whole range of skills and aptitudes that you expect from a \[University name] graduate and I believe the ability to hold a conversation in English and to write a reasoned report or essay in English are inherent. (Participant 11).	A diploma megszerzésekor a hallgatónak anyanyelvi szinten kell tudniuk angolul. Szükséges egy kimeneteli vizsga, amely a ... <i>(egyetem neve)</i> egyetemen diplomázó elvárható nyelvi készségeket méri. Továbbá úgy vélem az angol nyelvű társalgás és az angolul, indoklásokkal megfogalmazott beszámoló vagy esszé megírása is alapvető elvárás. (11. sz. résztvevő)	
189	Views expressed with regard to the job market tended to fall into three main areas.	A munkaerőpiaccal kapcsolatos vélemények három fő területre oszthatók:	
190	The <i>[1]fi[2]</i> rst was that English is the established lingua franca, particularly in academia, and therefore graduates wishing to pursue a career would need to have competence in the language.	Az első szerint az angol a közvetítő nyelv, az ún. „lingua franca”, különösen a tudományos életben, ezért a karrierre vágyó diplomásoknak beszélniük kell angolul.	
191	This is exempli <i>[1]fi[2]</i> ed by the following comment by Participant 7:	Ezt jól példázza a 7. sz. résztvevő hozzászólása:	
192	If somebody is a researcher \[<i>[1]...[2]</i>] they will always want to take part in the academic community and academic discourse is in English, not in \[<i>[1]...[2]</i>] whatever other language, so if he or she wanted to participate in this discourse he or she has no other choice.	Kutatóként alapvető igényünk, hogy részt vegyünk a tudományos közösség életében, a tudományos vitákban, melynekelvezete angol. Mi is lehetne más? Így tehát - a tudományos vérkeringésben maradás érdekében, ez az egyetlen út.	
193	<i>[1][2][3]</i> In addition to this, there was concern (n 7) about protecting the reputation, or brand, of the university, in the employment market place, and that if a degree were awarded on the basis of work produced through GT, then the lack of demonstrable English language skills may erode a much-cherished reputation: <i>{MQ}¼{MQ}¼</i>	Ehhez adódik az a jogos aggodalom (n=7), hogy miként biztosítsuk az egyetem jóhírét, brandjét a munkaerőpiacon, ha a diploma megszerzéséhez vezető úton a Google fordító is szerepet kap. Hiszen így a megfelelő angol nyelvtudás hiánya veszélyeztetheti a jó hírnevet.	much-cherished - sokat dicsért helyett, jó hírnév, magyarosítás
194	Well, in terms of the status of our degrees, it <i>[1]’[2]</i> s protecting a particular brand in a sense.	Az egyetemünk által kibocsátott diploma, védjegyet, minőségi garanciát jelent	betoldás
195	And I think at the moment people have the reasonable expectation that somebody with a \[University name] degree could perform in English in particular ways, and	Jelenleg az itt szerzett diplomával szemben jogos elvárás, hogy birtokosa a megfelelő angol nyelvtudással rendelkezzen. Semmiképpen nem szeretnénk	bővítés egy idiomatikus szerkezettel aláásni a

	we wouldn[1]’[2]t want to undermine that con[3]fi[4]dence. (Participant 3)	lerombolni ezt a rólunk kialakult pozitív képet. (3. sz. résztvevő)	bizalmat/lero mbolni a pozitív képet
196	Two participants also raised the point that perhaps the value of the degree as a tool to employment is not best judged from within the academy.	Két résztvevő azt is felvetette, hogy talán nem a felsőoktatási közegen belülről lehet a legjobban megítélni a diplomának, mint a munkaerőpiacra való belépés eszközének értékét.	
197	Rather, this value is to be determined by the market, and it is possible that this determination will, in turn, re[1]fl[2]ect the widespread availability and increasing quality of MT.	Azt sokkal inkább a piaci körülmények határozzák meg, és elképzelhető, hogy a piaci megítélés visszahat a gépi fordítás széles körű elérhetőségére, és egyre növekvő minőségére.	
198	If the end employer doesn[1]’[2]t really care about the ability to formulate an argument in English in your own head then maybe the market will decide what a degree is. (Participant 11)	Ha a munkáltatót nem zavarja, hogy a munkavállaló kútforból nem képes esetleg angolul megfogalmazni egy érvelést, akkor így a piac fogja bekalibrálni a diploma értékét. (11. sz. résztvevő)	
199	We[1]’[2]ve got to look at what the external recipients of students actually need. What skills do they need? So, I think that what they need is, they need, me, if I[1]’[2]m the student, they need me to know how to learn. They don[1]’[2]t need me to know everything. Again, because I can go to GT to translate from English into German and vice versa. (Participant 5)	Meg kell néznünk, hogy diákjaink jövőbeli munkaadóinak mire is van szükségük. Milyen képességeket várnak el? Amire szükségük van, az én vagyok, egy olyan hallgató, aki képezhető. Nem kell, hogy mindenhez értsek. Hiszen, ha kell segítségül hívhatom a Google fordítót, hogy angolról németre fordítson oda-vissza. (5. sz. résztvevő)	magyarázó fordítás, tükörfordítás helyett, mert itt a "külső címzett" kifejezés nem nyer értelmet
200	This notion seems to suggest that the acceptability of the use of technologies (and by extension other practices) is not solely determined by the universities themselves, but also by external factors, such as the employment market.	Ez az észrevétel is jól mutatja, hogy a technológiák (és ezen keresztül más gyakorlatok) használatának elfogadása nem csupán az egyetemeken múlik, hanem olyan külső tényezőkön is, mint a munkaerőpiac.	
201	<i>Language development</i>	<i>Nyelvi fejlődés</i>	
202	[1][2][3]The majority (n 9) of the participants also touched upon the topic of the development of students[4]’[5]language pro[6]fi[7]ciency.	A résztvevők többsége (9 fő) a diákok nyelvi készségeinek fejlesztésével kapcsolatos témát is érintette.	
203	This is connected to the area of employability, in the sense that they felt that students should be able to function effectively without automated language	Ez bizonyos értelemben a foglalkoztathatóság témaköréhez tartozik, hiszen álláspontjuk szerint, a hallgatóknak a diploma megszerzésének érdekében a	

	assistance by the time of graduation, but that a certain, decreasing level of assistance would be acceptable as they progressed through their studies.	gépi fordítóprogramok használata nélkül is hatékony munkát kell tudni végezniük. Ugyanakkor tanulmányaik előrehaladtával csökkenő mértékű gépi támogatás elfogadható megoldás lehet.	
204	In the context of a Master[1]’[2]s degree, for example, Participant 9 opined{MQ} ¹ / ₄ {MQ} ¹ / ₄	Az MSc diplomával összefüggésben a 9. sz. résztvevő a következőket fogalmazta meg:	
205	I also think in the [1]fi[2]rst few weeks it[3]’[4]s like anything, it[3]’[4]s transition, so in the [1]fi[2]rst few weeks so if they[3]’[4]re putting all of their stuff into Google Translate in order to basically stay on top of the work while they[3]’[4]re developing the English, I couldn[3]’[4]t see a problem.	Úgy gondolom, hogy az első néhány hét szokásos átmeneti időszaka során nincs abban semmi kivetnivaló, ha mindent a Google fordítóba dobunk, annak érdekében, hogy felvegyék a ritmus, belerázódjanak a helyzetbe, helytálljanak, miközben angol nyelvtudásukat is fejlesztik.	
206	What you wouldn[1]’[2]t want them to be doing is by the end of semester 2 to be doing it routinely [3]...[4]	Amit viszont nem akarunk, hogy ez rutinná váljon a hallgatóknál, és a második szemeszter végén is ugyanezt tegyék...	
207	It can be seen here that concerns about MT as writing tool are not only related to legal aspects (i.e. policy and misconduct), but also to concerns regarding the intended/expected learning outcomes of UK degrees and the development of students to function successfully in a professional environment.	Az is látható, hogy a gépi fordítás írásbeli segédeszközként történő használatával kapcsolatos aggodalmaknak nem csupán jogi szempontjai (pl.: szabályozás, visszaélés) vannak. A jelenség kihat az Egyesült Királyságban szerzett diplomák által garantált tervezett/elvárt képzettségi szintre.	
208	Discussion	Diszkusszió	
209	The following discussion is based on a number of assumptions.	A következő vitaindító gondolatok feltételezéseken alapulnak.	betoldás
210	Firstly, while English is the current academic lingua franca, and an essential competence in English is needed for academics aiming to publish beyond their home country, this is not necessarily immune to change.	Először is, miközben jelenleg az angol nyelv a tudományos élet közvetítő nyelve, ennek ismerete alapvetően szükséges ahhoz, hogy valaki hazáján kívül is publikálhasson. Azonban ez nincs kőbe vésve.	lexikai csere (kőbe vésve)
211	This dominance is a result of a set of historical situations, and there is nothing intrinsic in the English language itself that makes it more suitable than many other languages to play this role.	Nincs semmi olyan lényegi az angol nyelvben, ami ezt a történelemünk során kialakult dominanciát magyarázná, ami által az angol nyelv alkalmasabb lenne erre a funkcióra, mint bármelyik más nyelv.	
212	Students hoping to study in a language environment in which they are not fully competent are at a disadvantage, when compared to the native speakers of that language.	Azok a diákok, akik nem anyanyelvi környezetben, idegen nyelven szeretnének tanulni, hátrányban vannak az adott nyelvet anyanyelvükként beszélőivel szemben.	

213	Online translation only works at the level of the sentence. This means that it is increasingly able to transfer grammatical and lexical content. However, it is at present unable to deal with different conventions of language use, such as the organisation of argument, use of metadiscoursal features and other rhetorical concerns (<i>authors</i>).	Az online fordító csupán mondat szinten működik, vagyis egyre jobb minőségben képes lefordítani a nyelvi és a lexikai tartalmat, de jelenleg nem képes a nyelvhasználat különböző konvencióinak, árnyalatainak (például az érvek rendszerezésének, a metadiszkurzív jellemzők és egyéb retorikai szempontok) kezelésére (<i>szerzők</i>).	
214	<i>Overall acceptability of MT</i>	<i>A gépi fordítás teljes körű elfogadása</i>	
215	From the data presented here, it would seem that academic staff are generally, but guardedly, not opposed to the use of MT by students who [1]f{2}nd it helpful.	Az itt bemutatott adatok alapján, a felsőoktatásban dolgozók összességében, ugyan óvatosan megfogalmazva, de nem ellenzik a gépi fordítás használatát azon hallgatók által, akiknek ez segítséget jelent.	
216	The question of authorship does not seem to be of major concern, since there is a clear view that if students are demonstrating their understanding and argumentation, there is little reason to insist that they use [1]f{2}awed language skills to present this, if there is a clear and effective alternative.	A szerzői hitelesség nem jelent nagyobb gondot, mivel elfogadott nézet, hogy ha a hallgatók a saját értelmezésüket és érvelésüket mutatják be, akkor nekünk sincs okunk ragaszkodni ahhoz, hogy ezt hiányos nyelvtudással tegyék, ha létezik egyértelmű és hatékony alternatíva.	
217	However, to go some way to remove doubt, there is a case that students should be asked to declare the level of technological intervention that they have employed in order to create their work.	Azonban a tisztánlátás érdekében, indokolt, hogy a hallgatók nyilatkozzanak arról, milyen mértékű technológiai támogatást vettek igénybe munkájuk során.	
218	More troubling to the participants, however, is the idea that students would be able to graduate with a degree from their university and take this into the job market without having demonstrated the ability to communicate effectively in the language of instruction.	A felmérésben résztvevők számára a legnagyobb dilemmát az jelenti, hogy esetleg úgy szerezzen egy hallgatójuk diplomát és álljon be a munka világába, hogy a képzés nyelvén nem adott számot hatékony kommunikációs képességéről.	
219	This is clearly a concern worth examining.	Ezt a szempontot mindenképpen érdemes tovább boncolgatnunk.	
220	While this is clearly an issue, it is also reasonable to argue that, just as academia is having to adjust itself to the advent of MT, so the world of work will also adjust, if not more so.	Nem vitatva a dolog jelentőségét, hathatós érvnek tűnik az is, hogy ahogyan a tudományos életnek is alkalmazkodnia kell a gépi fordítás megjelenéséhez, úgy a munka világának - talán még inkább - meg kell ezt tennie.	

221	The internationally-oriented of [1]f[2]ce of the future is just as likely to embed computer-mediated translation into its practice as a university, and a potential employee who can demonstrate MT literacy in a complex environment could be argued to be a stronger candidate than one who relies on competent but [1]f[2]awed conventional language skills, but without the extra assistance of MT.	A jövő nemzetközi szemléletű hivatalai ugyanolyan eséllyel ágyazzák be gyakorlatukba a számítógéppel támogatott fordítást, mint az egyetemek. Előfordulhat, hogy ebben a komplex környezetben a gépi fordításban jártas jelölt jobb esélyekkel indul egy olyanál, aki ugyan kompetens, hagyományosnak tekinthető, kissé hiányos nyelvtudással rendelkezik, azonban gépi fordítással kapcsolatos gyakorlatot nem tud felmutatni.	
222	A further complication is the student experience.	Tovább árnyalja a képet a hallgatói életpálya során szerzett tapasztalat.	betoldás a jobb megértés érdekében
223	While avoiding the need to develop language skills will presumably be attractive to some students, it must be borne in mind that this could directly impact the ability of the students to thrive while studying at university.	Bár a nyelvi készségek fejlesztésének elkerülése feltehetően vonzó lesz néhány diák számára, tartsuk szem előtt, hogy ez közvetlenül befolyásolhatja a hallgatók tanulmányi előmenetelét, boldogulását.	
224	Students without language skills beyond computer-mediated academic reading and writing would be unable to participate in many of the activities of the university not directly related to gaining credits, from social activities to incidental learning.	Azok a hallgatók, akik nem rendelkeznek számítógéppel támogatott tudományos olvasáson és íráson túli nyelvtudással, nem fognak tudni részt venni az egyetem által nyújtott olyan tevékenységekben (közösségépítő tevékenységektől kezdve a „játszva tanulásig”), amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a creditszerzéshez.	
225	One potential strategy that can be adopted to ameliorate the potential negative effects of this technology is to examine the assessment structures of university degrees, and ensure that there is unassisted spontaneous language use which is assessed as well as more conventional essays and dissertations.	Az egyik megoldási stratégia, amely a technológia potenciális negatív hatásait enyhítheti, az egyetemi diplomák értékelési rendszerének vizsgálata, és annak biztosítása, hogy támogatás nélküli spontán nyelvhasználat valósul meg, melyet a hagyományosabb esszék és disszertációkkal megegyező módon értékelnek.	
226	This might include traditional exams, as well as more innovative assessment such as assessed discussions or viva-style oral exams.	Ebbe beleértendőek a hagyományos vizsgák, akárcsak az innovatívabb számonkérések, mint az értékelt viták vagy a viva-típusú szóbeli vizsgák.	Viva voce (derived from Medieval Latin) is defined as “an examination conducted by

			speech or assessment in which a student's response to the assessment task is verbal, in the sense of being expressed or conveyed by speech instead of writing" (Pearce & Lee 2009). https://www.csu.edu.au/division/learning-teaching/assessments/assessment-types/viva-voce
<u>227</u>	Clearly, the universities would also have to maintain a high level of commitment to in-session language support (i.e. courses that support the development of academic communication skills over the duration of degree courses).	Egyértelmű, hogy az egyetemeknek magas szintű nyelvi támogatást kell nyújtaniuk (pl. olyan képzéseket, amelyek a tudományos nyelvezet elsajátítását, fejlesztését szolgálják a tanulmányi időszak alatt).	
<u>228</u>	This would, of course, also help combat contract cheating, ^{[1][2]} ¹ {3}{4} and would give students a clear and strong incentive to continuously improve their language abilities.	Ez természetesen a szakdolgozat bérírási jelenségének leküzdésében is segítene, miközben a hallgatóknak egyértelmű és erőteljes ösztönzést jelentene nyelvi készségeik fejlesztésére.	Contract cheating is a form of academic

			dishonesty in which students pay others to complete their coursework. https://en.wikipedia.org/wiki/Contract_cheating
229	<i>Tension between individual assessment and degree level outcomes</i>	<i>Az egyéni értékelés szempontjai és a diploma megszerzéséhez társított kritériumok közötti eltérés</i>	
230	There is clearly a tension in the respondent answers over at what point the acceptability of students [1]’ [2] use of technology should be called into question.	A megkérdezettek válaszai alapján nincs közös nevező arra vonatkozóan, hogy mikortól kell megkérdőjelezni a diákok technológia használatának elfogadhatóságát.	
231	No participant opposed the use of MT as a substitute for a dictionary, or to expand conventional dictionary use, for example for understanding or even creating complex academic terminology.	Egyetlen résztvevő sem ellenezte, hogy a gépi fordítás a szótárt helyettesítse, vagy a hagyományos szótárhasználatot bővítse, például az összetett tudományos terminológia megértésének vagy akár létrehozásának támogatásaképpen.	
232	There was less consensus on the acceptability of the students [1]’ [2] use of the technology to write whole texts or more extensive parts of texts; but most participants were cautiously accepting of this, generally indicating that this is not optimal, but at the same time not transgressive of normal academic integrity practises.	Kevésbé értettek egyet abban a résztvevők, hogy elfogadható-e a technológia használata a hallgatók írásbeli feladatainak elkészítéséhez; a legtöbb résztvevő ezt fenntartásokkal kezelte, általában jelezve, hogy nem ideális, ugyanakkor nem lépi át a szokásos tudományos integritási gyakorlat kereteit.	
233	This perhaps reflects the nuances of student technology use discussed in more depth by [3][4] Garcia and Pena (2011)[5][6].	Talán ez jól tükrözi, milyen árnyaltak a diákok technológia használati szokásai, melyről Garcia és Pena (2011) készített behatóbb tanulmányt.	
234	Their [1] findings indicate that students found writing with MT easier and generally scored higher.	Kutatásuk szerint a diákok a gépi fordítással támogatott írást könnyebbnek találták, és magasabb pontszámot értek el vele.	

235	However, both students and tutors indicated different degrees of concern about the acceptability of the technology for language learning.	Azonban, mind a diákok, mind az oktatók aggodalmuknak adtak hangot a technológia nyelvtanulás során történő használatának elfogadását illetően.	
236	So, users found the use of MT helpful, but not entirely unproblematic.	Tehát a felhasználók hasznosnak ítélték a gépi fordítást, de korántsem problémamentesnek.	
237	¹ Work that students have contracted a third party to produce for them, and that is then submitted by the student for assessment.	1 Olyan munka, melynek elvégzésére egy harmadik felet bíz meg a diák, majd az elkészült anyagot sajátjaként adja be értékelésre.	lábjegyzet a contract cheatinghez
238	There was, on the other hand, a clear feeling among our participants that students should leave their degrees with strong and demonstrable English language communication skills.	Ugyanakkor a résztvevők egyöntetű véleménye az volt, hogy a hallgatóknak diplomájuk kézhezvételekor magasszintű és kimutatható angol nyelvi kommunikációs készséggel kell rendelkezniük.	
239	This was most commonly articulated as part of the university brand.	Ezt leggyakrabban az egyetemi brand részeként fogalmazták meg.	
240	However, there was little discussion of what, if any, the dividing line should, or even could be. {MQ} This gap was exacerbated by the very common idea of language development. This idea was mentioned by a number of participants.	Arról azonban kevés szó esett, hogy mi legyen a választóvonal, ha egyáltalán valamilyen módon meghatározható. Ezt a szakadékot mélyítette a nyelvi fejlődésről alkotott igen elterjedt nézet, melyet több résztvevő is megemlített.	
241	The general idea is that students could use MT at the start of a degree, but by the end of the degree, should have somehow weaned themselves of its use.	Az általános elképzelés szerint a hallgatók tanulmányaik megkezdésekor használhatják a gépi fordítást, de a képzés végére valahogyan meg kell válniuk a használatától.	
242	However, this does contain an inherent contradiction, as pointed out by one of the participants.	Ez azonban magában hordoz egy ellentmondást, amint arra az egyik résztvevő rámutatott.	
243	This is that, unlike a dictionary, for example, heavy use of MT does not necessarily lead to the development of language skills, which requires sustained and focused effort.	Mégpedig, hogy a gépi fordító intenzív használata - a szótárral ellentétben - nem feltétlenül fejleszti a nyelvi készségeket, ami folyamatos és célzott erőfeszítést igényel.	
244	Therefore, a reliance on MT at the start of the degree may be likely to exacerbate the problem, not solve it.	Így a gépi fordító használatára támaszkodni a képzés megkezdésekor könnyen súlyosbíthatja a problémát, ahelyett, hogy megoldaná.	
245	This is not to suggest that there is no place for MT in the development of students {1} {2} language skills.	Ez nem azt jelenti, hogy nincs helye a gépi fordítónak a hallgatók nyelvi fejlesztésében.	

246	There is a growing strand in the literature exploring how the use of MT can enhance the learning process, instead of replacing it ([1][2]El-Banna {3}[4][5]& {6}[1][2]Naeem, 2016{3}[4]; [11][2]Tsai, 2019{3}[4]).	A szakirodalom egyre inkább azt vizsgálja, hogy a gépi fordító használata hogyan erősítheti a tanulási folyamatot, ahelyett, hogy helyettesítené azt. (El-Banna&Naeem, 2016; Tsai, 2019).	
247	<i>Expected entrance and exit language competence</i>	<i>Elfogadott nyelvi bemeneti és kimeneti kompetencia</i>	
248	When discussing participants[1]' {2}expected language level upon graduation, academic staff referred the ability to [1]"{2}perform in English in particular ways[1]" {2}(Participant 3).	A diploma megszerzése után elvárt nyelvtudásról folytatott vita során az egyetemi oktatók az angol nyelvtudás számos területen történő aktív használatát említették. (3. sz. résztvevő)	
249	In other words, there is an expectation that students have a certain level of English to draw upon when faced with intellectually challenging situations.	Más szóval, elvárás, hogy a diákok rendelkezzenek egy bizonyos szintű angol nyelvtudással, amelyre támaszkodhatnak, amikor intellektuális kihívást jelentő helyzetekkel szembesülnek.	
250	Although, at [1]fi{2}rst consideration, this seems to be a reasonable expectation, it must be compared against entrance requirements, which are usually in the region of 6.0[3]e{4}6.5 in IELTS.	Bár első pillantásra ez ésszerű elvárásnak tűnik, ezt össze kell vetni a felvételi követelményekkel, amelyek általában 6,0 - 6,5 között mozognak az IELTS-ben.	
251	This is fairly effective, but not sophisticated.	Ez egy igen hatékony, de nem kifinomult módszer.	
252	Therefore, it is clear that there is a mismatch between students[1]' {2}linguistic entrance requirements and the exit expectations on the part of the university regarding their language ability as expressed in the graduate attribute documentation.	Egyértelmű tehát, hogy a hallgatók nyelvi felvételi követelményei és az egyetemnek a nyelvtudásukkal kapcsolatos, a diplomaszerzéshez társított kimeneti elvárásaiban leírt dokumentáció között nincs összhang.	
253	It has also been demonstrated that students[1]' {2}language does not necessarily improve dramatically simply by dint of being on an English-speaking campus ([3][4]Groves, 2013{5}[6]; [7][4]O{5}[10]'{11}[4]Loughlin and Arkoudis, 2009{5}[6]).	Az is bebizonyosodott, hogy a hallgatók nyelvtudása nem feltétlenül javul jelentősen pusztán azért, hogy angol nyelvű egyetemen vannak. (Groves, 2013; O'Loughlin and Arkoudis, 2009).	
254	Therefore, in order to improve their language skills to match those whose [1]fi{2}rst language is English, students are expected to undertake an additional workload.	Annak érdekében, hogy nyelvtudásukat olyan szintre fejlesszék, amely megfelel az anyanyelvi beszélők szintjével, a diákoktól elvárható a többletmunka.	
255	How explicit this expectation is made to students during recruitment activity is unclear.	Az hogy a hallgatók toborzása során mekkora hangsúlyt kap ez az elvárás, az nem egyértelmű.	

256	This leads to a dichotomy when seen through the lens of MT.	Ez a gépi fordító szemszögéből nézve kettősséget eredményez.	
257	While the technology could be seen as a levelling mechanism during a student[1]'[2]s degree, which could potentially go some way to remove the extra burden on those who are studying challenging degrees in an additional language, it also would mean that these students will not have gained the skills to re[3]fl[4]ect universities[1]' [2]lofty rhetoric promoting their students[1]' [2]communication skills, at least not as traditionally measured.	A technológia használata az egyetemi képzés elvégzése során kiegyenlítő mechanizmusnak tekinthető, ami potenciálisan csökkentheti az idegennyelven tanulók extra terheit. Ez ugyanakkor azt is jelentené, hogy ezek a hallgatók nem szereznek olyan készségeket, amelyek az egyetemek hangzatos retorikáját diplomásaik kommunikációs készségeiről, felülmúlhatnák - legalábbis a hagyományosan mértek szerint.	
258	We see two ways to move beyond this issue.	Két lehetőséget látunk arra, hogy túllépjünk ezen a problémán.	
259	The [1]fi[2]rst is to ensure that students do, in fact, improve their language skills{MQ}during their studies and to assess them in a combination of ways.	Az első, hogy valóban megteremtjük a feltételeit annak, hogy a hallgatók fejlesszék nyelvtudásukat tanulmányaik során, miközben többféle értékelési eljárást alkalmazunk.	
260	Some of these can be open to computer-mediated language, while others will demand spontaneous and unassisted production of language to engage with and express complex academic concepts.	Van, aki nyitott lehet a számítógéppel támogatott nyelvhasználatra, míg mások spontán és támogatás nélkül történő nyelvhasználatot igényelnek az összetett tudományos fogalmak elsajátításához és azok kifejezéséhez.	
261	However, it must be recognised at all levels of university teaching and administration that language improvement while studying requires signi[1]fi[2]cant effort on the part of the student and signi[1]fi[2]cant resources on the part of the institution.	Ugyanakkor az egyetemi oktatás és oktatásszervezés minden szintjén fel kell ismerni, hogy a tanulmányokkal párhuzamos nyelvi fejlesztés jelentős erőfeszítéseket igényel a hallgató részéről és jelentős forrásokat intézményi oldalról.	
262	The other way would be to recognise that this technology has arrived and is highly unlikely to do anything other than improve in quality.	A másik út az lenne, ha felismernénk a technológia adta lehetőségeket, és kiaknázva azokat, a minőség javára fordítanánk.	
263	The university could award degrees on the strength of students[1]' [2]computer mediated language skills, and not their ability in the lingua franca.	Az egyetem a hallgatók számítógéppel támogatott nyelvtudása alapján adhatna diplomát, nem pedig a lingua francában való jártasságuk alapján.	
264	Whether or not this would be acceptable, or even desirable within the job market is likely to take time to	Hogy ez valóban elfogadható vagy akár kívánatos lenne-e a munkaerőpiacon, annak felmérése időbe telik, és	

	assess, and is more likely still to show a patchy, diverse demand across professions and countries.	valószínű, hogy a kereslet szakmák és országok szerint egyenetlen és eltérő lesz.	
265	<i>Need for policy</i>	<i>A szabályozás fontossága</i>	
266	There is also a clear need for policy within this area, and we strongly believe that this should be institutional level, rather than a patchwork of departmental regulations, which can be inconsistent and contradictory.	Ezen a területen egyértelmű szükség van szabályozásra is, és határozottan úgy véljük, hogy ennek intézményi szintűnek kell lennie, nem pedig a tanszéki szabályozások szövevényes hálózatára van szükség, amelyek következetlenek és ellentmondásosak lehetnek.	
267	This is necessary because, even in the small sample of academic staff interviewed for this article, there was no unanimous agreement over the acceptability of the use of the technology.	Ez azért is fontos, mert még a cikkhez megkérdezett kis létszámú mintában résztvevők között sem volt egyetértés a technológia használatának elfogadhatóságát illetően.	
268	In addition, given the concerns over the dilution of the university brand, there needs to be a robust discussion around the area of language ability in graduate attributes, and whether or not this is assumed to be unassisted or computer mediated language.	Ezen túlmenően, tekintettel az egyetemi brand felhígulásával kapcsolatos aggodalmakra, mélyreható megbeszéléseket kell folytatni a diplomások nyelvtudásának jellemzőiről, és arról, hogy ez a nyelvtudás önálló tudásnak vagy számítógéppel támogatott nyelvtudásnak minősül-e vagy sem.	
269	The questions that are in need of legislation are as follows:	A jogi szabályozást igénylő kérdések a következők:	
270	Are universities happy for students to use this technology when developing their written work?	Örülnek-e az egyetemek annak, hogy a hallgatók ezt a technológiát használják írásbeli munkájuk elkészítésekor?	
271	If this is the case, it must be recognised that it would not be practical to distinguish between the use of MT for individual words and phrases and its use for writing longer stretches of text.	Ha ez a helyzet, akkor el kell ismerni, hogy nem lenne célszerű különbséget tenni a gépi fordítás használata között az egyes szavak és mondatok, illetve a hosszabb szövegek írása esetén.	
272	There needs to be a decision about whether academic authorship of work written in another language and translated automatically into the language of an HEI belongs to the student, or is shared between author and the technology.	Eldöntendő kérdés az is, hogy a más nyelven írt és a felsőoktatási intézmény nyelvére automatikusan lefordított művek tudományos szerzői joga a hallgatót illeti-e meg, vagy a szerző és a technológia között oszlik-e meg.	
273	There is plenty of precedent in the literature around human translation to inform this discussion.	A humán fordítással kapcsolatos szakirodalomban rengeteg precedens található, amely segítheti a tisztánlátást.	

274	However, it must also be recognised that if the decision were taken to ban the use of MT, policing would become extremely challenging.	Azonban azt is fontos megjegyeznünk, hogy amennyiben a gépi fordító használatát betiltó döntés születik, akkor a felügyelet és nyomon követés óriási kihívással járna.	
275	It may be possible to require students to declare the use of MT, but the utility of such a system is open to question.	Elvben megkövetelhető a diákoktól, hogy nyilatkozatot tegyenek a gépi fordító használatáról, de egy ilyen rendszer gyakorlati haszna erősen kérdéses.	
276	When students graduate, are they assumed to have a high level of competence in the language of the HEI where they studied, given that it may be possible to pass all coursework with computer-mediated language skills?	Amikor a hallgatók diplomát szereznek, feltételezhető-e, hogy magas szintű nyelvtudással rendelkeznek annak a felsőoktatási intézménynek a nyelvén, ahol tanultak, miután lehetséges, hogy az összes kurzust számítógépes nyelvi támogatóeszközökkel végezték el?	
277	Should language skills remain an explicit part of the graduate identity, then these skills, and assessment through, and potentially of, these skills needs to be embedded in the curriculum, at all levels, not as an assumed by-product of the students[1]' [2]work on their[MQ]content modules.	Ha a nyelvtudás továbbra is a diplomások identitásának fontos része, akkor ezeket a készségeket, valamint az ezeken a készségeken keresztül történő potenciális értékelést minden szinten be kell építeni a tantervbe, nem pedig a hallgatók tartalmi modulokon végzett munkájának feltételezett melléktermékeként kell kezelni.	
278	Universities would need to stipulate that a certain amount of the credit load will be assessed through spontaneous and unassisted language use.	Az egyetemeknek meg kell határozniuk, hogy a kreditterhelés egy bizonyos részét a spontán és támogatóeszköz nélküli nyelvhasználat alapján kell értékelni.	
279	However, by doing so, they would need to recognise that they would be laying a heavier burden of assessment on students whose [1]fi[2]rst language is not that of the HEI, and would need to decide if this was a fair and equitable treatment of a large section of their student body.	Mindeközben fel kell ismerniük, hogy az értékelés nagyobb terhet jelent azok számára, akiknek anyanyelve nem a felsőoktatási intézmény nyelve. El kell döntenie, hogy ez méltányos és igazságos bánásmód-e a hallgatóik nagy részével szemben.	
280	Even if HEIs are content with this disparity, there would need to be a high level and consistent investment in language-based resources in order to support the students in need.	Még ha a felsőoktatási intézmények el is fogadják ezt az egyenlőtlenséget, akkor is szükség van magas szintű, következetes nyelvoktatást célzó fejlesztésekre a nehézségekkel küzdő hallgatók támogatása érdekében.	
281	There should also be a discussion about whether or not to teach MT literacy (cf [1][2]Bowker [3][4][5]& [6][1][2]Ciro, 2019[3][4]) as an embedded part of the curriculum, or through various support services, such as	Meg kell vitatni azt is, hogy a gépi fordítással kapcsolatos ismereteket (vö.Bowker & Ciro, 2019) a tanterv részeként, vagy különböző támogató szolgáltató egységek, például a nyelvi intézetek bevonásával, vagy a	EAP (English for Academic Purposes) itt: nyelvi intézet

	EAP departments, library training and other student support.	könyvtári képzésen, ill. egyéb hallgatói támogató szolgáltatókon keresztül tanítsuk-e.	(honosító fordítás)
282	This should bear in mind that the English language is the medium of academic exchange, not the purpose, and that even if HEIs decide to limit the students[1]' {2}access to MT, it will not be limited in the same way in the world into which the students will be moving after graduation.	Ennek során szem előtt kell tartani, hogy az angol nyelv a tudományos eszmecsere eszköze, nem pedig célja. Még ha a felsőoktatási intézmények úgy is döntenek, hogy korlátozzák a hallgatók hozzáférését a gépi fordítóprogramokhoz, abban a világban, ahová a hallgatók a diploma megszerzése után kerülnek, nem lesz ilyen jellegű restrikcio.	
283	6. Conclusion	6. Konklúzió	
284	There are two factors which have brought the issue of MT in HE to the fore.	Két olyan tényezőről beszélhetünk, amelyek a gépi fordítómotorok felsőoktatásban történő használatának kérdéskörét előtérbe helyezték.	
285	The [1]fi{2}rst is the undoubted improvement in quality, at the sentence level, of online MT.	Az első - vitathatatlan szempont - a gépi fordítás minőségi fejlődése mondat szinten.	
286	This is free of cost, widely available and virtually effort free.	Ingyenes, széles körben elérhető, és nem igényel különösebb erőfeszítést.	
287	The second is the fact that this has become a part of an internationalised sector, with large numbers of students travelling to countries where they do not share expertise in the language of the institution.	A második az a tény, hogy gépi fordító használata a nemzetköziesített felsőoktatás részévé vált, mivel a hallgatók nagy számban utaznak olyan országokba, ahol az intézmény nyelvét nem ismerik.	
288	In response to the research questions, among the academic staff interviewed for this paper there was some consensus on the academic appropriacy of the use of this technology by students, but this is far from universal.	A kutatási kérdéseire adott válaszok alapján leszűrhető, hogy bizonyos konszenzus alakult ki a technológia hallgatók által történő használatának engedélyezését illetően, de ez korántsem tekinthető általánosan elterjedtnek.	kihagyás a célnyelben, mert egyértelmű az információ, így redundáns
289	The use of MT as a writing aid seems to be viewed as more controversial than as a reading aid.	Úgy tűnik, hogy a gépi fordítás írást segítő eszközként való használata ellentmondásosabbnak tűnik, mint olvasást segítő eszközként történő igénybevétele.	
290	Overall, there seemed to be the tendency to not view the use of MT as academic misconduct.	Összességében megfigyelhető az a tendencia, hogy a gépi fordítómotorok használatát nem tekintik tudományos visszaélésnek.	
291	However, our [1]fi{2}ndings suggest that there is a clear and urgent need for university policy makers to engage	Megállapításaink ugyanakkor arra engednek következtetni, hogy az egyetemi szabályozás nem tűr	

	with this issue and offer guidelines that are robust, realistic and in line with the wider values of these institutions.	halasztást ezen a területen. Az egyetem jogalkotóinak egyértelmű, gyakorlatias, az intézmény értékrendjével harmonizáló iránymutatások megalkotására kell törekedniük.	
292	It should also be noted that it would be a mistake to consider this issue only relevant to Anglosphere universities.	Hiba lenne azt gondolnunk, hogy a probléma kezelése csupán az angolszász egyetemeken időszerű.	
293	It is perhaps more pressing and may have greater impacts in HEIs and other similar institutions with EMI programmes outside of the English L1 countries, since their reasons for providing EMI programmes and their views of the status of English may be fundamentally different to those of, for instance, UK institutions.	Ez a kérdés talán sürgetőbb és nagyobb jelentőséggel bírhat az angol nyelvterületen kívüli felsőoktatási intézményeknél és más, „Angol, mint idegen nyelv” (EMI) programokkal rendelkező intézetek esetében. Ezen képzési helyek motivációi és az angol nyelv státusza eltérhetnek például az Egyesült Királyság intézményeinek nézeteitől.	EMI =English as a Medium of Instruction
294	Further, MT would provide a solution to many of the issues that international students face in their learning and assessment, by to some degree levelling the playing [1]fi[2]eld and allowing students to focus their energy on their academic endeavours, not on improving their expertise in a challenging language.	A gépi fordítómotorok egyfelől megoldást kínálnának számos olyan problémára, amellyel a nemzetközi diákok a tanulás és az értékelés során szembesülnek, mivel bizonyos mértékig kiegyenlítené az esélyeket, és lehetővé tenné a diákok számára, hogy energiájukat inkább a tanulmányi előmenetelükre összpontosítsák, mintsem idegen nyelvi kompetenciájuk fejlesztésére.	
295	From another point of view, this also puts the primacy of many universities at risk, if it is to be believed that the English language is a selling point for prospective students and also prospective graduate employers.	Másfelől azonban számos egyetem jelenlegi privilegizált pozícióját is veszélyezteti a gépi fordítómotor használata, amennyiben igaz, hogy az angol nyelv a leendő hallgatók és a leendő diplomás munkaadók számára is lényeges szempont.	
296	Given the advantages that universities have when they are based in the English-speaking world, the equity and justness of this primacy is open to question.	Az angol nyelvű országok egyetemeinek helyzeti előnyét figyelembevéve, ugyanakkor az is megkérdőjelezhető, mennyire jogos és igazságos ez az elsőbbségi pozíció.	
297	[1][2][3]10[4]{MQ}[1][2][3]10[4]	[1][2][3]2[4]{MQ}[1][2][3]2[4]	
298	M. Groves, K. Mundt{MQ}M. Groves, K. Mundt	M. Groves, K. Mundt	
299	Journal of English for Academic Purposes 50 (2021) 100957{MQ}Journal of English for Academic Purposes 50 (2021) 100957	Journal of English for Academic Purposes 50 (2021) 100957	

7. Gépi fordítómotorral fordított, 2000 betűhelynyi szöveg célnyelvi fordítása

ID	Forrásnyelvi szöveg	DeepL gépi fordítás	Minimális útoszerkesztés	Maximális útoszerkesztés	Megjegyzés
283	Conclusion	Következtetés	esetleg: Következtetés ^{ek}	Konkluzió	tudományos szövegben a latin eredetű verzió használata megszokott
284	There are two factors which have brought the issue of MT in HE to the fore.	A felsőoktatásban a multimédia kérdése két tényező miatt került előtérbe.	A felsőoktatásban a gépi fordítás kérdése két tényező miatt került előtérbe.	Két olyan tényezőről beszélhetünk, amelyek a gépi fordítás felsőoktatásban történő használatának kérdéskörét előtérbe helyezték.	MT (machine translation, gépi fordítás) helyett MULTIMÉDIA!!! Az MT rövidítést nem értelmezi a gépi fordítómotor
285	The first is the undoubted improvement in quality, at the sentence level, of online MT.	Az első az online MT kétségtelen minőségi javulása a mondatok szintjén.	Az első az online gépi fordítás kétségtelen minőségi javulása a mondatok szintjén	Az első - vitathatatlan szempont - a gépi fordítás minőségjavulása mondat szinten.	MT rövidítés átvétele a célnyelvi szövegbe (nem következetes a gépi fordító itt)
286	This is free of cost, widely available and virtually effort free.	Ez ingyenes, széles körben elérhető és gyakorlatilag	-	Ingyenes, széles körben elérhető, és nem igényel	gépi fordítás elfogadható („ez” kihagyása)

		erőfeszítésektől mentes.		különbözőbb erőfeszítést	van, csak kis mértékű stilisztikai javítás
287	The second is the fact that this has become a part of an internationalised sector, with large numbers of students travelling to countries where they do not share expertise in the language of the institution.	A második az a tény, hogy ez egy nemzetközivé vált ágazat részévé vált, ahol a hallgatók nagy számban utaznak olyan országokba, ahol nem osztoznak az intézmény nyelvének ismeretében.	-	A második az a tény, hogy gépi fordító használata a nemzetközivé vált felsőoktatás részévé vált, mivel a hallgatók nagy számban utaznak olyan országokba, ahol az intézmény nyelvét nem ismerik.	betoldás, konkretizálás egyszerűsítés, grammatikai csere
288	In response to the research questions, among the academic staff interviewed for this paper there was some consensus on the academic appropriacy of the use of this technology by students, but this is far from universal.	A kutatási kérdésekre adott válaszok alapján az e tanulmányhoz megkérdezett egyetemi oktatók között bizonyos konszenzus alakult ki a technológia diákok általi használatának tudományos	-	A kutatási kérdéseire adott válaszok alapján leszűrhető, hogy bizonyos konszenzus alakult ki a technológia hallgatók által történő használatának engedélyezését illetően, de ez korántsem tekinthető	kihagyás:megkérdezett egyetemi oktatók (egyértelmű, hiszen ők vettek részt a kutatásban) betoldás: leszűrhető, tekinthető elterjedtnek Terminusok fordításra került javításra.

		megfelelőségét illetően, de ez korántsem általános.		általánosan elterjednek.	Megfelelő mondatfókusz került módosításra.
289	The use of MT as a writing aid seems to be viewed as more controversial than as a reading aid.	Úgy tűnik, hogy a MT írást segítő eszközként való használata ellentmondásosabbnak tűnik, mint olvasást segítő eszközként.	Úgy tűnik, hogy a gépi fordító írást segítő eszközként való használata ellentmondásosabbnak tűnik, mint olvasást segítő eszközként.	Úgy tűnik, hogy a gépi fordító írást segítő eszközként való használata ellentmondásosabbnak tűnik, mint olvasást segítő eszközként történő igénybevétele.	Terminus fordítása került javításra.
290	Overall, there seemed to be the tendency to not view the use of MT as academic misconduct.	Összességében úgy tűnt, hogy az MT használatát általában nem tekintik tudományos kötelességszegésnek	Összességében úgy tűnt, hogy az gépi fordító használatát általában nem tekintik tudományos kötelességszegésnek	Összességében megfigyelhető az a tendencia, hogy a gépi fordító használatát nem tekintik tudományos visszaélésnek.	valaminek a használat vs. kötelességszegés => ezért itt jobban látom tudományos visszaélésnek fordítani
291	However, our findings suggest that there is a clear and urgent need for university policy makers to engage with this issue and offer guidelines that are robust, realistic and in line with the wider values of these institutions.	Eredményeink azonban azt sugallják, hogy az egyetemi döntéshozóknak egyértelműen és sürgősen foglalkozniuk kell ezzel a kérdéssel, és		Megállapításaink ugyanakkor arra engednek következtetni, hogy az egyetemi szabályozás nem tűr halasztást ezen a területen. Az egyetem jogalkotóinak	Teljes átalakítás. Betoldás konkretizálás

		olyan iránymutatásoka t kell kínálniuk, amelyek szilárdak, reálisak és összhangban vannak ezen intézmények szélesebb körű értékeivel.		egyértelmű, gyakorlatias, az intézmény értékrendjével harmonizáló iránymutatások megalkotására kell törekedniük.	
292	It should also be noted that it would be a mistake to consider this issue only relevant to Anglosphere universities.	Azt is meg kell jegyezni, hogy hiba lenne ezt a kérdést csak az angliai egyetemekre nézve relevánsnak tekinteni.	Azt is meg kell jegyezni, hogy hiba lenne ezt a kérdést csak az angolszász egyetemekre nézve relevánsnak tekinteni.	Hiba lenne azt gondolnunk, hogy a probléma kezelése csupán az angolszász egyetemen időszerű.	kihagyás, jelentés összevonása Teljes átalakítás a mondat elején. hibás terminus javítása anglosphere nem angliai, hanem angolszász egyszerűsített, magyarosított mondatszerkez et
293	It is perhaps more pressing and may have greater impacts in HEIs and other similar institutions with EMI programmes outside of	Ez a kérdés talán sürgetőbb és nagyobb hatással lehet az angol nyelvterületen	Ez a kérdés talán sürgetőbb és nagyobb hatással lehet az angol nyelvterületen	Ez a kérdés talán sürgetőbb és nagyobb jelentőséggel bírhat az angol nyelvterületen	Tagolás,a jobb érthetőség miatt betoldás, EMI magyarázata

	the English L1 countries, since their reasons for providing EMI programmes and their views of the status of English may be fundamentally different to those of, for instance, UK institutions.	kívüli, EMI-programokkal rendelkező felsőoktatási intézményekre és más hasonló intézményekre, mivel az EMI-programok nyújtásának okai és az angol nyelv státuszáról alkotott nézeteik alapvetően eltérhetnek például az Egyesült Királyság intézményeinek nézeteitől.	kívüli, angol nyelvű képzési (EMI) programokkal rendelkező felsőoktatási intézményekre és más hasonló intézményekre, mivel az EMI-programok nyújtásának okai és az angol nyelv státuszáról alkotott nézeteik alapvetően eltérhetnek például az Egyesült Királyság intézményeinek nézeteitől.	kívüli felsőoktatási intézményeknél és más, angol nyelvű (English as a Medium of Instruction (EMI)) képzési programokkal rendelkező intézetek esetében. Ezen képzési helyek motivációi és az angol nyelv státusza eltérhetnek például az Egyesült Királyság intézményeinek nézeteitől.	
294	Further, MT would provide a solution to many of the issues that international students face in their learning and assessment, by to some degree levelling the playing field and allowing students to focus their energy on their academic endeavours, not on	Az MT továbbá megoldást jelentene a nemzetközi hallgatók tanulási és értékelési problémáinak nagy részére, mivel bizonyos mértékig kiegyenlítené a	Az gépi fordító továbbá megoldást jelentene a nemzetközi hallgatók tanulási és értékelési problémáinak nagy részére, mivel bizonyos mértékig	A gépi fordítómotorok egyfelől megoldást kínálnának számos olyan problémára, amellyel a nemzetközi diákok a tanulás és az értékelés során szembesülnek, mivel bizonyos mértékig	MT rövidítés kapcsán: ha a 285. szegmensben, ahol ez a probléma már felmerült, beírjuk terminusnak az MT-t (gépi fordítás), akkor

	improving their expertise in a challenging language.	versenyfeltételeket. és lehetővé tenné a diákok számára, hogy energiájukat a tanulmányi erőfeszítéseikre összpontosítsák, nem pedig arra, hogy egy kihívást jelentő nyelvben való jártasságukat fejlesszék.	kiegyenlíténé a versenyfeltételeket, és lehetővé tenné a diákok számára, hogy energiájukat a tanulmányi erőfeszítéseikre összpontosítsák, ahelyett, hogy idegen nyelvi jártasságukat fejlesszék.	kiegyenlíténé az esélyeket, és lehetővé tenné a számukra, hogy energiájukat inkább a tanulmányi előmenetelükre összpontosítsák, mintsem idegen nyelvi kompetenciájuk fejlesztésére.	következetesen így használjuk.
295	From another point of view, this also puts the primacy of many universities at risk, if it is to be believed that the English language is a selling point for prospective students and also prospective graduate employers.	Másfelől ez számos egyetem privilégiumát is veszélyezteti, ha elhisszük, hogy az angol nyelv a leendő hallgatók és a leendő diplomás munkaadók számára is eladási szempont.	Másfelől ez számos egyetem privilégiumát is veszélyezteti, ha elhisszük, hogy az angol nyelv a leendő hallgatók és a leendő diplomás munkaadók számára is lényeges szempont.	Másfelől azonban jelenlegi privilegizált pozícióját is veszélyezteti a gépi fordítómotor használata, amennyiben igaz, hogy az angol nyelv a leendő hallgatók és a leendő diplomás munkaadók számára is lényeges szempont.	kifejtettebb magyra verzió (bővítés) a jobb érthetőség jegyében
296	Given the advantages that universities have when they are based in the English-speaking world,	Tekintettel az egyetemeknek az angol nyelvű világból	Tekintettel az egyetemeknek az angol nyelvű világból	Az angol nyelvű országok egyetemének helyzeti előnyét	Teljes átalakítás: a magyar (saját) verzió

	the equity and justness of this primacy is open to question.	származó előnyeire, megkérdőjelezh ető ennek az elsőbbiségnek a méltányossága és igazságossága.	származó előnyeire, megkérdőjelezh ető ennek az elsőbbiségnek a jogossága és igazságossága.	figyelembevételével, ugyanakkor az is megkérdőjelezhető, mennyire jogos és igazságos ez az elsőbbiségi pozíció.	magyarázó, jobban értelmezhető, mint a gépi
--	---	--	--	--	--

8. Források

Mike Groves, Klaus Mundt (2021). A ghostwriter in the machine? Attitudes of academic staff towards machine translation use in internationalised Higher Education, Journal of English for Academic Purposes, Volume 50, March 2021, 100957

<https://doi.org/10.1016/j.jeap.2021.100957>

Körtvélyesi Zsolt: BEVEZETÉS A TUDOMÁNYOS SZÖVEG ÍRÁSÁBA, ELTE EÖTVÖS KIADÓ, 2018.

https://tatk.elte.hu/dstore/document/160/Kortvelyesi_Bevezetes_a_dolgozatirasba.pdf

hozzáférés: 2023.10.24.

TransELTE 2022 Konferencia, Fordítástudomány 24. (2022) 2. szám 172–180.

<file:///C:/Users/pus4351/Downloads/9477-Cikk%20sz%C3%B6veg%20tartalma-43220-2-10-20230109.pdf>

Szlávik Szilárd: A gépi fordításhoz kötődő alapvető terminusok, definíciók és a közöttük lévő ellentmondások, Fordítástudomány 24. (2022) 1. szám 87–103.

<file:///C:/Users/pus4351/Downloads/8444-Cikk%20sz%C3%B6veg%20tartalma-37041-1-10-20220424.pdf>

<https://academic.oup.com/eltj/advance-article/doi/10.1093/elt/ccad018/7197470>

https://en.wikipedia.org/wiki/Medium_of_instruction

<https://villamforditas.hu/forditoiroda/258-grammatikai-betoldas-es-kihagyas-9-eloadas>

<https://open.library.okstate.edu/foundationsofeducationaltechnology/chapter/2-technology-acceptance-model/>

<https://hu.glosbe.com/en/hu>

<https://www.linguee.com/>

<https://www.deepl.com/translator>

Kiegészítő megjegyzés: A forrásjegyzék a szövegtörzsben külön nem jelölt forrásokat tartalmazza.

NYILATKOZAT

Püspökné Szabados Kinga (hallgató Neptun azonosítója: PSU0BW) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a képesítő fordítást¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védeésre **javaslom** / **nem javaslom**².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem**^{*3}

Kelt: Gödöllő, 2023. év 11. hó 02. nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.